

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๔๕ ลิปดา ๑๐ พิลิปดา เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔ ลิปดา ๒๘ พิลิปดา มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เท่ากับร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ และมีพื้นที่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า – นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

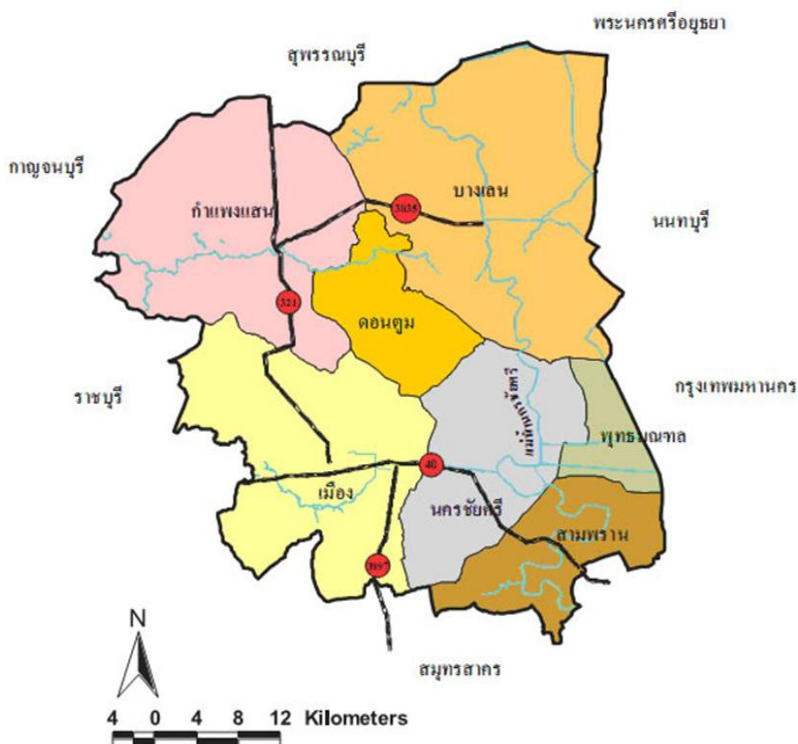
ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอบางแพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ ๑ แสดงแผนที่จังหวัดนครปฐม

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐม ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง เขตพื้นที่ลุ่มแม่น้ำท่าจีน โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความสูงของพื้นที่แตกต่างกันอยู่ระหว่าง ๒ - ๑๐ เมตร เนื้อระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดเทจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และตะวันตกสู่ตะวันออก โดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ ซึ่งช่วงที่แม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกว่า “แม่น้ำท่าจีน” ส่วนพื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ดอนกระจายเป็นแห่งๆ และมีแหล่งน้ำกระจาย สำหรับพื้นที่ด้านตะวันออก และด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒ - ๔ เมตร

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของจังหวัดนครปฐม ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วง ฤดูหนาว ทำให้จังหวัดนครปฐมมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดนครปฐมมีฝนตกทั่วไป

๑) ฤดูกาล จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ได้แก่

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้ จะมีหย่อมความกดอากาศต่อเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมา พาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่มิถุนายนเป็นต้นไป โดยเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดนครปฐมอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาค ดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป และเดือนที่มีอากาศหนาวที่สุด คือ เดือนธันวาคม

๒) อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดนครปฐมอยู่ในภาคกลางซึ่งลึกเข้ามาในแผ่นดิน จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี อยู่ระหว่าง ๒๘ - ๓๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔ - ๓๗ องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดอยู่ในเดือนเมษายน

จากสถิติข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม เปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) แสดงให้เห็นว่า อุณหภูมิสูงสุดที่วัดได้

คือ ๓๙.๔ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๖๘ อุณหภูมิต่ำสุดที่วัดได้คือ ๑๒.๑ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๖๘ และมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๘.๒ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๑ แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ย จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิต่ำสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)
๒๕๖๔	๓๘.๗	๑๑.๗	๒๘.๒
๒๕๖๕	๓๘.๘	๑๕.๗	๒๘.๔
๒๕๖๖	๔๑.๑	๑๔.๙	๒๙.๑
๒๕๖๗	๔๑.๑	๑๖.๑	๒๙.๖
๒๕๖๘	๓๙.๔	๑๒.๑	๒๘.๕

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม)

๓) ปริมาณน้ำฝน ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) พบว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๖๐๐ - ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร ในปี ๒๕๖๘ ปริมาณน้ำฝนวัดได้ ๙๗๑.๙ จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๕ วัน ปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในปี ๒๕๖๕ วัดได้ ๑,๓๒๖.๗ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตก ๑๒๑ วัน สำหรับปริมาณน้ำฝนที่น้อยที่สุดในปี ๒๕๖๖ วัดได้ ๖๑๓.๔๐ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตก ๙๓ วัน

ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
๒๕๖๔	๑,๐๑๔.๒	๑๐๖
๒๕๖๕	๑,๓๒๖.๗	๑๒๑
๒๕๖๖	๖๑๓.๔	๙๓
๒๕๖๗	๙๕๑.๗	๑๑๐
๒๕๖๘	๙๗๑.๙	๑๑๕

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม)

๑.๑.๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ จังหวัดนครปฐมมีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดชัยนาท เมื่อไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกว่าแม่น้ำสุพรรณบุรี เมื่อไหลผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกว่าแม่น้ำนครชัยศรี และเมื่อผ่านจังหวัดสมุทรสาครเรียกว่า แม่น้ำท่าจีน แล้วไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร ความยาวตลอดลำน้ำ ๓๒๕ กิโลเมตร

๒) คลอง ในส่วนของจังหวัดนครปฐมไหลผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสองพี่น้อง มีความยาวประมาณ ๙๗ กิโลเมตร มีคลองที่สำคัญๆ แยกจากแม่น้ำนครชัยศรี มีทั้งคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เช่น คลองบางเลน คลองบางปลา คลองพระพิมล คลองบางหลวง คลองโยง คลองบางแก้ว คลองมหาสวัสดิ์ คลองจินดา คลองบางพระ คลองนกกระทุง คลองหนองดินแดง และคลองเจดีย์บูชา เป็นต้น

๓) บึง หนองบึงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีอยู่จำนวนมาก เช่น อำเภอมะนิพนครปฐม ได้แก่ สระแก้ว หนองอาเสียว หนองดินแดง และหนองเสือ หนองควายตาย หนองหิน หนองจาก หนองขายห้วย หนองอ้อ หนองกร่าง หนองบัว หนองบัวลอย หนองไม้แดง และหนองกระโดน หนองสะเดา หนองหมา หนองงูเห่า หนองปากโลง อำเภอนครชัยศรี ได้แก่ หนองแหลมบัว หนองโสน หนองแค หนองจอก บึงบางช้าง หนองตาน้อย หนองตาช้าง หนองตาพล อำเภอกำแพงแสน ได้แก่ ทะเลบก หนองพวงนก หนองพวงใหญ่ หนองระแหง หนองมะเกลือ หนองหมู หนองเทียม หนองสาเก หนองขมิย หนองเขมร หนองกระทู้ หนองขาม หนองโสม หนองวัวแดง หนองโพธิ์ อำเภอบางเลน ได้แก่ หนองบัวลุ่มช้าง หนองชะโด หนองบ่อ หนองบางม่วง หนองหรง หนองน้ำเปรี้ยว หนองปรัง หนองปรือ อำเภอดอนตูม ได้แก่ หนองหนัง หนองบอน หนองกระพี้

๔) ห้วยและลำรางห้วย เป็นห้วยสายสั้นๆ ในพื้นที่ในฤดูฝนจะมีน้ำขัง และไหลไปรวมกับลำคลอง หรือลำราง ตามสภาพของพื้นที่ เช่น ห้วยขมิ้น ห้วยสามควายเผือก ห้วยลึก ในเขตอำเภอมะนิพนครชัยศรี ห้วยตะโก ห้วยกรด ในเขตอำเภอนครชัยศรี ห้วยพระ ในเขตอำเภอดอนตูม ห้วยม่วง ห้วยขวาง ห้วยรางกรด และห้วยผักชี ในเขตอำเภอกำแพงแสน

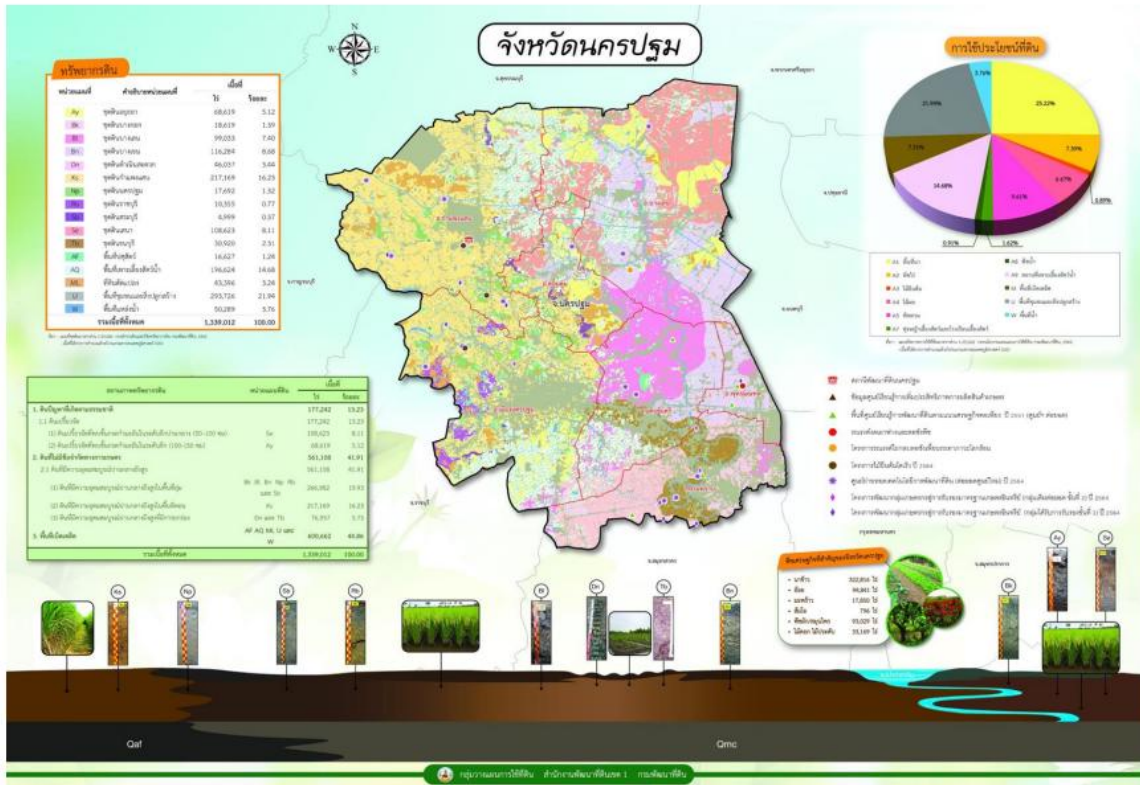
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาลจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	ประเภทการใช้น้ำ		รวม (บ่อ)
	อุปโภค-บริโภค (บ่อ)	เกษตรกรรม (บ่อ)	
เมืองนครปฐม	๒๒๕	-	๓๒๙
กำแพงแสน	๒๙๑	๕๒	๓๔๓
นครชัยศรี	๑๐๙	-	๒๐๘
ดอนตูม	๘๖	-	๙๓
บางเลน	๑๑๗	-	๑๙๔
สามพราน	๑๒๖	-	๔๐๓
พุทธมณฑล	๑๒	-	๒๙
รวม (บ่อ)	๙๖๖	๕๒	๑,๐๑๘

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการควบคุมกิจการน้ำบาดาล

๑.๑.๕ ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม รายงานประจำปี ๒๕๖๓)

กลุ่มชุดดินจังหวัดนครปฐม

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้แบ่งกลุ่มชุดดินประเทศไทยเป็น ๖๒ กลุ่มชุดดิน โดยจังหวัดนครปฐม มี ๘ กลุ่มชุดดิน ได้แก่

กลุ่มชุดดินที่ ๒ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีเทาหรือเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา จุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดง พบตามที่ราบลุ่มภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ มีการระบายน้ำเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินอุยธยา และชุดดินบางเขน

กลุ่มชุดดินที่ ๓ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาเข้ม สีน้ำตาลปนเทาเข้ม ดินล่างเป็นสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง สีแดงปนเหลือง พบตามที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ ฤดูแล้งดินแห้งแตกกระแหงเป็นร่องกว้างลึก ถ้าพบบริเวณชายฝั่งทะเล มักมีเปลือกหอยอยู่ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบางกอก และชุดดินบางเลน

กลุ่มชุดดินที่ ๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ อาจพบก้อนปูนก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่มระหว่าง คันดินริมลำน้ำกับลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติปานกลาง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินสระบุรี

กลุ่มชุดดินที่ ๗ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีแดงปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากพวก

ตะกอนลำน้ำเป็นดินลึก พบตามพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ปานกลางชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินนครปฐม

กลุ่มชุดดินที่ ๘ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการชะลอร่องน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วยพบ บริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ดินที่มีการระบายน้ำ เลวถึงเลวมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินดำเนินสะดวก และชุดดินธนบุรี

กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือเทาแก่ ดินล่างมีสี เทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุด ประสีเหลือง พบบริเวณที่ราบตามชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างต่ำ ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินเสนา

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแข็ง ดินมีสีน้ำตาลหรือ สีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึก ๆ มีจุดประสีเทาและน้ำตาล อาจมีแร่ไมก้าหรือก้อนปูนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้าง ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ปานกลาง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินกำแพงแสน

กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วน หรือดินร่วนปนทรายละเอียด มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา ดินมีสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลเข้ม ในดินชั้นล่างเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำพบบริเวณสันดินริมน้ำที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้าง ราบเรียบ มีการระบายน้ำดีปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินท่าม่วง

ชุดดินที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ชุดดินบางเขน (Bang Khen Series: Bn) กลุ่มชุดดินที่ ๒ เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่ บนที่ลุ่มน้ำเค็มท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเลว การไหลบ่า ของน้ำบน ผิวดินช้า การซึมผ่านได้ของน้ำช้า

ชุดดินกำแพงแสน (Kamphaeng Saen Series: Ks) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ เกิดจากตะกอนน้ำ พามาทับถมอยู่บนเนินตะกอนรูปพัดสันดินริมน้ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึง ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำดีการไหลบ่าของน้ำบนผิวดินปานกลางถึงช้า สภาพซึมผ่านได้ของน้ำปานกลาง

ชุดดินเสนา (Sena Series: Se) กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ เกิดจากตะกอนทะเลผสมกับตะกอนลำน้ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบการระบายน้ำเลว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า สภาพซึมผ่าน ได้ของน้ำช้า

จำนวนและการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่และเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครปฐม

ที่	ประเภทที่ดิน	อำเภอ	ตำบล	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	จำนวนพื้นที่ในเขต สปก. (ไร่)		
๑	โฉนด	บางเลน	ไผ่หูช้าง	๑๒๗	๑๓๔	๒,๒๕๒	๒	๗๓
๒	โฉนด		นิลเพชร	๘๙	๙๙	๑,๔๒๗	๓	๗๔
๓	โฉนด		หินมูล	๑๔๗	๑๕๓	๒,๓๔๑	๑	๙๒
๔	โฉนด		บัวปากท่า	๖๖	๗๓	๑,๑๕๘	๒	๗๕
๕	โฉนด		บางหลวง	๘๔	๘๙	๑,๑๖๘	๐	๘๓
๖	โฉนด		ไททรงาม	๑๔	๑๔	๒๖๑	๑	๐
๗	โฉนด	ดอนตูม	ห้วยด้วน	๓	๓	๑๘	๑	๙
๘	โฉนด	พุทธมณฑล	มหาสวัสดิ์	๑๕๘	๒๐๐	๑,๒๓๕	๐	๓๙
รวม				๖๘๘	๗๖๕	๙,๘๖๓	๒	๔๕

๑.๑.๖ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ
(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม)

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ ไม่มีพื้นที่ป่าไม้สงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมหลักของสำนักงานป่าไม้จังหวัด ได้แก่ งานอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุมการทำไม้ งานส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิถือครอง เนื่องจากจังหวัดนครปฐมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่นำไปใช้เป็นที่เกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย และการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมบางส่วน

๑.๑.๗ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัด)

๑) ทางบก มีถนนสายหลัก ๑ สาย หมายเลข ๔ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนเพชรเกษม
มีถนนสายรอง ๓ สาย หมายเลข ๓๓๘ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนบรมราชชนนี
หมายเลข ๓๒๑ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนมาลัยแมน
หมายเลข ๓๔๖ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนสายแยกทางหลวง
หมายเลข ๑ (รังสิต) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๓๒๔
(พนมทวน)

มีทางหลวงพิเศษ ๑ สาย หมายเลข ๘๑ (ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง)

สายบางใหญ่ – กาญจนบุรี

๒) เส้นทางรถไฟ มีสถานีทั้งหมด ๘ สถานี คือ

- สถานีศาลายา	ต.ศาลายา	อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดสุวรรณ	ต.ศาลายา	อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดจิวราย	ต.จิวราย	อ.นครชัยศรี
- สถานีนครชัยศรี	ต.วัดแค	อ.นครชัยศรี
- สถานีท่าแฉลบ	ต.ศรีษะทอง	อ.นครชัยศรี
- สถานีต้นสำโรง	ต.ธรรมศาลา	อ.เมืองนครปฐม
- สถานีนครปฐม	ต.พระปฐมเจดีย์	อ.เมืองนครปฐม
- สถานีโพรงมะเดื่อ	ต.โพรงมะเดื่อ	อ.เมืองนครปฐม

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดนครปฐม

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ๑๓๗ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๗ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๐ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๗๘ แห่ง

- พระอารามหลวง คือ

๑. วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร (มหานิกาย)	อำเภอเมืองนครปฐม
๒. วัดพระปฐมเจดีย์วรวิหาร (มหานิกาย)	อำเภอเมืองนครปฐม
๓. วัดเสนาหา (ธรรมยุต)	อำเภอเมืองนครปฐม
๔. วัดพระงาม (มหานิกาย)	อำเภอเมืองนครปฐม
๕. วัดไร่ขิง (มหานิกาย)	อำเภอสามปราน

- ศาสนาคริสต์

จำแนกเป็น	นิกายโปรเตสแตนต์	๒๔	แห่ง
	นิกายโรมันคาทอลิก	๗	แห่ง

- ศาสนาอิสลาม

มัสยิดปากีสถาน (ปาตาน) ๑ แห่ง

(ศาสนสถานของศาสนาอิสลามในนครปฐม มีอยู่แห่งเดียว คือ มัสยิดปากีสถาน (ปาตาน) ประเทศไทย จังหวัดนครปฐม ตั้งอยู่ที่ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม

๒) วัฒนธรรม/ประเพณี

จังหวัดนครปฐม มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองสำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน รวมถึงงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนี้

งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ งานประเพณีที่มีมาแต่โบราณจัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ ค่ำ ถึงแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุและร่วมกันบริจาคทรัพย์บำรุงรักษาวัดพระปฐมเจดีย์ให้มั่นคงสืบไป ภายในงานจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและการแสดงมหรสพต่างๆ

งานเทศกาลอาหารผลไม้และของดีนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน ปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่ง และกล้วย เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กุนเชียง หมูแผ่น หมูหยอง หมูหัน ข้าวหลาม ฯลฯ รวมทั้งอาหารโต๊ะจีนที่ขึ้นชื่อ ตลอดจนสินค้าทางอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยในงานจะมีประกวดผลผลิตด้านการเกษตรประเภทต่างๆ

งานมหาธีรราชเจ้ารำลึก มหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ ๑-๗ มกราคมของทุกปี ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เริ่มจัดเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสืบสานวัฒนธรรมไทย ในงานดังกล่าวจะมีกิจกรรมการประกวดต่างๆ การแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงทางวัฒนธรรมของนักเรียน นิทรรศการพระราชประวัติพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๖ และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ศูนย์อาหารของดีจังหวัดนครปฐมตลอดจนการจำหน่ายสินค้าต่างๆ

ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ การนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่พุทธศาสนิกชนนิยมกระทำ ได้แก่ การบูชาด้วยดอกไม้ ธูปเทียน ในวันธรรมดาปกติและในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา จะมีการบูชาด้วยการเดินเวียนเทียนทักษิณาวัตรรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการทำให้จิตใจสงบ

ประเพณีลอยกระทง ตรงกับช่วงงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานองค์พระปฐมเจดีย์ด้วย ในวันลอยกระทงคืนวันเพ็ญเดือน ๑๒ นี้ มีประชาชนมาเที่ยวงานอย่างคับคั่งมากกว่าวันอื่นๆเป็นประจำทุกปี จัดให้มีพิธีลอยกระทงบริเวณคลองเจดีย์บูชา ด้านสะพานเจริญศรัทธา ซึ่งสถานที่จัดงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เช่น จัดขึ้นในบริเวณ พระราชวังสนามจันทร์ เป็นต้น

ประเพณีวันอัฐมีบูชา (การถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า) วันอัฐมีบูชา เป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งครั้งสมัยพุทธกาล แต่มิได้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ตามที่ปรากฏในพุทธประวัติว่าเป็นวันถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า การจัดงานเพื่อรำลึกถึงวันสำคัญดังกล่าว คงจะมีเฉพาะบางท้องถิ่นที่นับถือพระพุทธศาสนา สำหรับประเพณีการถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้าของ จังหวัดนครปฐม จัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปีที่วัดใหม่สุคนธาราม ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี ตรงกับ วันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๖ หรือจัดหลังวันวิสาขบูชา ๗ – ๘ วัน เป็นประเพณีที่ชาวบ้านได้กระทำสืบทอดกันมานาน กว่าร้อยปีแล้ว และวัดไร่ขิง พระอารามหลวง อำเภอสามพราน ได้จัดประเพณีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระพุทธเจ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเพณีแห่ธงสงกรานต์ เป็นประเพณีพื้นบ้านและเป็นส่วนหนึ่งของงาน เทศกาลสงกรานต์ ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านานในหมู่คนไทยเชื้อสายลาวครั้ง บริเวณเขตตำบล โพรหมเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม และในตำบลห้วยด้วน ตำบลดอนรวก ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม การแห่ธงสงกรานต์ เป็นประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่นในช่วงเทศกาลของทุกปี

ประเพณีการแข่งเรือยาว เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน) หน้าวัดบางพระ อำเภอ นครชัยศรี ประมาณช่วงออกพรรษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโล่รางวัลแก่ทีมชนะเลิศ นอกจากนั้น ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เป็นต้น ไป เป็นเวลา ๑ เดือน จะมีการแข่งเรือในวัดทอดกฐินตามวัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งในช่วงดังกล่าววัดต่างๆ จะมีการทอดกฐินหรือถวายผ้าไตรจีวรพร้อมเครื่องอัฐบริขารแด่พระภิกษุสงฆ์ อันเป็นประเพณีสืบทอดกันมา ตั้งแต่สมัยโบราณ

ประเพณีการทำบุญข้าวจี การทำบุญข้าวจี เป็นประเพณีการทำบุญชนิด หนึ่งของชาวบ้านวัดสระสี่เหลี่ยม ตำบลดอนรวก อำเภอ ดอนตูม จังหวัดนครปฐม ซึ่งส่วนใหญ่ชาวบ้านแถบนี้ มีเชื้อสายลาวครั้ง จึงคาดว่าประเพณีนี้จะรับแบบอย่างมาจาก “บุญข้าวจี” ของชาวไทยภาคอีสาน ซึ่งจะทำกัน ประมาณกลางเดือน ๓ ของทุกปี โดยชาวบ้านบางหมู่บ้านจะนัดหมายกันว่าจัดงานทำบุญขึ้นบริเวณที่โล่งกว้าง อาจเป็นกลางหมู่บ้านหรือกลางลานวัด สถานที่จัดไว้ทำบุญนั้นเรียกว่า “ผามบุญ” ชาวบ้านจะนิมนตพระสงฆ์ มาจากวัดหมู่บ้านอื่นด้วย

ประเพณีไต้น้ำมัน การไต้น้ำมัน เป็นกิจกรรมทางพุทธศาสนาอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งพุทธศาสนิกชนในท้องที่ ตำบลห้วยด้วน ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ได้ปฏิบัติสืบเนื่อง กันมาเป็นเวลานานแล้ว การไต้น้ำมัน หมายถึง การจุดประทีปโคมไฟเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาในโอกาสเทศกาล ออกพรรษา คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี

ประเพณีการทำบุญกลางบ้าน เป็นงานบุญที่นาสนใจและแปลกออกไป จากการทำบุญอื่นๆ ของชาวบ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลวัดละมุด อำเภอ นครชัยศรี ซึ่งกระทำกันทุกปีประมาณ กลางเดือนเจ็ด (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) โดยเชื่อกันว่า การทำบุญในวันพระนั้นจะได้บุญมาก เป็นพิเศษ เพราะเป็นวันปล่อย ผี การทำบุญกลางบ้านนี้จะนำเอาความเชื่อถือผีแบบโบราณเข้ามาผสมกับพิธีทางพุทธศาสนา

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ด้วยการตักบาตรที่ พุทธศาสนิกชนถือปฏิบัติและพบเห็นโดยทั่วไป คือ การตักบาตรอาหารคาวหวานแด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต ในยามเช้า หรือการตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง ในวันเทศกาล สำคัญต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการตักบาตรที่ทาง วัดต่างๆ มักจะกำหนดจัดให้เป็น งานประจำปี อันได้แก่ การตักบาตร เทโว เป็นต้น แต่การตักบาตรที่น้อยวัดจะ จัดให้มีขึ้นก็คือ ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง จึงนับเป็นประเพณีหนึ่งที่หาชมได้ ยากในปัจจุบัน สำหรับจังหวัดนครปฐม จัดให้มีขึ้น ณ วัดบึงลาดสวย ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน ในวันสารทไทย (วันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐) ด้วยพิธีที่เรียบง่ายและเป็นไปด้วยความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างจริง โดยตั้งภาชนะใส่ น้ำผึ้งที่รองด้วย ผ้าเช็ดหน้าขาวบนบาตร (แต่เดิมนิยมถวายผ้าเช็ดหน้าแดง ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสีขาว) จุดประสงค์ของการถวาย น้ำผึ้งแก่พระสงฆ์นี้ ก็เพื่อนำไปเป็นส่วนประกอบในการกวนข้าวกระยาทิพย์ หรือฉนเป็นเภสัชชนิดหนึ่ง

ประเพณีการเผาศพพระมอญ จังหวัดนครปฐมมีชาวไทยเชื้อสายรามัญ อยู่มากบริเวณตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ ที่วัดบึงลาดสวย นับเป็นวัดที่ยึดถือ ขนบประเพณีแบบรามัญไว้อย่างค่อนข้างสมบูรณ์ เช่น การสวดมนต์ ทำวัตรของ พระภิกษุสามเณร จะสวด เป็นภาษามอญทั้งหมด ชาวไทยเชื้อสายรามัญเหล่านี้ อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานแล้ว ส่วนใหญ่มา จากอำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และมาจากตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีพิธีกรรมความเชื่อแปลกไปจากการเผาศพพระภิกษุทั่ว ๆ ไป จะกระทำเฉพาะพระผู้ใหญ่ที่มีความเคารพ นับถือ มาก เช่น เจ้าอาวาสวัดที่มีอาวุโสสูง หรือมีบุญคุณต่อชุมชนนั้นมาก

ประเพณีเลี้ยงผี ชาวลาวครั้งมีความเชื่อในเรื่องผีบรรพบุรุษเป็นอย่างมาก การนับถือผีของชาวลาวครั้ง เป็นการถือผีตาม บรรพบุรุษ ๒ ฝ่าย คือ ผีเจ้านายและผีเทวดา การนับถือนี้ มีอิทธิพลต่อชาวลาวครั้งมาก ในแง่ของการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการประกอบพิธีกรรมหรือการดำรงชีพใน ชีวิตประจำวัน ก็จะต้องไป ข้องเกี่ยวกับผีบรรพบุรุษ ชาวลาวครั้งจะมี ประเพณีเลี้ยงผีประจำปีในราวอาทิตย์ ที่ ๒ ของเดือน ๗ เป็นประจำทุกปี ฝ่ายผีเจ้านายจะทำพิธีเลี้ยงผีก่อน หลังจากนั้นก็จะเป็นการเลี้ยงผีเทวดา ศาลของผีแต่ละฝ่ายนั้น จะตั้งอยู่ในป่าละเมาะใกล้ ๆ หมู่บ้าน กวนและคนต้นจะเป็นผู้กำหนดเวลาในการจัดงาน การเลี้ยงผีประจำปี นอกจากจะเป็นการเซ่นไหว้ประจำปีเพื่อเป็นการสำนึกและขอขมาลาโทษในสิ่งที่ได้ทำไว้แล้ว ครอบครวัที่เพิ่งจะแต่งงานไปนั้น ยังถือเอาโอกาสนี้เป็นการบอกกล่าวให้ผีได้รู้ครอบครวัของตนมีสมาชิกเพิ่ม ขึ้นมาเพราะชาวลาวครั้งทุกคนจะมีแบบแผนการปฏิบัติสืบต่อกันมาว่าชาวลาวครั้งจะต้องขึ้นผีบรรพบุรุษทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการใดๆ ก็จะต้องแจ้งให้ผีได้รู้ ทุกครั้ง เมื่อทำพิธีเลี้ยงผีเสร็จแล้วก็นำอาหารที่เหลือมาเลี้ยงกันเอง ในหมู่คนที่มาร่วมงานพิธีเลี้ยงผีของชาวลาวครั้ง

ประเพณีตักบาตรเทโว การตักบาตรเทโวจะกระทำในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ คือ หลังจากวันออกพรรษาแล้ว ๑ วัน การตักบาตร เทโวในสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว และเสด็จขึ้นไปโปรดพระพุทธมารดา โดยจำพรรษาอยู่ ณ สวรรคชั้นดาวดึงส์ เป็นเวลา ๑ พรรษา และเมื่อ ออกพรรษาแล้วพระองค์ได้เสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ ณ เมืองสังกัสสนคร การที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจาก สวรรคชั้นดาวดึงส์ เรียกตามภาษาบาลีว่า “เทโวโรหณะ” ในครั้งนั้นบรรดาพุทธศาสนิกชนผู้มีความศรัทธา เลื่อมใสเมื่อทราบข่าวต่างพร้อมใจกันไปตักบาตรรอรับเสด็จกันอย่างเนืองแน่นจนถึง เป็นประเพณีสืบทอด กันมาจนถึงปัจจุบัน

ประเพณีลงขวง เป็นประเพณีเกี่ยวพาราสีของหนุ่มสาวชาวไทยโซ่ง มีอิสระในการเลือกคู่ครองมากจะเห็นได้จากการที่ ไทยโซ่งมีประเพณีที่เอื้ออำนวยให้ชายหญิงได้พบปะรู้จักกัน ได้แก่ ประเพณีการลงขวงในหมู่บ้านของไทยโซ่งจะมีลาน กว้างซึ่งใช้เป็นลานนวดข้าว เรียกว่า “ลานขวง”

หมู่บ้านหนึ่งอาจมีหลายวง นอกจากลานของหมู่บ้านแล้ว ลานใน บริเวณบ้านที่สาวใช้นั่งทำงานตอนกลางคืน ก็เรียกว่า “วง” เช่นกัน ลานวงเป็นสถานที่ที่ให้โอกาสฝ่ายชายและฝ่าย หญิงมาพบปะพูดคุยกันทำความรู้จัก อุนิสมัยใจคอซึ่งกันและกันเพื่อเลือกคู่ครองก่อนที่จะแต่งงานในตอนกลางคืน ประมาณทุ่มหรือสองทุ่มหลังจาก เสร็จงานในตอนกลางวันแล้ว หญิงสาวกลุ่มหนึ่ง ประมาณ ๓ - ๔ คน หรือมากกว่านี้ จะลงมานั่งวงเป็นวงกลม จุดไฟไว้ตรงกลางให้สว่างรางๆ และทำงานเล็กๆ น้อยๆ เช่น งานจักสาน ปนฝ้ายกรอตาย เย็บปักถักร้อย ตำข้าว สีข้าว เป็นต้น การลงมาทำงานเช่นนี้เรียกว่า “อยู่วง” ซึ่งสามารถทำได้ตลอดทั้งปีไม่เลือก ฤดูกาล การอยู่วง จะอยู่กัน จนถึงเที่ยงคืน ฝ่ายชาย ก็จะเลือกเที่ยวงานวงตามที่เรียกว่า “แหวสาว” มีการสนทนา กัน ทำความ รู้จัก และหยอกล้อกัน เมื่อฝ่ายชายเกิดความพอใจในสาวผู้ใดก็จะชักชวนนัดแนะกันไปคุยต่อ เมื่อวงเล็กแล้ว การไปคุยกันกับสาวเช่นนี้เรียกว่า “โอสาว” ซึ่งความหมายที่แท้จริงคือ “จีบสาว” นั่นเองเพราะหาก พูดคุย ธรรมดาจะเรียกว่า “โอโลม” สถานที่ที่พากันไปพูดคุยอาจจะเป็ริมยุ้งข้าวริมกองฟางหรือชานเรือน เป็นต้น การ “โอสาว” อาจจะเลิกตอนไหนก็ได้ บางคูอาจจะถึงสว่างก็มีในการ “โอสาว” โดยทั่วไปจะไม่มีการลงเงินกัน เพราะเกรงว่าจะผิดผี จังหวัดนครปฐม มีคนเชื้อสายไทยโซงอาศัยอยู่ที่บ้านเกาะแรด ตำบลบางปลา และตำบล ไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม และตำบลดอนขอย ตำบลสระพัฒนา ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน

ประเพณีงานศพของไทยโซง ประเพณีงานศพของไทยโซงจะดำเนินขึ้นก็ ต่อเมื่อมีคนตายในหมู่บ้าน ชาวบ้านทุกคนจะให้ความสำคัญกับการตายมาก จะหยุดงานการทุกอย่าง ที่ทำและมาช่วยกันจัดการกับงานศพในวันแรกที่มีคนตาย ญาติพี่น้องจะอาบน้ำแต่งตัวให้ศพ โดยให้ใส่เสื้อฮี ด้านที่มีสีส้น แล้วยกศพวางบนแคร่ไม้ไผ่ที่ทำขึ้นนำไปวางไว้ใต้ชื้อบ้านตามยาว รองและคลุมศพด้วยผ้าไหมหรือ ผ้าฝ้ายสีขาวหรือแดงบ้านที่มีฐานะดีจะทำ “เรือนสแล” ครอบศพ เรือน สแลเป็นมุงใหญ่ที่ทำด้วยผ้าขาว หรือ จะทำเป็นม่านล้อมรอบศพก็ได้ เหนือศพจะทำราวแขวนผ้าที่ทอไว้ นอกจากผ้าไหม และผ้าฝ้ายที่แขวนไว้นี้ ก็จะมีเช็ดบห่อข้าวเหนียวแขวนไว้ด้วย ปลายศพจะวางเครื่องเช่นไห ในสมัยก่อนตอน กลางคืนจะมีการก่อ กองไฟ ไว้ข้างบนบ้านติดกับห้องผีเป็นสัญลักษณ์ของคนตาย และปล่อยให้ลูกทั้งคืน วันรุ่งขึ้นหมอ พิธีที่เรียกว่า “เขย” จะทำพิธีบอกทางให้กับผู้ตายเพื่อให้วิญญาณกลับไปเมืองแถนบ้านเกิดเมืองนอน ซึ่งปัจจุบันนี้ ก็เปรียบเสมือนเมืองฟ้าสวรรค์สำหรับผู้ตาย หลังจากนั้นจึงหามศพไปเผาที่ป่าแหวหรือป่าช้า โดยให้ผู้เป็น ลูกชายผู้ตาย ถือธงนำหน้าเมื่อถึงป่าแหว หมอพิธีต้องทำพิธีเสี่ยงทายเพื่อขอซื้อที่ดินสำหรับเผาศพ เมื่อได้ที่แล้ว จึงช่วยกันถางหญ้า พรวนดินให้เป็นรูปสี่เหลี่ยม แล้วปักเสา ๔ เสา วางแครบบนปลายเสา กองฟืนไว้ใต้เสา แล้วหมอพิธีจุดไฟเผาโลมด จากนั้นเจ้าจะจุดไฟเป็นคนแรก วันรุ่งขึ้นญาติจะเก็บกระดูกและทำพิธีส่งผี คือ ส่งเสื้อผ้าเครื่องใช้ไปให้ผี เช่น ธงสำหรับให้ผู้ตายเกาะชายธงไปเมืองฟ้า เสาหลวงเป็นพาหนะให้ศพขึ้นไปเมืองฟ้า เรือนแหวสำหรับเป็นบ้านเรือนให้ ผู้ตายได้อยู่ในเมืองฟ้า เป็นต้น หลังจากพิธีส่งผีแล้วต้องหาวันที่ทำพิธี เผาเรือนเพื่อล้างเรือนให้สะอาดเสียก่อนที่จะอยู่ อาศัยกันต่อไปโดยปราศจากทุกข์โศก เพราะเชื่อกันว่าบ้านที่มี คนตายเป็นเรือนรายไม่สะอาดบริสุทธิ์

ประเพณีเสนเรือน ประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานตามความเชื่อตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นประเพณีของทำบุญบ้าน ของชาวไทยทรงดำ พิธีเสนเรือนเริ่มด้วยการนำหมูตัวผู้ที่ เลี้ยงไว้มาทำพิธีฆ่าและชำแหละที่กะล่อหอง แล้วนำชิ้นส่วน ต่างๆ ไปต้มในตอนเช้าตรู่จะจัดปานเฟือนโดยใส่ เนื้อหมูไว้ล่างสุด และขนมเครื่องเช่นอื่นๆ ไว้ด้านบนราวเจ็ดโมงเช้า หมอเสนจะประกอบพิธีเช่นผีเรือนที่ กะล่อหอง ซึ่งมีของสำหรับประกอบพิธีวางอยู่ได้แก่ ปานเฟือนบรรจุเครื่องเช่น กะแอบข้าวเหนียวหนึ่งตะเกียบ ๑ คู น้ำ ๑ ชาม และปี่ผีเรือน ๑ เล่ม หมอเสนจะใส่เสื้อฮี และกล่าวภาษาไทยโซงร้อง เรียกให้ผีเรือนมารับ

เครื่องเช่น จากนั้นจะอ่านรายชื่อผีเรือนทีละรายและสืบเครื่องเช่นใส่ลงในของฝากระดานให้ผีเรือน แต่ละราย จนหมดรายชื่อ ในระหว่างนั้นจะหยคน้ำลงไปในของให้ผีเรือนได้ดื่ม เมื่อเสร็จพิธีจะเอาเครื่องเช่นออกจาก เพื่อนมาแบ่งปันกันในบรรดาญาติและผู้ร่วมงาน จากนั้นหมอเสน เจ้าของบ้าน และญาติจะรับประทานอาหาร ร่วมกัน ในห้องผีเรือน ส่วนแขกที่มาร่วมงานรับประทานอยู่นอกห้องผีเรือน

ประเพณีการกินตอง เป็นประเพณีของไทยโซ่ง จังหวัดนครปฐมมีคน เชื้อสายไทยโซ่งอาศัยอยู่ที่บ้านเกาะแรต ตำบลบางปลา และตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม และตำบลดอนข่อย ตำบลสระพัฒนา ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน ประเพณีการกินตอง คือ ประเพณีแต่งงานและเลี้ยงฉลองกัน พิธีจะประกอบด้วยการเช่นไหว้ผีเรือน คือ การบอกกล่าวผีเรือนให้ ทราบว่าผู้ใดจะมาเป็นแขกหรือเป็นสะใภ้ ขั้นตอนการแต่งงานมี ๓ ขั้นตอน ขั้นแรกไปหมั้นไว้ก่อน เรียกว่า ส่องหรือไปส่อง ได้แก่ การนำผู้ใหญ่ไปเจรจาพูดจองไว้ก่อน ขั้นที่ ๒ คือ ฝ่ายชายต้องอาสาไปทำงานที่ บ้านฝ่าย หญิงระยะหนึ่งประมาณ ๒ – ๓ ปี เรียกว่าอาสา และขั้นที่ ๓ คือ พิธีแต่งงานจริง เรียกว่างานกินตอง คือ นัดส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าวแล้วเลี้ยงฉลอง มีการเช่นไหว้ผีเรือนกันตามประเพณี

ประเพณีเล่นว่าวไทย ฤดูกาลเล่นว่าวของคนไทยจะมีขึ้นระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เพราะจะมีลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ หรือลมตะเภา พัดมาจากอ่าวไทย คนไทย รู้จักการเล่นว่าวมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย และถือว่าว่าวเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ยืนมาจนถึง ปัจจุบัน ส่วนการเล่นว่าวเพื่อแข่งขัน นิยมใช้ว่าวจุฬาและว่าวปักเป้า คู่ปรับตลอดกาลของการต่อสู้กลางเวหา ของไทย และเป็นว่าวที่มีชื่อเสียงที่สุดของชาติไทย วัดสำโรง ตำบลวัดสำโรง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้อนุรักษ์และฟื้นฟู การเล่นว่าวไทย โดยจะจัดการสาธิตการทำว่าวแบบต่าง ๆ การแข่งขันการเล่นว่าว การประกวดว่าวไทย และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับว่าวไทยประมาณเดือนเมษายน

ประเพณีทำขวัญข้าว “แม่โพสพ” ในอดีตจะใช้วัวควายไถนา นวดข้าว และลากข้าวใช้แรงคนเก็บเกี่ยว ชาวนามีความเชื่อว่า ข้าวมีแม่โพสพ ประจำอยู่ พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าวมีขั้นตอน หลายพิธีด้วยกัน แต่ที่ชาวนามีความเชื่อและสืบทอดกันมายาวนานจนถึง ปัจจุบัน คือ การทำขวัญข้าว หรือ ทำขวัญแม่โพสพ ประเพณีทำขวัญข้าวในปัจจุบันใกล้จะเริ่มเลือนรางจางหายไป และ ที่ชุมชนบ้านคลองบางซื่อ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไร่ขิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้สืบทอดประเพณีทำขวัญข้าวมา ตั้งแต่อดีต เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๗ จนถึงปัจจุบัน วันประกอบพิธีทำขวัญแม่โพสพจะจัดตั้งปะรำพิธีที่ศาลแม่โพสพ และอัญเชิญพระคันธารราษฎร์จำลอง (ปางขอฝน) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ใช้ในพิธีเกี่ยวกับการเกษตรมาโดยตลอด โดยอาราธนาพระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาธัมจักกัปปวัตตนสูตร เมื่อเสร็จพิธีสงฆ์แล้วในตอนกลางคืนมีพิธีทำขวัญ เวียนเทียน บายศรีสู่ขวัญแม่โพสพ รุ่งขึ้นตอนเช้าทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์เป็นเสร็จพิธี โดยจะประกอบ พิธีในวันศุกร์ของเดือนยี่ของทุกปี

ประเพณีตักบาตรท่องน้ำ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นมากกว่า ๑๖๖ ปี (ปี พ.ศ. ๒๔๖๙) ณ วัดสุวรรณาราม ตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑล เริ่มจัดขึ้นครั้งแรกในสมัยพระครูวิชัยวุฒิ คุณ (หลวงพ่อดี สุวณโณ) เป็นเจ้าอาวาส โดยการริเริ่มของนายถาวร เทียมปทุม ไวยาวัจกรวัดในขณะนั้น โดย จัดขึ้นในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ซึ่งตรงกับวันลอยกระทง ในช่วงเช้า ประมาณ ๐๘.๐๐ น. ณ บริเวณ คลองมหาสวัสดิ์ หน้าวัดสุวรรณาราม โดยเป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แม่พระคงคาและอุทิศส่วนกุศล ให้กับ ผู้ที่เสียชีวิตในคลองมหาสวัสดิ์ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีเหตุการณ์คนทำอาชีพย้อมโคลงมหาสวัสดิ์ จมน้ำตายกันหลายราย และชาวบ้านเชื่อว่าการที่มีคนจมน้ำตาย วิญญาณผู้ตายจะสิงสถิตอยู่ในบริเวณนั้น

จนกระทั่งมีคนจมน้ำตายในบริเวณนั้นอีก วิทยุณเดิมจึงจะได้ไปเกิดใหม่ ดังนั้น การจัดพิธีตักบาตรท่อน้ำจึงเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านในการทำให้ประชาชนที่อยู่ริมคลองมีความระมัดระวังบุตรหลานไม่ให้ตกน้ำตาย หลังจากการจัดประเพณีนี้ขึ้นมา ปรากฏว่ามีคนจมน้ำตายน้อยลงมาก ในวันเพ็ญกลางเดือน ๑๒ ประชาชนที่มาทำบุญที่วัดสุวรรณารามส่วนใหญ่ จะนำเรือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งเรือขนาดใหญ่ ได้แก่ เรือมอด เรือชะล่า หรือเรือขนาดเล็ก ได้แก่ เรือสำปั้น เรืออีแปะ หรือเรืออีปาย (หรือเรือจู้ด) ชาวบ้านส่วนหนึ่งจะนำเรือรับพระพร้อมด้วยบาตรและสำรับเรือที่มีขนาดเล็กรับได้ ๑ รูป เรือลำใหญ่รับได้ ๒ - ๓ รูป ชาวบ้านจะเป็นผู้พายเรือให้พระนั่ง สำหรับผู้ที่ใส่บาตรจะอยู่ในเรือ ซึ่งจะจอดเรียงรายอยู่ริมฝั่ง หรือที่ท่าเรือ เมื่อเรือพระมาถึงก็จะนำอาหารคาวหวานตักใส่บาตรรวมทั้งถวายดอกไม้ ธูปเทียนและปัจจัย การจัดประเพณีดังกล่าว นอกจากจะเป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศล ให้แก่แม่คงคาและผู้ที่เสียชีวิตในคลองมหาสวัสดิ์แล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์ ประเพณีที่มีการจัดทำกันมานานมากกว่าครึ่งศตวรรษ และเป็นการอนุรักษ์เรือและวิถีชีวิตริมคลองมหาสวัสดิ์ ให้คงอยู่ตลอดไป

งานเทศกาลนมัสการปิดทองหลวงพ่อวัดไร่ขิง งานนมัสการปิดทองหลวงพ่อวัดไร่ขิง เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้น ระหว่างวันขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๕ ถึงวันแรม ๔ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าจากหน่วยงานต่างๆ และเกษตรกรผู้ผลิต มีการประกวดผลไม้ และจัดแสดงมหรสพตลอดคืน

เทศกาลกินเจ เทศกาลกินเจ หรือ กินแฉ หรือบางแห่งเรียกว่า ประเพณีถือศีลกินผัก เป็นประเพณี แบบลัทธิเต๋า รวม ๙ วัน กำหนดเอาวันตามจันทรคติ คือ เริ่มต้นตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ ถึง ขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๙ ตามปฏิทินจีนของทุกปี มีจุดเริ่มต้น จากประเทศจีนมานานแล้ว สำหรับจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และมีศาลเจ้า หลายแห่งในพื้นที่ โดยในเขต อำเภอเมือง นครปฐม ผู้ถือศีลกินเจจะมาพร้อมกัน ณ บริเวณหน้าศาลเจ้า โดยมีคณะสงฆ์ จีนเป็นผู้ประกอบพิธี และเป็นผู้อัญเชิญเทพเจ้ากั๋วอ้วงฮุกโจ้ว และเทพเจ้าทั้งหลายมาประทับในศาลเพื่อความเป็นสิริมงคลตลอดการจัดงาน โดยบรรยากาศภายในงานวันแรกมีผู้ถือศีลกินเจมาเข้าร่วมกันอย่างเนืองแน่น เพื่อมารอ สักการะเทพเจ้า และร่วมเดินไปกับขบวนอัญเชิญเทพเจ้ากั๋วอ้วงฮุกโจ้ว โดยคณะศิษยานุศิษย์และคณะกรรมการจะทำ พิธีอัญเชิญเทพเจ้ากั๋วอ้วงฮุกโจ้ว แห่รอบตลาดทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ คือ ด้านหน้าองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อให้ประชาชน และผู้ถือศีลกินเจได้สักการะกราบไหว้ขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคล หลังจากนั้นคณะศิษยานุศิษย์จะทำพิธี อัญเชิญเทพเจ้ากั๋วอ้วงฮุกโจ้ว มาประทับภายในโรงเจ ซึ่งทุกคืนจะมีพิธีเวียนรูปเพื่อความเป็นสิริมงคล และจะมีพิธี ปลอยนก ปลอยเตา พิธีลอยกระทงเจเพื่อบูชาพระแม่คงคาโดยจะเชิญชวนผู้ถือศีลกินเจประกอบพิธีพร้อมกัน และในส่วนของพิธีชื้อโกว ทั้งกระเจาจะจัดขึ้นในก่อนวันสุดท้าย ๑ วัน และวันสุดท้ายจะเป็นพิธีส่งเจ้าโดยจะอัญเชิญเทพเจ้า แห่รอบตลาดทรัพย์สินอีกครั้ง

ประเพณีสงกรานต์ไทยรามัญ สรงน้ำพระแบบโบราณ การแห่ปลา การแสดงทะเลมอญ พิธีสรงน้ำพระแบบไทยรามัญ (มอญ) ของชาวบ้าน ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้จัดขึ้นที่วัดบึงลาดสวาย โดยมีนายสมจิตร สมบุญเก่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางภาษี นำเจ้าหน้าที่และสมาชิกพร้อมด้วยชาวบ้านจำนวนมาก ร่วมประกอบพิธีสรงน้ำพระแบบมอญ ซึ่งเป็นประเพณีโบราณที่ยึดถือและ อนุรักษ์สืบทอดกันมากว่า ๑๐๐ ปีแล้ว โดยมี พระสุเมธนี (ลำพอน ธมฺมธโร) เจ้าอาวาสวัดบึงลาดสวาย นำพระสงฆ์ และสามเณรออกสรงน้ำแบบโบราณ เสร็จแล้วพระสงฆ์ก็จะมีพิธีให้ศีล ให้พรกับญาติโยมที่มาร่วมประเพณีสงกรานต์ให้อยู่เย็นเป็นสุข นอกจากนั้นยังมีการแห่ปลาแบบมอญ เพื่อนำไปปล่อยลงยังแม่น้ำ คูคลอง เป็นการสะเดาะเคราะห์ต่อ ชะตา รวมทั้งในการแสดงร้องรำ ทำเพลงทะเลมอญ ที่มีแห่งเดียวใน

จังหวัดนครปฐม ที่วัดแห่งนี้ยังคงอนุรักษ์ไว้ ซึ่งนับวันจะหาได้ยากยิ่ง นอกจากนั้นยังมีการแข่งขันกีฬา
สะบ้าทอย เพื่อชิงถ้วยพร้อมกับเงินรางวัล และการร่อนน้ำขอพร จากผู้สูงอายุ โดยในภาคค่ำ ยังจะมีการแสดง
รำวงย้อนยุค เพื่อให้ประชาชนตำบลบางภาษี และใกล้เคียงที่ ส่วนใหญ่เป็นคนชาวมอญได้สนุกสนานกันอีกด้วย
ประเพณีตักบาตรข้าวหลาม ชุมชนวัดพระงาม ซึ่งเป็นวิถีดั้งเดิมที่ชาว
ชุมชน วัดพระงามทำมาแต่อดีต (เป็นชุมชนเผาข้าวหลามขนาดใหญ่ ริมหาดรถไฟ) จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี
ตรงกับวันมาฆบูชา เป็นประจำของทุกปี เป็นการสืบสาน อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยให้คงอยู่
อย่างยั่งยืน ดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองถาวรสืบไป

๑.๒.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัด)

การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว

จากกรุงเทพมหานคร ใช้เส้นทางสายเก่า สายถนนเพชรเกษม (ทางหลวง
หมายเลข ๔) ผ่านอ้อมน้อย อ้อมใหญ่ พื้นที่อำเภอสามพราน ไปจนถึงจังหวัดนครปฐม หรือ เส้นทางสายใหม่
จากกรุงเทพมหานคร สายถนนบรมราชชนนี ผ่านพื้นที่พุทธมณฑล อำเภอนครชัยศรี ไปจนถึงจังหวัดนครปฐม
ระยะทาง ๕๖ กิโลเมตร

การขนส่งมวลชนสาธารณะ

๑) รถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

- สาย ๕๕๖ : อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - วัดไร่ขิง
- สาย ๕๔๗ : สวนลุมพินี - พุทธมณฑล สาย ๕
- สาย ๕๑๕ : อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- เซนทรัลศาลาया - สาย ๑๒๕ : อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - องค์การบริหารส่วน

ตำบลศาลาया

- สาย ๑๒๔ : สนามหลวง - มหาวิทยาลัยมหิดล

๒) รถโดยสารสาธารณะประจำทางและรถโดยสารขนาดเล็ก (Mini bus)

- สาย ๙๙๗ กรุงเทพฯ (สายใต้เก่า) ถึง นครปฐม (ริมคลองเจดีย์บูชา)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๕.๓๐ - ๒๑.๐๐ น.

- สาย ๘๓ กรุงเทพฯ (สายใต้เก่า) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.

- สาย ๙๖๖ กรุงเทพฯ (งามวงศ์วาน) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.

- สาย ๘๘ กรุงเทพฯ (สายใต้ใหม่) ถึง สุพรรณบุรี (ผ่าน ม.ศิลปากร)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๕.๓๐ - ๑๘.๔๐ น.

- สาย ๗๙๓ ปทุมธานี (พวเจอรปารศรีสิต) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

- สาย ๗๘ สมุทรสงคราม (แม่กลอง) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

- สาย ๔๐๒ สมุทรสาคร (ขางศาลจังหวัดฯ) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ราชภัฏฯ)

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

- สาย ๙๗๙ ประจวบคีรีขันธ์ (หัวหิน) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร)
ให้บริการตั้งแต่วันที่ ๐๘.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

- สาย ๗๘๖ ชลบุรี (พัทยา) ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร) ให้บริการ
ตั้งแต่วันที่ ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

- สาย ๘๑ กาญจนบุรี ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร) ให้บริการตั้งแต่วันที่
เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐

- สาย ๔๒๓ เพชรบุรี ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร) ให้บริการตั้งแต่วันที่
เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.

- สาย ๗๗ ราชบุรี ถึง นครปฐม (หน้า ม.ศิลปากร) ให้บริการตั้งแต่วันที่
เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๓) ข้อมูลรถไฟฟ้าในจังหวัดนครปฐม (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๘)

- รถยนต์ไฟฟ้า ที่จดทะเบียนในจังหวัดนครปฐม ๕๕๔ คัน

- รถจักรยานยนต์ไฟฟ้า ที่จดทะเบียนในจังหวัดนครปฐม ๑,๒๐๘ คัน

๔) รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) เปิดให้บริการขบวนรถดีเซลราง
ชานเมือง (Feeder) ในเส้นทางสายใต้ เป็นขบวนระยะสั้น (ไป-กลับ) ระยะทางไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อเที่ยว
มีเส้นทางระหว่างสถานีธนบุรี-ตลิ่งชัน-นครปฐม (สายใต้) โดยมีจุดประสงค์เพื่อเชื่อมต่อการเดินทางระหว่าง
สถานีธนบุรี-นครปฐม และเชื่อมต่อไปยังระบบรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงที่สถานีตลิ่งชัน รวมถึงระบบขนส่งอื่นๆ
ในพื้นที่ ปัจจุบันมีจำนวน ๘ ขบวนต่อวัน. เริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

SRT

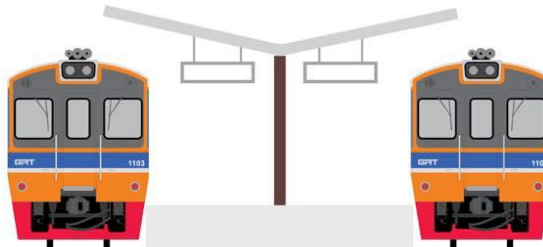
การรถไฟฯ แจ้างปรับให้บริการเดินรถ
ขบวนรถดีเซลรางชานเมือง (Feeder)
เส้นทางสายใต้ ธนบุรี - นครปฐม
เริ่ม 15 กันยายน 2566 นี้

เที่ยวไป

ขบวนที่	ต้นทาง - ปลายทาง	เวลาออก	เวลาถึง
1123	ธนบุรี - นครปฐม	06.15	07.20
1115	ธนบุรี - นครปฐม	11.20	12.30
1117	ธนบุรี - นครปฐม	14.15	15.20
1129	ธนบุรี - นครปฐม	16.55	18.00

เที่ยวกลับ

ขบวนที่	ต้นทาง - ปลายทาง	เวลาออก	เวลาถึง
1124	นครปฐม - ธนบุรี	08.00	09.05
1116	นครปฐม - ธนบุรี	12.45	13.50
1118	นครปฐม - ธนบุรี	15.35	16.40
1132	นครปฐม - ธนบุรี	20.30	21.35

ศูนย์ประชาสัมพันธ์
การรถไฟแห่งประเทศไทย

ช่องทางการติดต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย

๓) สนามบิน มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ สนามบินกำแพงแสน ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ประเภท ภายในประเทศ

๒) ไฟฟ้า จังหวัดนครปฐมมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาทั้งหมด ๘ แห่ง และมีข้อมูลจำนวนรายผู้ใช้ไฟฟ้า ดังนี้

ปี ๒๕๖๗ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๖๙,๔๓๙ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๘๙๓ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๙

ปี ๒๕๖๖ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๖๖,๕๔๖ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๓,๔๔๗ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘๑

ปี ๒๕๖๕ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๕๓,๐๙๙ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๘,๐๑๑ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓๒

ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๔๕,๐๘๘ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๖,๑๗๙ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๘๒
 ปี ๒๕๖๓ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๓๘,๙๐๙ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๙,๒๔๗ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘๐
 ปี ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๒๙,๖๖๒ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๘,๑๒๘ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕๓
สำหรับข้อมูลการจำหน่ายไฟฟ้า ดังนี้

ปี ๒๕๖๖จำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๕,๐๖๕,๒๐๘,๙๙๒ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้น ๙๗,๘๔๕,๑๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๗
 ปี ๒๕๖๕จำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๔,๙๖๗,๓๖๓,๘๓๔ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้น ๑๙๓,๒๕๒,๗๔๕ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๕
 ปี ๒๕๖๔จำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๔,๗๗๔,๑๑๑,๐๘๙ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้น ๒๔,๐๔๘,๙๑๖ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๑
 ปี ๒๕๖๓ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔,๗๕๐,๐๖๒,๑๗๓ กิโลวัตต์/ชั่วโมง ลดลง ๑๘,๗๐๘,๒๐๒ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๑
การใช้ไฟฟ้าแบ่งเป็น ๕ ประเภท โดยมีข้อมูลการใช้ไฟฟ้าในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. ประเภทที่อยู่อาศัย จำนวน ๑,๐๘๓,๕๗๒,๐๗๘ กิโลวัตต์/ชั่วโมง
๒. ประเภทสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม จำนวน ๓,๘๑๘,๓๐๑,๗๖๒ กิโลวัตต์/ชั่วโมง
๓. ประเภทสถานที่ราชการและสาธารณะ จำนวน ๒,๒๓๓,๖๐๘ กิโลวัตต์/ชั่วโมง
๔. ไฟฟรี จำนวน ๑๓๔,๒๑๑,๑๖๕ กิโลวัตต์/ชั่วโมง
๕. ประเภทอื่น ๆ จำนวน ๒๖,๘๙๐,๓๗๙ กิโลวัตต์/ชั่วโมง

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลการใช้ไฟฟ้า

ประเภทอัตราไฟฟ้า	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๓๓๘,๙๐๙	๓๔๕,๐๘๘	๓๕๓,๐๙๙	๓๖๖,๖๔๕	๓๖๙,๔๓๙
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๔,๗๕๐,๐๖๒,๑๗๓	๔,๗๗๔,๑๑๑,๐๘๙	๔,๙๖๗,๓๖๓,๘๓๔	๕,๐๖๕,๒๐๘,๙๙๒	๕,๓๐๔,๒๑๓,๗๓๙
บ้านที่อยู่อาศัย	๙๙๓,๓๐๗,๐๒๑	๑,๐๒๐,๗๙๙,๐๔๒	๑,๐๒๗,๑๘๕,๖๘๒	๑,๐๘๓,๕๗๒,๐๗๘	๑,๑๗๒,๒๖๘,๐๘๕
กิจการขนาดเล็ก	๔๓๕,๓๐๗,๕๙๘	๔๓๔,๐๐๙,๔๕๐	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ๓,๘๒๒,๑๗๖,๙๕๒	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ๓,๘๑๘,๓๐๑,๗๖๒	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ๓,๘๖๘,๖๖๗,๙๑๔
กิจการขนาดกลาง	๙๗๘,๙๓๖,๐๑๘	๙๔๐,๗๔๑,๗๐๕	สถานที่ราชการและสาธารณะ ๑,๘๙๖,๗๙๖,๘๒	สถานที่ราชการและสาธารณะ ๒,๒๓๓,๖๐๘	สถานที่ราชการและสาธารณะ ๒,๒๗๓,๕๑๒
กิจการขนาดใหญ่	๒,๒๕๑,๑๘๘,๓๔๐	๒,๒๙๘,๗๕๓,๘๖๘	ไฟฟรี : ๙๐,๐๙๑,๑๗๗.๖๑	ไฟฟรี : ๑๓๔,๒๑๑,๑๖๕	ไฟฟรี ๑๒๑,๘๘๘,๖๘๙
อื่น ๆ	๙๑,๓๐๓,๑๙๖	๗๙,๘๐๗,๐๒๔	๒๖,๐๑๓,๒๒๖.๓๑	๒๖,๘๙๐,๓๗๙	๓๙,๑๐๕,๕๓๙

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (พฤษภาคม ๒๕๖๘)

๑.๒.๕ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดนครปฐม (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

- มีด้าน ☐ สุคลากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด้านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ☐ ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี
- ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☐ มี

- ☐ ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี
ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ด้านกักกันสัตว์นครปฐม เลขที่ ๓ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี
ที่ตั้งด้านกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

๑.๒.๖ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ประปา พื้นที่จังหวัดนครปฐมมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาทั้งหมด ๓ แห่ง ได้แก่ สาขานครปฐม สาขาสามพราน และสาขาอ้อมน้อย โดยมีจำนวนผู้ใช้น้ำรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๙๖๓ ราย โดยแบ่งเป็น สาขานครปฐม ๒๔,๕๑๑ ราย สาขาสามพราน ๔๑,๒๙๔ ราย และสาขาอ้อมน้อย ๓๖,๑๕๘ ราย (สาขาอ้อมน้อยให้บริการในเขตพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครปฐม และพื้นที่บริการใกล้เคียงของจังหวัดอื่นร่วมด้วย)

เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ได้แก่ อำเภอมืองนครปฐม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล สำหรับอำเภอที่ไม่มีเขตประปาส่วนภูมิภาค ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอดอนตูม และอำเภอกำแพงแสน ซึ่งมีการให้บริการระบบน้ำประปาและน้ำบาดาลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

การให้บริการน้ำประปาในเขตเมือง อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนครนครปฐม โดยกองการประปา ซึ่งในปัจจุบัน ระบบการประปาของเทศบาลนครนครปฐม มีโรงกรองน้ำ ขนาด ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง จำนวน ๖ โรง กำลังผลิตโรงละ ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ชม. และอ่างเก็บน้ำดิบ จำนวน ๒ แห่ง ที่มีความจุประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตน้ำประปาได้วันละ ๗๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ตามมาตรฐานการออกแบบ) แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน การประปาต้องทำการปรับปรุงขยายระบบผลิตให้สามารถผลิตน้ำให้ได้ วันละ ๑๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน จึงเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้น้ำจำนวน ๒๕,๕๖๙ ราย

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลผู้ใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๘

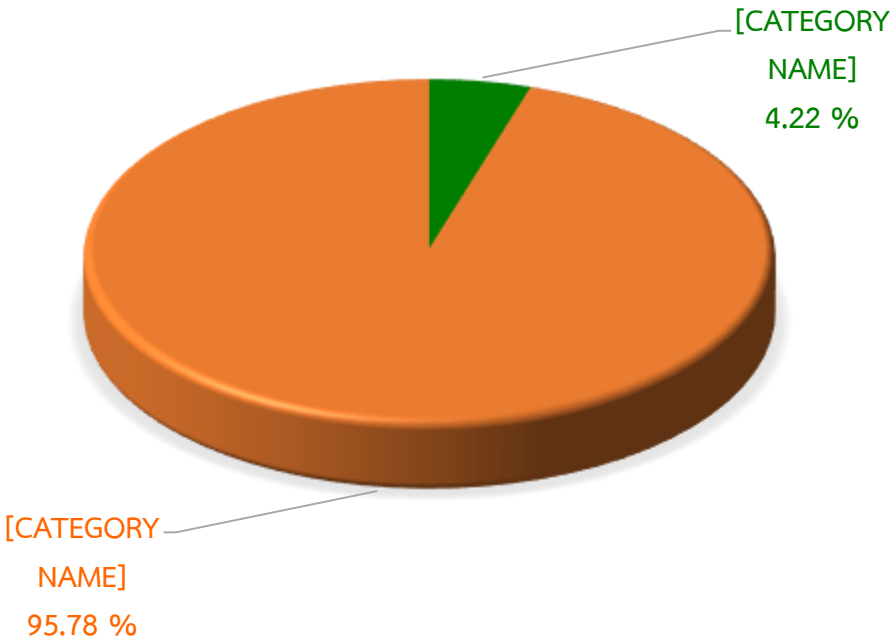
จังหวัด	อำเภอ	จำนวน ผู้ใช้น้ำ	สัดส่วนจำนวน ผู้ใช้น้ำ	น้ำจำหน่าย ลบ.ม./เดือน	สัดส่วน ปริมาณการใช้ น้ำ	อัตราการใช้ น้ำ / วัน / ราย	ประเภทบริการ
นครปฐม	เมืองนครปฐม	13,264	13.01%	317,595	0.33%	0.7724	กปภ.สนนครปฐม
	นครชัยศรี	9,497	9.31%	250,927	0.26%	0.8523	กปภ.สนนครปฐม
	สามพราน	66,549	65.27%	95,899,937	98.89%	46.4852	กปภ.สนนครปฐม,สามพราน,อ้อมน้อย
	พุทธมณฑล	12,653	12.41%	512,152	0.53%	1.3057	กปภ.สนนครปฐม,สามพราน,อ้อมน้อย
รวม		101,963	รวม	96,980,611	ลูกบาศก์เมตร	30.68178	ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน
พื้นที่ บริการใกล้เคียง							
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	36,151	รวม	1,413,656	ลูกบาศก์เมตร	1.2614	กปภ.ส.อ้อมน้อย
ราชบุรี	บ้านโป่ง	5	รวม	94	ลูกบาศก์เมตร	0.6065	กปภ.สนนครปฐม
ราชบุรี	บางแพ	7	รวม	2,660	ลูกบาศก์เมตร	12.2581	กปภ.สนนครปฐม
กรุงเทพฯ	เขตทวีวัฒนา	4	รวม	81	ลูกบาศก์เมตร	0.6532	กปภ.ส.อ้อมน้อย
กรุงเทพฯ	เขตหนองแขม	373	รวม	6,624	ลูกบาศก์เมตร	0.5729	กปภ.ส.อ้อมน้อย
กรุงเทพฯ	เขตพระนคร	1	รวม	589	ลูกบาศก์เมตร	19.0000	กปภ.ส.อ้อมน้อย
นนทบุรี	อ.บางกรวย	1	รวม	154	ลูกบาศก์เมตร	4.9677	กปภ.ส.อ้อมน้อย
รวมผู้ใช้น้ำทั้ง 3 สาขา		138,505	รวม ปริมาณน้ำ	98,404,469	ลูกบาศก์เมตร/เดือน	22.918578	ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน

นครปฐม ปริมาณน้ำจำหน่าย 1 ปี 96,980,611 x 12 = 1,163,767,332 ลูกบาศก์เมตร/ปี

ปริมาณน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา = 1,920,216,098 ลูกบาศก์เมตร/ปี ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2569

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือสภาพัฒน์ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปี ๒๕๖๗ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน ๓๑๖,๑๐๑ บาท/ปี โครงสร้างการผลิตของจังหวัด แบ่งเป็น ภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๒ และภาคนอกเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๘

รูปที่ 2 โครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครปฐม ปี 2567

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑. ภาคเกษตรกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔.๒๒ โดยผลผลิตภาคเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย โรงงาน ผลไม้ (มะพร้าว น้ำหอม ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง ชมพู่ มะนาว กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม ลำไย) พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ กุ้งขาว กุ้งก้ามกราม ปลาน้ำจืด ไก่ (ไก่ไข่ ไก่เนื้อ) เป็ด สุกร โคเนื้อ และโคนม
๒. ภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๔.๙๑ โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญที่มีการลงทุนสูงสุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ และกลุ่มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีรายละเอียด ดังนี้
 - ๒.๑ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๓๙๓ โรงงาน เงินทุน ๓๑,๔๒๑.๒๙ ล้านบาท
 - ๒.๒ กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก จำนวน ๓๙๔ โรงงาน เงินทุน ๑๗,๕๕๑.๓๕ ล้านบาท
 - ๒.๓ กลุ่มอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง จำนวน ๕๖ โรงงาน เงินทุน ๑๔,๒๑๗.๘๒ ล้านบาท
 - ๒.๔ กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำนวน ๑๙๖ โรงงาน เงินทุน ๑๐,๔๙๑.๒๖ ล้านบาท
 - ๒.๕ กลุ่มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี จำนวน ๒๒๑ โรงงาน เงินทุน ๘,๑๗๔.๕๗ ล้านบาท

๓. ภาคบริการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๐.๘๗ โดยภาคบริการที่สำคัญ

๓.๑ สาขาการขนส่งและการขายปลีกฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๑๕

๓.๒ สาขาการศึกษา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙.๕๘ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาวิทยาเขตนครปฐม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน เป็นต้น

๓.๓ สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔.๔๒

๓.๔ สาขาก่อสร้าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓.๘๓

๓.๕ สาขาบริหารราชการแผ่นดินฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๓๖

๓.๖ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๓๒

๓.๗ สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๐๑

๓.๘ สาขากิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๗๗

๓.๘ สาขาอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๔๓

ตารางที่ ๙ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

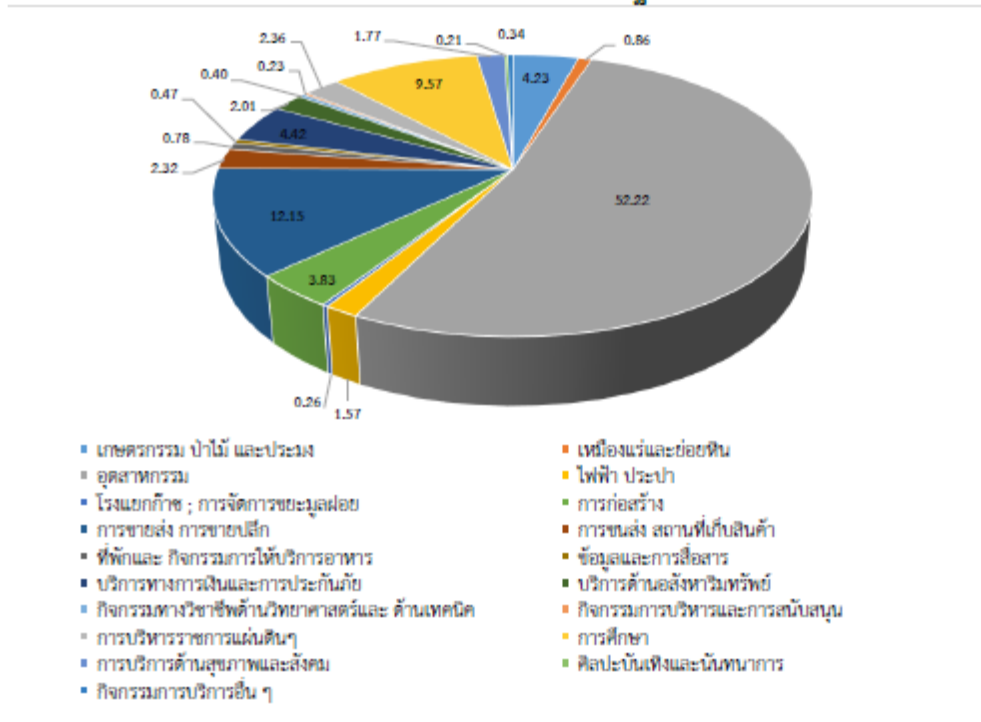
สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)				
	ปี 2563 r	ปี 2564 r	ปี 2565 r	ปี 2566 r	ปี 2567 p
ภาคเกษตร	20,291	21,472	18,575	16,951	17,002
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	20,291	21,472	18,575	16,951	17,002
ภาคนอกเกษตร	325,054	342,399	354,142	381,133	385,263
ภาคอุตสาหกรรม	183,115	197,557	208,191	225,746	220,866
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	2,577	1,703	3,929	3,531	3,451
การผลิตอุตสาหกรรม	174,300	189,582	198,198	214,585	210,057
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	4,886	5,087	4,915	6,399	6,305
ระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะ	1,352	1,185	1,149	1,232	1,053
ภาคบริการ	141,939	144,842	145,951	155,387	164,397
การก่อสร้าง	12,707	13,190	12,126	14,223	15,413
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	45,693	45,613	43,388	47,770	48,866
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	7,462	7,574	8,433	8,887	9,339
ที่พักและบริการด้านอาหาร	1,750	1,830	2,251	2,663	3,140
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2,571	2,324	1,845	1,723	1,909
การเงินและการประกันภัย	12,945	14,260	16,517	17,693	17,774
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	6,692	7,030	7,458	7,042	8,100
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	1,906	1,692	1,549	1,673	1,594
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	744	721	838	855	943
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ฯ	8,079	8,678	8,592	8,822	9,484
การศึกษา	34,719	34,792	35,380	36,064	38,517
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	4,762	5,239	5,471	5,874	7,105
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	729	752	730	744	857
กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	1,180	1,147	1,372	1,353	1,355
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	345,345	363,871	372,716	398,083	402,265
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (บาท)	284,459	296,178	299,803	316,465	316,101

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

หมายเหตุ : แสดงข้อมูลของปีอ้างอิงในตาราง มี ๒ ลักษณะ คือ r และ p

โดย r หมายถึง revised หรือการปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง และ p หมายถึง preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม (GPP) ปี 2567

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๔ ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๘ และแนวโน้มปี ๒๕๖๙ จังหวัดนครปฐม

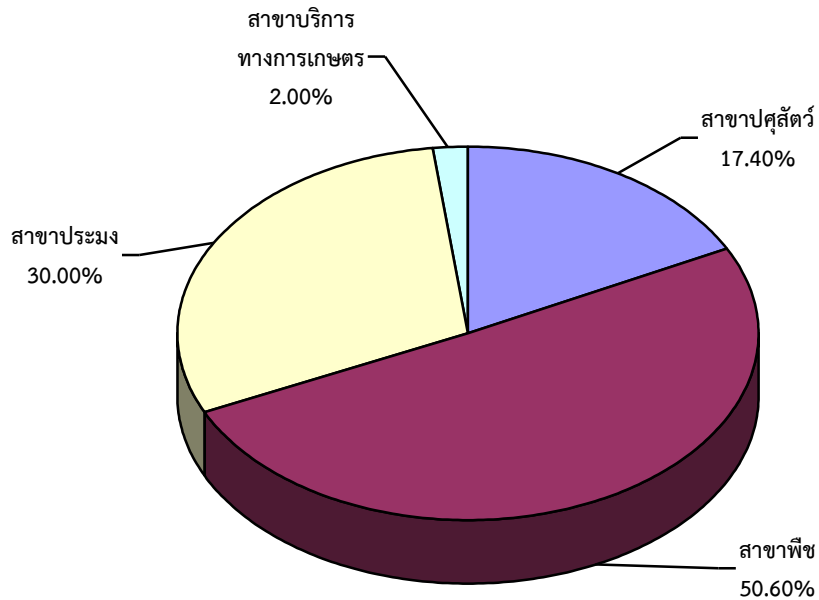
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐

๑.๔.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖ มีมูลค่า ๓๙๘,๒๙๘ ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า ๑๙,๓๕๗ ล้านบาท และนอกภาคเกษตร มูลค่า ๓๗๘,๙๔๑ ล้านบาท โดยมีภาคอุตสาหกรรมการผลิต เป็นสาขาหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๕.๘ รองลงมา คือ ภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๙.๓ และภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๔.๙

โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๘ ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาประมง ร้อยละ ๓๐.๐ สาขาปศุสัตว์ ร้อยละ ๑๗.๔ และสาขาบริการทางการเกษตร ร้อยละ ๒.๐

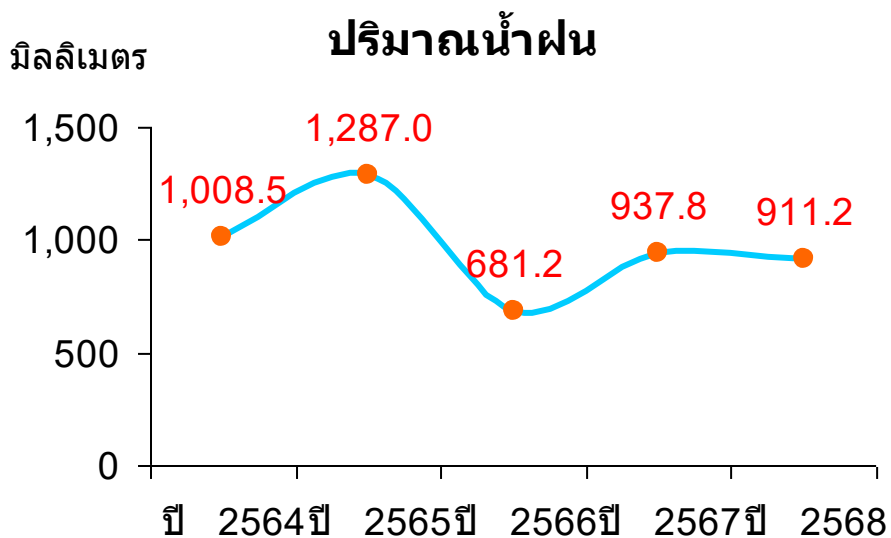
รูปที่ 3 แผนภูมิแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปี 2568 จังหวัดนครปฐม

๑.๔.๒ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

(๑) สถานการณ์น้ำ

สถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๘ น้ำฝนมีปริมาณ ๙๑๑.๒ มิลลิเมตร ลดลงจากปีที่ผ่านมาที่มีปริมาณ ๙๓๗.๘ มิลลิเมตร หรือลดลงร้อยละ ๒.๘ ในขณะที่จำนวนวันฝนตกในจังหวัดนครปฐมปี ๒๕๖๘ เฉลี่ย ๑๓๐ วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ ๑๑๒ วัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๑

(๒) สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

สถานการณ์พื้นที่การเกษตรที่ประสบอุทกภัยจังหวัดนครปฐม (สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครปฐม)

๑. ด้านพืช มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย จำนวน ๕ อำเภอ เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๓๑๑ ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย ๙๘๕.๘๓ ไร่ (นาข้าว พืชผัก พืชไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่นๆ) แยกเป็น

- อำเภอเมืองนครปฐม เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๔๐ ราย พื้นที่เสียหาย ๖๔.๗๕๐ ไร่

- อำเภอสามพราน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๖๔ ราย พื้นที่เสียหาย ๑๘๒.๒๐๕ ไร่

- อำเภอนครชัยศรี เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๑๔๙ ราย พื้นที่เสียหาย ๕๒๓.๑๒ ไร่

- อำเภอบางเลน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๕๖ ราย พื้นที่เสียหาย ๒๐๑.๕๐๐ ไร่

- อำเภอกำแพงแสน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๒ ราย พื้นที่เสียหาย ๑๔.๒๕๐ ไร่

๒. ด้านปศุสัตว์ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัย จำนวน ๖ อำเภอ เกษตรกรจะได้รับความเสียหาย ๑๒๐ ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย ๕๒๔.๐๒ ไร่ แยกเป็น

- อำเภอนครชัยศรี เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๕ ราย พื้นที่เสียหาย ๑๓.๙๕ ไร่ (ปลาหรือสัตว์น้ำอื่น นอกจากกุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน)

- อำเภอกำแพงแสน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๘ ราย พื้นที่เสียหาย ๓๘ ไร่ (กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล)

- อำเภอสามพราน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๒ ราย พื้นที่เสียหาย ๕.๗๕ ไร่ (ปลาหรือสัตว์น้ำอื่น นอกจากกุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน)

- อำเภอเมืองนครปฐม เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๓ ราย พื้นที่เสียหาย ๓ ไร่ (ปลาหรือสัตว์น้ำอื่น นอกจากกุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน)

- อำเภอบางเลน เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๙๙ ราย พื้นที่เสียหาย ๔๔๙.๘๒ ไร่ (กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล รวมถึงปลาหรือสัตว์น้ำอื่น ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน)

- อำเภอดอนตูม เกษตรกรได้รับความเสียหาย ๓ ราย พื้นที่เสียหาย ๑๓.๕ ไร่ (กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล)

๓. ด้านปศุสัตว์ ไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

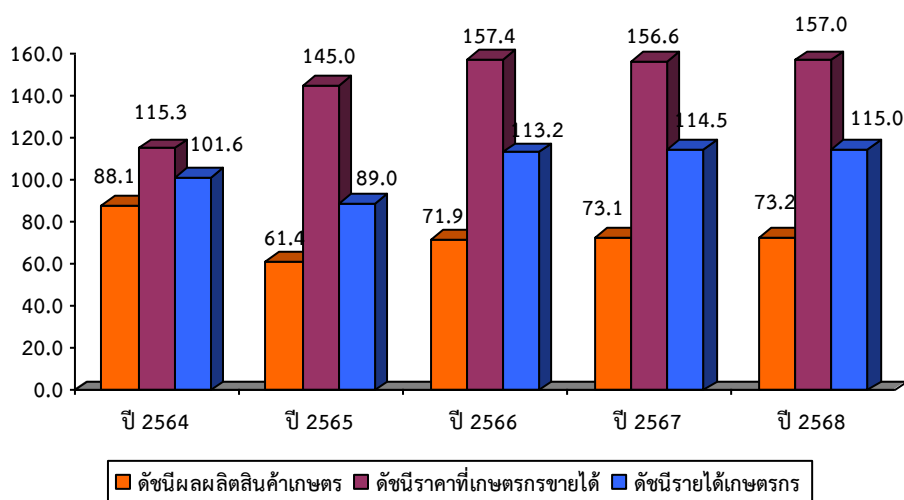
(๓) ราคาน้ำมัน

ในปี ๒๕๖๘ ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ ของจังหวัดนครปฐม เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓.๓ บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ ๑๑.๒ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ ๓๗.๕ บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซล เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๒.๐ บาทต่อลิตร ราคาจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมัน สำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) คาดการณ์ว่าอุปทาน น้ำมันโลกอาจล้นตลาดหลังกลุ่ม OPEC+ เดินหน้าเพิ่มกำลังการผลิตต่อเนื่อง และแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ทำให้อุปสงค์การใช้พลังงานทั่วโลกลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวลดลง

๑.๔.๓ เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

(๑) ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๗๓.๒ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๗๓.๑ ส่วนดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๕๗.๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๕๖.๖ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ ๑๑๕.๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๔ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๑๔.๕

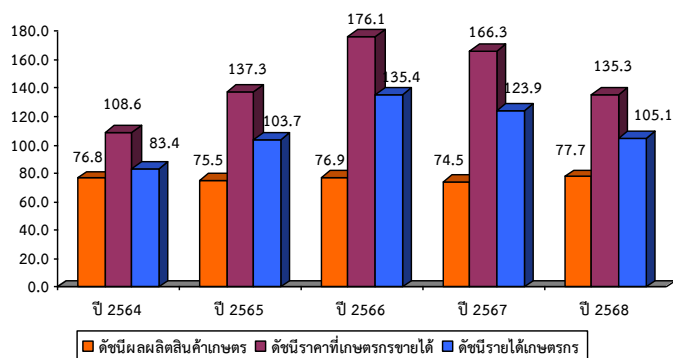
แผนภูมิแสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

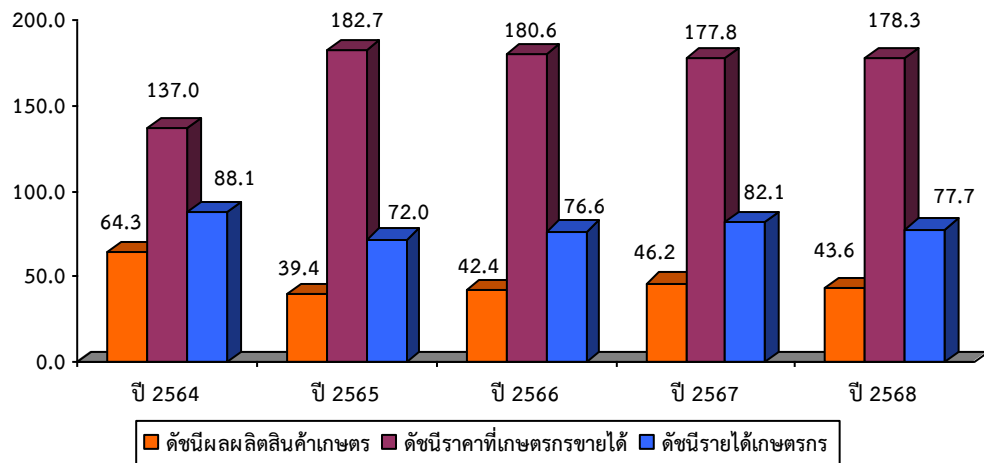
(๒) ดัชนีผลผลิตสาขาพืช ในปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๗๗.๗ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๗๔.๕ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาพืชที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๓๕.๓ ลดลงร้อยละ ๑๘.๖ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๖๖.๓ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืชอยู่ที่ระดับ ๑๐๕.๑ ลดลงร้อยละ ๑๕.๒ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๒๓.๔

(๓) ดัชนีผลผลิตสาขาสัตว์ ในปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๔๓.๖ ลดลงร้อยละ ๕.๖ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๔๖.๒ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๗๘.๓ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๗๗.๘ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาสัตว์อยู่ที่ระดับ ๗๗.๗ ลดลงร้อยละ ๕.๔ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๘๒.๑

แผนภูมิแสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช

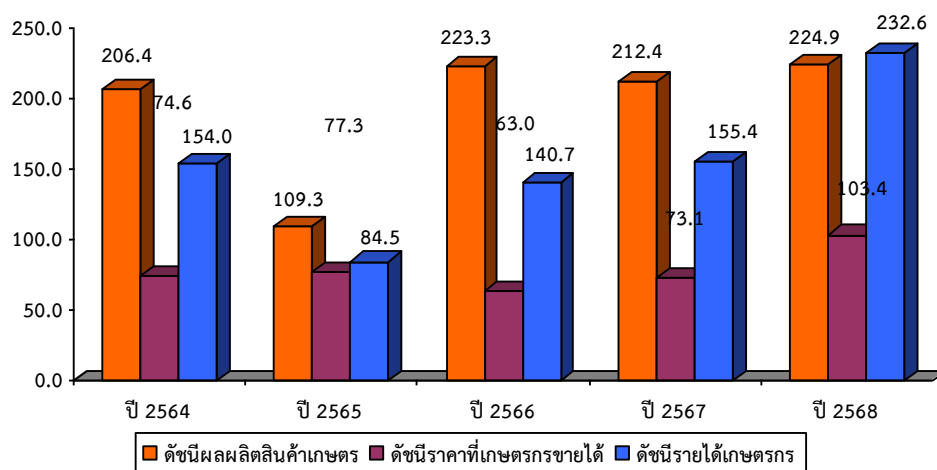

แผนภูมิแสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ และ
ดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาปศุสัตว์

(๔) ดัชนีผลผลิตสาขาประมง ในปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๒๒๔.๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๘ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๒๑๒.๔ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาประมงที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ ๑๐๓.๔ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๑.๕ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๗๓.๑ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ ๒๓๒.๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๙.๗ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๕๕.๔

แผนภูมิแสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ และ
ดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาประมง

๑.๔.๔ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๘

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๒.๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจาก สภาพอากาศเอื้ออำนวยและปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะปลูก และการเจริญเติบโตของพืชส่งผลให้สาขาพืช สาขาประมง และสาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวได้ต่อเนื่อง ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวลงจากต้นทุนการผลิตที่สูง โดยมีรายละเอียดแต่ละสาขา ดังนี้

(๑) สาขาพืช ในปี ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยและ ปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะปลูก และการเจริญเติบโตของพืช โดยผลผลิตพืชที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ อ้อยโรงงาน และข้าว ในขณะที่ผลผลิตพืชที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ ถั่วเขียว

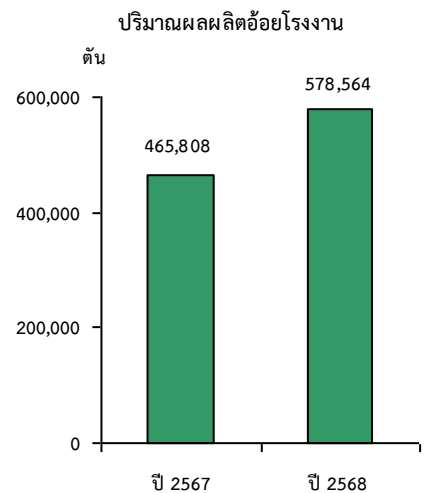
☆ อ้อยโรงงาน

ภาวะการผลิต

ผลผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๕๗๘,๕๖๔ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๔๖๕,๘๐๘ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๔.๒ เนื่องจากเกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีปริมาณน้ำฝนและความชื้นที่เหมาะสม ส่งผลให้อ้อยโรงงานเจริญเติบโตได้ดี ลำต้นสมบูรณ์ ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ ๑,๐๑๐ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ ๑,๓๐๐ บาท หรือลดลงร้อยละ ๒๒.๓ เนื่องจากมีผลผลิตอ้อยเข้าโรงงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลกปรับตัวลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อมายังอุตสาหกรรม อ้อยและน้ำตาลทรายภายในประเทศ

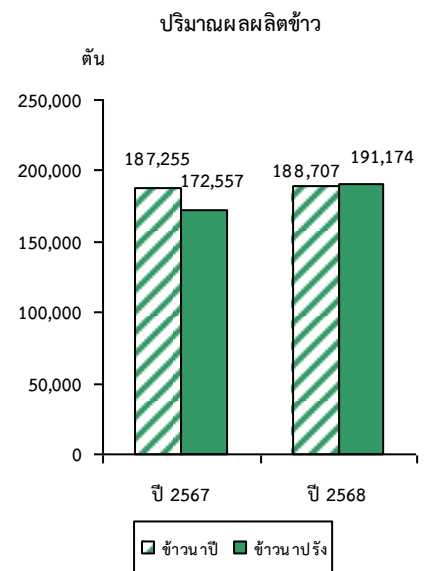
☆ ข้าวรวม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตข้าวรวม ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๓๗๙,๘๘๑ ตัน โดยเป็นผลผลิตข้าวนาปี ๑๘๘,๗๐๗ ตัน และข้าวนาปรัง ๑๙๑,๑๗๔ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๓๕๙,๘๑๒ ตัน หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕.๖ เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าว และสภาพอากาศเอื้ออำนวย ทำให้การเจริญเติบโตของต้นข้าวสมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปีความชื้น ๑๕% ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ ๗,๔๙๓.๗๕ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ ๑๑,๐๑๐ บาท หรือลดลงร้อยละ ๓๑.๙ และราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ความชื้น ๑๕% เฉลี่ยตันละ ๘,๒๑๘.๒๔ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ ๑๑,๘๔๔.๗๖ บาท หรือลดลง ร้อยละ ๓๐.๖ เนื่องจากอุปทานข้าวในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น ทำให้

ราคาข้าว ในตลาดโลกปรับตัวลดลง ประเทศคู่ค้า หันไปสั่งซื้อข้าวจากประเทศคู่แข่งที่มีราคาถูกกว่า ทำให้ราคาส่งออกข้าวของไทยปรับตัวลดลง ส่งผลต่อเนื่องให้ราคาข้าว ภายในประเทศลดลงด้วย

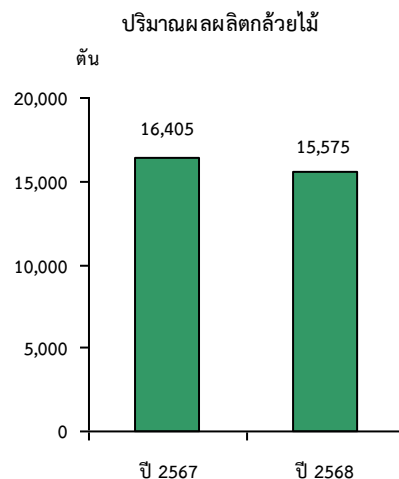
★ ถั่วลิสง

ภาวะการผลิต

ผลผลิตถั่วลิสง ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๑๕,๕๗๕ ตัน ลดลง จากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๑๖,๔๐๕ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๕.๑ เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการติดดอกและ เจริญเติบโตของต้นถั่วลิสง ประกอบกับราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชปรับตัวสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรบางรายลด พื้นที่เพาะปลูกลง ส่งผลให้ผลผลิตถั่วลิสงลดลง

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาถั่วลิสงสุกหยาบ ขนาดยาว ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย กิโลกรัมละ ๑๒๓.๗๕ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๑๓.๑๖ บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๔ เนื่องจากผลผลิตถั่วลิสงลดลงทำให้ราคาถั่วลิสงปรับตัวเพิ่มขึ้น

(๒) สาขาปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๘ หดตัวร้อยละ ๔.๒ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ราคาสินค้าปศุสัตว์มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง เกษตรกรจึงปรับลดการผลิตลง โดยมีผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ ไก่เนื้อ โคเนื้อ ไข่ไก่ และน้ำนมดิบ ในขณะที่ผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ สุกร

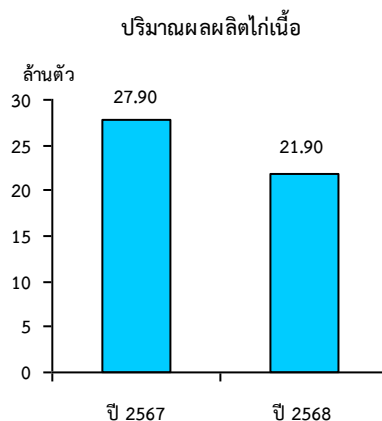
★ ไก่เนื้อ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตไก่เนื้อ ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๒๑.๙ ล้านตัว ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๒๗.๙ ล้านตัว หรือลดลงร้อยละ ๒๑.๕ เนื่องจากมีสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านและความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรรายย่อยชะลอการลงเลี้ยงไก่เนื้อ ทำให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

ระดับราคา

ในปี ๒๕๖๘ ราคาไก่รุ่นพันธุ์เนื้อ ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๔๑.๙๗ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๔๒.๒๔ บาท หรือลดลงร้อยละ ๐.๖ เนื่องจากประเทศผู้ผลิตหลักของโลกมีการผลิตไก่เนื้อสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาไก่เนื้อในประเทศลดลง

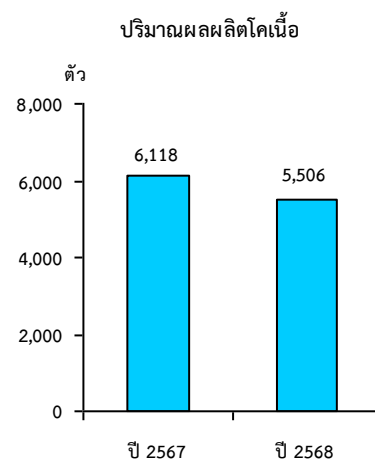
☆ โคเนื้อ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตโคเนื้อ ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๕,๕๐๖ ตัว ลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๖,๑๑๘ ตัว หรือลดลง ร้อยละ ๑๐.๐ เนื่องจากราคาอาหารสัตว์ปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่ราคาขายปรับตัวลดลง เกษตรกรบางรายปรับลดจำนวนการเลี้ยงโคลง

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาโคเนื้อขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๖๘.๕๘ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๙๐.๑๘ บาท หรือลดลงร้อยละ ๒๔.๐ เนื่องจากมีปริมาณผลผลิต โคเนื้อในประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบ กับมีการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศ ทำให้ราคาโคมีชีวิตในประเทศปรับตัวลดลง

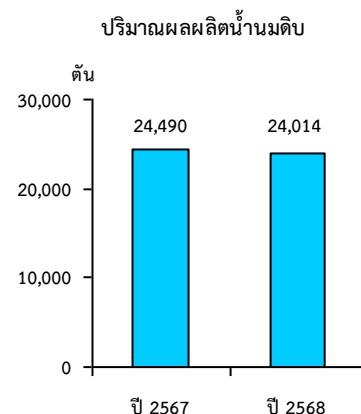
☆ น้ามนดิบ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตน้ามนดิบ ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๒๔,๐๑๔ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๒๔,๔๙๐ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๙ เนื่องจากต้นทุนอาหารสัตว์อยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกร บางรายเลิกเลี้ยงเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการลงทุน

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาน้ามนดิบ ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๒๐.๙๔ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๙.๙๖ บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๙ เนื่องจากเกษตรกรสามารถผลิตน้ามนดิบ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการรับซื้อน้ามนดิบมากขึ้น

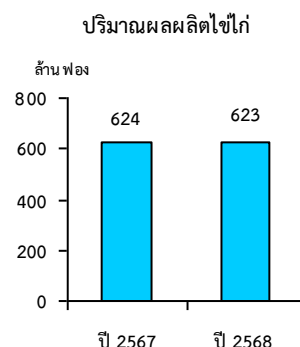
☆ ไข่ไก่

ภาวะการผลิต

ผลผลิตไข่ไก่ ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๖๒๓ ล้านฟอง ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๖๒๔ ล้านฟอง หรือ ลดลงร้อยละ ๐.๒ เนื่องจากเกษตรกรมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบกับเกษตรกรรายย่อยหาพันธุ์ไก่ไข่ได้ยาก ทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยง ส่งผลให้ปริมาณไข่ไก่ออกสู่ตลาดลดลง

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาไข่ไก่เบอร์ ๑ ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ฟองละ ๓.๙๑ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยฟองละ ๓.๙๕ บาท หรือลดลงร้อยละ ๑.๐ เนื่องจากภาพรวม ทั้งประเทศมีปริมาณผลผลิต ไข่ไก่เพิ่มขึ้น ทำให้ราคาปรับตัวลดลง

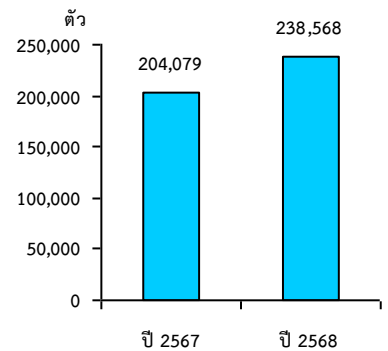
☆ สุก

ภาวะการผลิต

ผลผลิตสุกร ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๒๓๘,๕๖๘ ตัว เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๒๐๔,๐๗๙ ตัว หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๙ เนื่องจากสถานการณ์โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับมีความต้องการบริโภคเนื้อสุกรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสุกรเพิ่มขึ้น

(๓) สาขาประมง ในปี ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๕.๓ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากราคา จำหน่ายกุ้งภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการเพิ่มการเพาะเลี้ยง โดยผลผลิตประมงที่สำคัญ ที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ส่วนผลผลิตประมงที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ ปลานิลและปลาดุก

ปริมาณผลผลิตสุกร

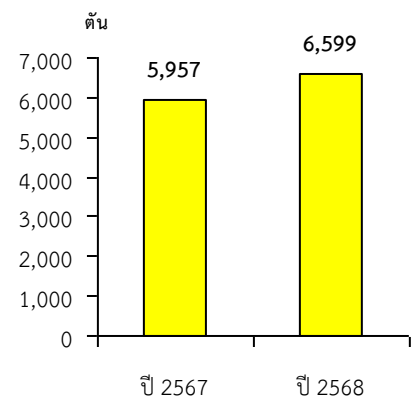

☆ กุ้งขาวแวนนาไม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๖,๕๙๙ ตัน เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๕,๙๕๗ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๘ เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจาก ราคาจำหน่ายกุ้งภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้เกษตรกร มีแรงจูงใจในการเพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมเพิ่มขึ้น

ปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม

ระดับราคา

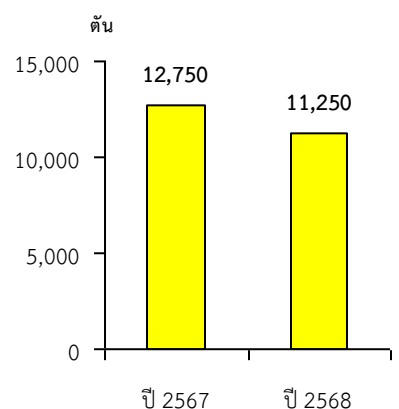
ปี ๒๕๖๘ ราคากุ้งขาวแวนนาไมขนาด ๗๐ ตัว/กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๓๒.๘๑ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๘๔.๗๑ บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๖.๘ เนื่องจากการส่งเสริมการบริโภคกุ้ง ภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งช่วยกระตุ้นการบริโภคในตลาดท้องถิ่น รวมถึงร้านค้าและร้านอาหาร ส่งผลให้ราคากุ้งขาวแวนนาไมปรับตัวสูงขึ้น

☆ ปลานิล

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลานิล ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๑๑,๒๕๐ ตัน ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๑๒,๗๕๐ ตัน หรือ ลดลงร้อยละ ๑๑.๘ เนื่องจากมีช่วงอากาศหนาวยาวนาน ทำให้เจริญเติบโตได้ไม่ดี ผลผลิตปลานิลที่ได้อลดลง ประกอบกับปัจจัยการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรปรับลดการผลิตลง

ปริมาณผลผลิตปลานิล

ระดับราคา

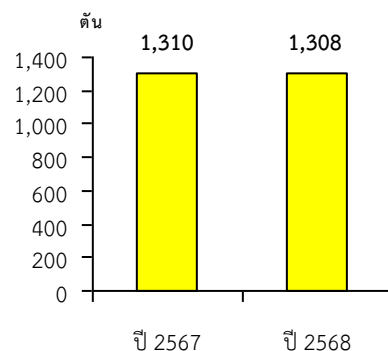
ปี 2568 ราคาปลานิลขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 45.77 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 49.90 บาท หรือลดลงร้อยละ 8.3 เนื่องจาก ความต้องการของผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้ราคาปลานิลปรับตัวลดลง

☆ ปลาตูก

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลาตูก ปี ๒๕๖๘ เท่ากับ ๑,๓๐๘ ตัน ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๑,๓๑๐ ตัน หรือ ลดลงร้อยละ ๐.๒ เนื่องจากมีช่วงอากาศหนาวยาวนาน ทำให้เจริญเติบโตได้ไม่ดี ผลผลิตปลาตูกที่ได้ลดลง ประกอบกับปัจจัยการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรปรับลดการผลิตลง

ปริมาณผลผลิตปลาตูก

ระดับราคา

ปี ๒๕๖๘ ราคาปลาตูกขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๔๒.๔๐ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคา เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๔๕.๗๓ บาท หรือลดลงร้อยละ ๗.๓ เนื่องจากความต้องการของผู้บริโภค ลดลง ทำให้ราคาปลาตูกปรับตัวลดลง

(๔) สาขาบริการทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๓.๔ เนื่องจากการใช้บริการเตรียมดิน บริการเก็บเกี่ยว และบริการฉีดปุ๋ย/ยา ด้วยเครื่องจักรกลเพิ่มขึ้น ตามพื้นที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยวพืชสำคัญที่เพิ่มขึ้น เช่น ข้าว และอ้อยโรงงาน

๑.๔.๕ แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๙

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๒ – ๑.๒ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๙ – ๑.๙ สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๑ – ๓.๑ สาขาประมงคาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๒) – (-๑.๒) และสาขาบริการทางการเกษตรคาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๕ – ๑.๕ โดยรายละเอียดในแต่ละสาขาการผลิต มีดังนี้

(๑) สาขาพืช ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๙ – ๑.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากคาดการณ์ ว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและเจริญเติบโตของพืช ส่งผลให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก และบำรุงรักษาให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง และราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งนโยบายของภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น

(๒) สาขาปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๑ – ๓.๑ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจาก มีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับการป้องกันโรคระบาดในสัตว์มีความเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะสุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ รวมทั้งยังมีความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

(๓) สาขาประมง ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๒) – (-๑.๒) เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากอาจได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรการทางภาษีของสหรัฐอเมริกา ไทยอาจมีต้นทุนที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง ทำให้การส่งออกลดลง ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง

(๔) สาขาบริการทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๕ – ๑.๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยคาดการณ์ว่าจะขยายตัวตามพื้นที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยวพืชที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การใช้เครื่องจักรกล ในการบริการทางการเกษตร ด้านการเตรียมดิน การฉีดปุ๋ย/ยา และการเก็บเกี่ยว เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ ๑๐ แสดงอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙
ภาคเกษตร	๒.๕	๐.๒ – ๑.๒
พืช	๓.๘	๐.๙ – ๑.๙
ปศุสัตว์	-๔.๒	๒.๑ – ๓.๑
ประมง	๕.๓	(-๒.๒) – (-๑.๒)
บริการทางการเกษตร	๓.๔	๐.๕ – ๑.๕

ตารางที่ ๑๑ แสดงผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

สินค้า	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
อ้อยโรงงาน	๔๖๕,๘๐๘	๕๗๘,๕๖๔	๒๔.๒
ข้าวรวม	๓๕๙,๘๑๒	๓๗๙,๘๘๑	๕.๖
ข้าวเปลือกเจ้านาปี	๑๘๗,๒๕๕	๑๘๘,๗๐๗	๐.๘
ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง	๑๗๒,๕๕๗	๑๙๑,๑๗๔	๑๐.๘
กล้วยไม้	๑๖,๔๐๕	๑๕,๕๗๕	-๕.๑
ไก่เนื้อ (ล้านตัว)	๒๗.๙	๒๑.๙	-๒๑.๕
โคเนื้อ (ตัว)	๖,๑๑๘	๕,๕๐๖	-๑๐.๐
นํ้ามันดิบ	๒๔,๔๙๐	๒๔,๐๑๔	-๑.๙
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)	๖๒๔	๖๒๓	-๐.๒
สุกร (ตัว)	๒๐๔,๐๗๙	๒๓๘,๕๖๘	๑๖.๙
กุ้งขาวแวนนาไม	๕,๙๕๗	๖,๕๙๙	๑๐.๘
ปลานิล	๑๒,๗๕๐	๑๑,๒๕๐	-๑๑.๘
ปลาตุ๊ก	๑,๓๑๐	๑,๓๐๘	-๐.๒

ตารางที่ ๑๒ แสดงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

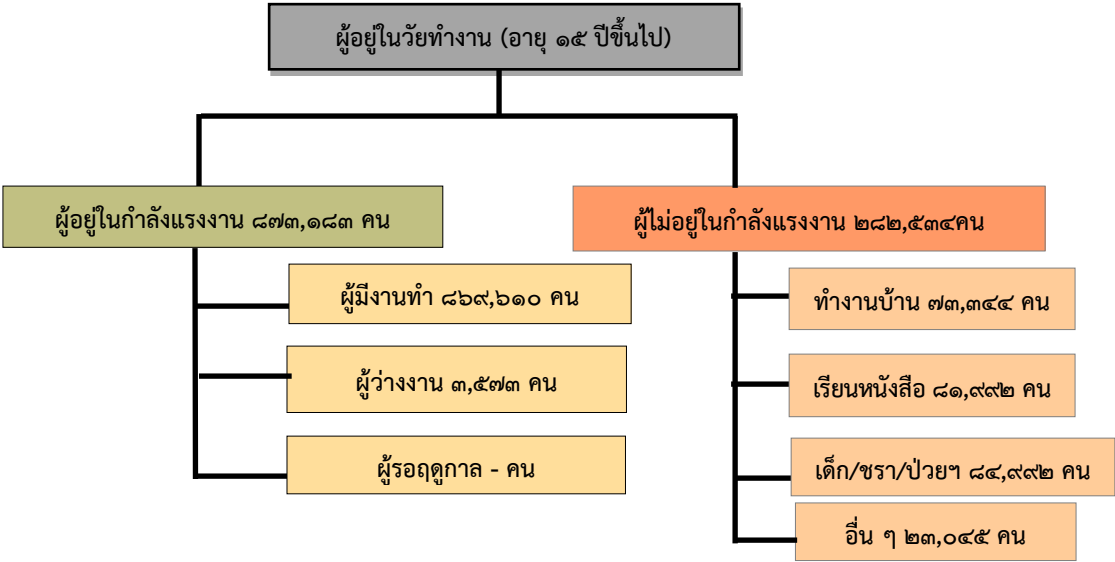
สาขา	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน)	๑,๓๐๐.๐๐	๑,๐๑๐.๐๐	-๒๒.๓
ข้าวเปลือกเจ้านาปี ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)	๑๑,๐๑๐.๐๐	๗,๔๙๓.๗๕	-๓๑.๙
ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)	๑๑,๘๔๔.๗๖	๘,๒๑๘.๒๔	-๓๐.๖
กล้วยไม้สกุลหวาย ขนาดยาว	๑๑๓.๑๖	๑๒๓.๗๕	๙.๔
ไก่อ่อนพันธุ์เนื้อ	๔๒.๒๔	๔๑.๙๗	-๐.๖
โคเนื้อ ขนาดใหญ่	๙๐.๑๘	๖๘.๕๘	-๒๔.๐
น้ำนมดิบ	๑๙.๙๖	๒๐.๙๔	๕.๙
ไข่ไก่เบอร์ ๑ (บาท/ฟอง)	๓.๙๕	๓.๙๑	-๑.๐
สุกร น้ำหนัก ๑๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป	๖๙.๐๗	๗๓.๗๑	๖.๗
กุ้งขาวแวนนาไมขนาด ๗๐ ตัว/กิโลกรัม	๘๔.๗๑	๑๓๒.๘๑	๕๖.๘
ปลานิลขนาดใหญ่	๔๙.๙๐	๔๕.๗๗	-๘.๓
ปลาดุกบิ๊กอุยขนาดใหญ่	๔๕.๗๓	๔๒.๔๐	-๗.๓

๑.๕ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แรงงาน

๑.๕.๑ ข้อมูลทั่วไปด้านแรงงาน

จังหวัดนครปฐม มีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๑๕๕,๗๑๗ คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี ๑,๑๓๖,๔๒๖ คน จากข้อมูลปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ พบว่า ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้อยู่ในกำลังแรงงาน มีจำนวน ๘๕๖,๔๙๔ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๕ ของจำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เป็นผู้มีงานทำจำนวน ๘๖๙,๖๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๙ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ส่วนผู้ว่างงาน มีจำนวน ๓,๕๗๓ คน มีอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๔๑ มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สรุปได้ว่าปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ จังหวัดนครปฐมมีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ผู้มีงานทำ และอัตราการว่างงานมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากปีก่อน

รูปที่ ๘ แสดงโครงสร้างประชากรและกำลังแรงงาน ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ ปี ๒๕๖๔ -๒๕๖๘

สถานภาพแรงงาน	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
รวม					
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๙๙๑,๘๔๙	๑,๑๐๙,๖๓๑	๑,๑๒๔,๙๑๔	๑,๑๓๖,๔๒๖	๑,๑๕๕,๗๑๗
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๗๐๐,๙๒๕	๘๒๕,๖๔๓	๘๖๓,๑๖๓	๘๗๓,๖๙๔	๘๗๓,๑๘๓
ผู้มีงานทำ	๖๙๕,๗๑๗	๘๑๘,๙๕๘	๘๕๖,๓๖๐	๘๖๙,๔๙๖	๘๖๙,๖๑๐
ผู้ว่างงาน	๕,๐๗๓	๖,๕๘๖	๕,๕๕๖	๔,๑๙๘	๓,๕๗๓
ผู้ที่รอฤดูกาล	๑๓๖	๙๙	๑,๒๔๗	-	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๒๗๔,๗๘๘	๒๘๓,๐๑๓	๒๖๑,๗๕๑	๒๖๒,๗๓๒	๒๘๒,๕๓๔
ชาย					
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๖๘,๖๙๙	๕๒๒,๘๔๙	๕๒๙,๖๑๕	๕๓๔,๗๒๕	๕๔๓,๓๐๙
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๖๘,๖๖๗	๔๒๗,๙๑๕	๔๔๐,๕๐๖	๔๔๖,๑๗๘	๔๔๖,๑๙๖
ผู้มีงานทำ	๓๖๒,๘๑๐	๔๒๓,๔๓๕	๔๓๗,๓๘๗	๔๔๓,๒๗๗	๔๔๔,๖๖๙
ผู้ว่างงาน	๓,๒๔๙	๔,๔๘๐	๒,๑๖๕	๒,๙๐๒	๑,๕๒๗
ผู้ที่รอฤดูกาล	๑๓๖	-	๙๕๕	-	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๙๙,๔๘๖	๙๔,๙๓๔	๘๙,๑๐๙	๘๘,๕๔๗	๙๗,๑๑๔
หญิง					
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๕๒๓,๑๕๑	๕๘๖,๗๘๒	๕๙๕,๒๙๙	๖๐๑,๗๐๑	๖๑๒,๔๐๗
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๓๘,๙๒๓	๓๙๗,๗๒๙	๔๒๒,๖๕๗	๔๒๗,๕๑๖	๔๒๖,๙๘๗
ผู้มีงานทำ	๓๓๒,๙๐๖	๓๙๕,๕๒๓	๔๑๘,๙๗๓	๔๑๘,๙๗๓	๔๒๔,๙๔๑
ผู้ว่างงาน	๑,๘๒๔	๒,๑๐๗	๓,๓๙๒	๑,๒๙๗	๒,๐๔๖
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	๙๙	๒๙๒	-	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๑๘๓,๕๒๗	๑๘๙,๐๕๓	๑๗๒,๖๔๒	๑๗๔,๑๘๕	๑๘๕,๔๒๑
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๙๙.๒๖	๙๙.๑๙	๙๙.๓๔	๙๙.๕๒	๙๙.๕๙
อัตราการว่างงาน	๐.๗๒	๐.๘๐	๐.๖๔	๐.๔๘	๐.๔๑

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๒ สถานประกอบการกิจการและลูกจ้าง (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๘)

จังหวัดนครปฐมมีสถานประกอบการจำนวน ๑๐,๕๐๘ แห่ง ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำนวน ๒๐๓,๕๖๐ คน เมื่อจำแนกรายอำเภอพบว่า มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในอำเภอสสามพรานมากที่สุด จำนวน ๓,๔๒๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๘ รองลงมาคือ อำเภอเมืองนครปฐม ๓,๓๔๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๐ และอำเภอบางเลน ๙๑๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๕ ส่วนอำเภอที่มีสถานประกอบการน้อยที่สุดคืออำเภอดอนตูม ๓๘๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๒

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกรายอำเภอ (ข้อมูล ปี ๒๕๖๘)

อำเภอ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนผู้ประกันตน (คน)
เมือง	๓,๓๔๒	๓๒,๗๒๘
กำแพงแสน	๓๕๕	๑๒,๕๖๐
นครชัยศรี	๙๑๗	๑๘,๘๖๒
ดอนตูม	๓๘๐	๕,๙๘๖
บางเลน	๙๑๙	๒๐,๓๖๔
สามพราน	๓,๔๒๓	๑๐๒,๕๐๐
พุทธมณฑล	๖๗๒	๑๐,๕๖๐
รวม	๑๐,๕๐๘	๒๐๓,๕๖๐

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๘) พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน จำนวน ๗,๑๕๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๓ ในขณะที่ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่มีลูกจ้างขนาด ๒๐๐ - ๔๙๙ คน มากที่สุด คือ จำนวน ๔๑,๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๒๐ คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปมีจำนวนลดลง แต่โดยภาพรวมแล้วยังมีจำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีผู้ประกอบการในช่วงปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ กลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงเล็กน้อยในปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

สถานประกอบการ และผู้ประกันตน	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘	
	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
<= ๑๐ คน	๖,๓๐๖	๒๑,๖๒๖	๖,๕๑๔	๒๑,๘๙๗	๖,๘๓๕	๒๓,๐๕๔	๖,๙๑๗	๒๓,๓๘๒	๗,๑๕๕	๒๐,๙๘๔
๑๐ - ๑๙ คน	๑,๓๔๘	๑๘,๔๙๓	๑,๓๗๗	๑๘,๘๙๐	๑,๓๘๕	๑๘,๙๑๓	๑,๓๙๕	๑๙,๐๘๘	๑,๒๒๐	๑๖,๘๐๙
๒๐ - ๔๙ คน	๑,๑๐๓	๓๔,๕๕๖	๑,๐๙๙	๓๔,๗๒๐	๑,๒๐๐	๓๗,๕๗๔	๑,๒๒๔	๓๘,๒๒๘	๑,๒๒๔	๓๐,๑๘๐
๕๐ - ๙๙ คน	๔๓๕	๓๐,๑๙๘	๔๒๘	๒๙,๕๖๖	๔๖๒	๓๒,๔๓๓	๔๕๙	๓๒,๑๕๔	๓๗๑	๒๔,๙๘๒
๑๐๐ - ๒๙๙ คน	๓๓๔	๕๕,๖๗๐	๓๓๕	๕๕,๙๙๓	๒๓๙	๓๓,๑๑๐	๒๔๑	๓๔,๐๑๕	๒๖๗	๒๒,๔๖๗
๓๐๐ - ๔๙๙ คน	๖๓	๒๓,๖๓๒	๖๕	๒๔,๓๐๑	๑๘๐	๕๕,๗๐๗	๑๖๘	๕๑,๔๑๔	๑๖๐	๔๑,๑๒๒
๕๐๐ - ๙๐๐ คน	๓๐	๒๐,๐๙๘	๒๙	๑๘,๗๐๑	๓๒	๒๑,๒๐๙	๓๘	๒๕,๕๗๗	๕๔	๒๒,๑๙๐
>๑,๐๐๐ คนขึ้นไป	๑๙	๓๑,๗๓๐	๒๑	๓๔,๔๗๔	๒๕	๔๐,๓๖๐	๒๔	๓๙,๖๕๕	๕๓	๒๔,๘๒๙
รวม	๙,๖๓๘	๒๓๕,๙๙๓	๙,๘๖๘	๒๓๘,๕๔๒	๑๐,๓๕๘	๒๖๑,๓๖๐	๑๐,๔๖๖	๒๖๓,๕๐๓	๑๐,๕๐๘	๒๐๓,๕๖๓

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผู้ประกันตนทั้ง ๓ มาตรา พบว่า ผู้ประกันตน มาตรา ๓๓ ในช่วงปี ๒๕๖๘ มีจำนวนลดลง ส่วนผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ มีจำนวนที่ลดลง และมาตรา ๔๐ มีจำนวนลดลงเล็กน้อย แสดงว่ายังมีการจ้างงานอยู่ในระดับคงที่

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผู้ประกันตน จำแนกมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

ผู้ประกันตน	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘
มาตรา ๓๓ (คน)	๒๓๕,๙๙๓	๒๕๔,๗๕๕	๒๖๑,๓๖๐	๒๖๓,๕๐๓	๒๐๓,๕๖๓
มาตรา ๓๙ (คน)	๓๘,๐๒๑	๓๗,๔๔๘	๓๕,๓๖๕	๓๓,๗๘๓	๓๑,๔๓๔
มาตรา ๔๐ (คน)	๒๕๖,๖๖๖	๒๕๘,๔๑๙	๒๕๘,๘๓๔	๒๕๘,๙๐๔	๒๕๘,๔๗๐
รวม	๕๓๐,๖๘๐	๕๕๐,๖๒๒	๕๕๕,๕๕๙	๕๕๖,๑๙๐	๔๙๓,๔๖๗

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๓ แรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าวที่อยู่ในจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๘ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๗,๖๕๐ คน จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ จำนวน ๙๖,๔๑๔ คน และสัญชาติอื่น ๆ จำนวน ๑๑,๒๓๖ คน โดยสัญชาติที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เมียนมา ๘๕,๒๒๘ คน รองลงมาคือ ลาว จำนวน ๕,๖๓๐ คน และ กัมพูชา จำนวน ๕,๔๐๑ คน เทียบกับข้อมูลปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ พบว่า การใช้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงเล็กน้อยในปี ๒๕๖๗-๒๕๖๘ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบของ ไทย-กัมพูชา ประเภทกิจการที่ใช้แรงงานต่างด้าวมากที่สุด ๕ อันดับแรก (จากทั้งหมด ๒๖ กิจการ) คือ กิจการ

ผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก กิจการต่อเนื่องการเกษตร กิจการเกษตรและปศุสัตว์โรงฆ่าสัตว์ ข้ำแหละ กิจการผลิตหรือจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป และกิจการเกษตรและปศุสัตว์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงประเภทกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวมากที่สุด ๕ ลำดับ จากทั้งหมด ๒๖ กิจการ (ข้อมูล เดือนธันวาคม ๒๕๖๘)

ประเภทกิจการ	นายจ้าง (ราย)	สัญชาติ				รวมต่างด้าว (คน)
		เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	เวียดนาม	
๑. ผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก	๓๔๑	๑๓,๔๓๑	๓๐๗	๙๘	-	๑๓,๘๓๖
๒. กิจการต่อเนื่องการเกษตร	๕๙๓	๑๓,๑๐๑	๒๘๐	๑๘๑	-	๑๓,๕๖๒
๓. ต่อเนื่องปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ ข้ำแหละ	๔๐๘	๗,๐๑๒	๑๖๐	๑๖๕	-	๗,๓๓๗
๔. ผลิตหรือจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	๒๔๐	๕,๑๐๘	๑๒๘	๕๘	๒	๕,๒๙๖
๕. เกษตรและปศุสัตว์	๑,๔๑๕	๓,๓๑๔	๒๒	๙๙	๔๒	๓,๔๗๗

ตารางที่ ๑๘ แสดงแรงงานต่างด้าวจำแนกตามสัญชาติ (ข้อมูล เดือนธันวาคม ๒๕๖๘)

แรงงานต่างด้าว	ปี ๒๕๖๔ (คน)	ปี ๒๕๖๕ (คน)	ปี ๒๕๖๖ (คน)	ปี ๒๕๖๗ (คน)	ปี ๒๕๖๘ (คน)
จำนวนแรงงานต่างด้าว	๙๓,๘๕๗	๙๘,๙๕๓	๑๓๖,๕๘๑	๑๒๒,๐๙๓	๑๐๗,๖๕๐
จำแนก ๓ สัญชาติ	๘๔,๒๙๔	๘๘,๘๒๐	๑๒๖,๐๓๓	๑๑๑,๑๕๓	๙๖,๔๑๔
เมียนมา	๗๒,๖๔๔	๗๖,๖๔๓	๑๑๑,๒๗๔	๙๘,๔๗๖	๘๕,๒๒๘
กัมพูชา	๖,๘๗๘	๕,๑๕๑	๘,๔๑๘	๖,๗๓๖	๕,๔๐๑
ลาว	๔,๗๗๒	๖,๙๘๑	๖,๓๔๑	๕,๙๑๗	๕,๖๓๐
สัญชาติอื่น ๆ	๙,๕๖๓	๑๐,๑๒๓	๑๐,๕๘๘	๑๐,๙๔๐	๑๑,๒๓๖

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๔ ข้อมูลตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน

จากการเปรียบเทียบข้อมูลปี ๒๕๖๗ และปี ๒๕๖๘ พบว่าตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน มีจำนวนลดลง โดยตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะไม่ระบุเพศ การบรรจุงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ส่วนผู้สมัคร ปี ๒๕๖๘ มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี ๒๕๖๗ แต่เมื่อเทียบตำแหน่งว่างงาน และผู้สมัครงานจะเห็นว่ายังมีตำแหน่งว่างรองรับผู้ต้องการหางาน

ตารางที่ ๑๙ แสดงเปรียบเทียบจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงานและการบรรจุงาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘)

พ.ศ. / ประเภท	จำนวนตำแหน่งงานว่าง (คน)	จำนวนผู้สมัครงาน (คน)	จำนวนการบรรจุงาน (คน)
๒๕๖๔	๗,๒๘๗	๓,๗๘๖	๘,๐๗๐
๒๕๖๕	๑๑,๑๘๖	๔,๒๐๐	๖,๙๘๒
๒๕๖๖	๑๖,๓๕๘	๕,๗๖๒	๔,๐๗๖
๒๕๖๗	๑๙,๑๕๑	๕,๘๕๓	๔,๑๖๖
๒๕๖๘	๘,๙๖๘	๕,๙๘๗	๔,๓๕๓

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๕ ข้อมูลการพัฒนาฝีมือแรงงาน

จากข้อมูล ปี ๒๕๖๘ พบว่า มีผู้เข้ารับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน ๑๒ คน เป็นผู้ผ่านการฝึกจำนวน ๔ คน สำหรับผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน ๑,๕๑๙ คน ผ่านการเข้ารับ

ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน ๑,๔๕๓ คน (ร้อยละ ๙๕.๖๖ ของผู้เข้ารับการฝึก) ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีผู้เข้ารับการทดสอบ จำนวน ๘๖๕ คน ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๕๔๕ คน (ร้อยละ ๖๓.๐๑ ของจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน)

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผู้ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

ฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้ แรงงาน	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘	
	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน
๑. การฝึกเตรียม เข้าทำงาน (คน)	๑๐	-	-	-	-	-	๗	๔	๑๒	๔
๒. การฝึกยกระดับ ฝีมือแรงงาน (คน)	๑,๕๕๔	๑,๔๑๕	๙๔๑	๘๓๓	๑,๑๗๓	๑,๑๒๗	๗๙๑	๗๔๒	๑,๕๑๙	๑,๔๕๓
๓. การทดสอบมาตรฐาน ฝีมือแรงงาน (คน)	๗๑๘	๓๘๗	๔๔๘	๒๔๐	๔๒๖	๒๔๑	๔๕๗	๒๕๗	๘๖๕	๕๔๕
รวม	๒,๒๘๒	๑,๘๐๒	๑,๓๘๙	๑,๐๗๓	๑,๕๙๙	๑,๓๖๘	๑,๒๕๕	๑,๐๐๓	๒,๓๙๖	๒,๐๐๒

๑.๕.๖ ข้อมูลสถานการณ์เลิกจ้าง

ปี ๒๕๖๘ มีสถานประกอบการที่เลิกกิจการจำนวน ๗๔๕ แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง จำนวน ๒,๗๓๐ คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ขนาดเล็ก ๑ - ๙ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๙๔.๐๙ ของสถานประกอบการที่เลิกกิจการทั้งหมด (๗๐๑ แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑,๔๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๘ ของจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด ขณะที่สถานประกอบการขนาด ๑๐ คนขึ้นไปเลิกกิจการเพียงจำนวน ๔๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๑ ลูกจ้างถูกเลิกจ้างจำนวน ๑,๒๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๑ ของลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนสถานประกอบการที่เลิกกิจการและลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

ปี	ทั้งหมด		สปก. ขนาด ๑-๙ คน		สปก. ขนาด ๑๐ คนขึ้นไป	
	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
๒๕๖๔	๖๘๕	๓,๐๑๔	๖๔๑	๑,๑๖๘	๔๔	๑,๘๔๖
๒๕๖๕	๑๙๐	๕๕๑	๑๘๐	๓๘๗	๑๐	๑๖๔
๒๕๖๖	๑๓๒	๕๗๗	๑๒๒	๒๔๐	๑๐	๓๓๗
๒๕๖๗	๖๓๖	๒,๖๕๙	๖๐๘	๑,๗๐๖	๒๘	๙๕๓
๒๕๖๘	๗๔๕	๒,๗๓๐	๗๐๑	๑,๔๘๒	๔๔	๑,๒๔๘

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดนครปฐม แบ่งการปกครองและการบริหารงานราชการ ออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน มีครัวเรือนเกษตรกรรม จำนวน ๔๔,๔๘๔ ครัวเรือน มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร ปี ๒๕๖๘	จำนวน เพิ่มขึ้น/ลดลง	พื้นที่การเกษตร ปี ๒๕๖๗ (ไร่)	จำนวนพื้นที่ เพิ่มขึ้น/ลดลง
๑	เมืองนครปฐม	๖,๙๑๖	ลดลง ๔๕๐	๕๔,๒๐๖	ลดลง ๒,๗๐๕
๒	กำแพงแสน	๘,๒๗๕	ลดลง ๑๖๘	๑๑๐,๕๔๒	ลดลง ๒๕,๖๘๗
๓	นครชัยศรี	๕,๙๔๒	เพิ่มขึ้น ๙๐๖	๕๔,๘๔๓	ลดลง ๑๘,๗๐๕
๔	ดอนตูม	๓,๓๘๖	เพิ่มขึ้น ๖๐๔	๒๔,๗๕๒	ลดลง ๒๓,๓๗๓
๕	บางเลน	๙,๖๒๖	เพิ่มขึ้น ๒๕๔	๑๕๔,๙๖๓	ลดลง ๕๕,๐๖๘
๖	สามพราน	๘,๙๗๒	เพิ่มขึ้น ๒,๘๒๗	๔๑,๖๐๔	ลดลง ๑๔,๙๐๓
๗	พุทธมณฑล	๑,๓๖๗	เพิ่มขึ้น ๓๑	๑๓,๗๔๒	ลดลง ๑๘๙
รวม		๔๔,๔๘๔	เพิ่มขึ้น ๔,๒๐๔	๖๐๗,๒๘๒	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม พฤษภาคม ๒๕๖๗

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๐๗,๒๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยมีข้อมูลการถือครองที่ดินทางการเกษตร ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลการถือครองที่ดินทางการเกษตร

ที่	อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	พื้นที่เช่า (ไร่)	พื้นที่ตนเอง (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)
๑	เมืองนครปฐม	๗๘,๙๑๑	๑๖,๐๒๗	๖๒,๘๘๔	๗,๓๖๖
๒	กำแพงแสน	๑๓๖,๒๒๙	๒๑,๒๐๗	๑๑๕,๐๒๒	๘,๔๔๓
๓	นครชัยศรี	๗๓,๕๔๘	๓๗,๘๑๒	๓๕,๗๓๖	๕,๐๓๖
๔	ดอนตูม	๔๘,๑๒๕	๑๔,๙๒๐	๓๓,๒๐๕	๒,๗๘๒
๕	บางเลน	๒๑๐,๐๓๑	๑๖๓,๘๕๒	๔๖,๑๗๙	๙,๓๗๒
๖	สามพราน	๔๖,๕๐๗	๑๗,๖๙๔	๒๘,๘๑๓	๖,๑๔๕
๗	พุทธมณฑล	๑๓,๙๓๑	๑๒,๗๑๒	๑,๒๑๙	๑,๑๓๖
รวมทั้งจังหวัด		๖๐๗,๒๘๒	๒๘๔,๒๒๔	๓๒๓,๐๕๘	๔๐,๒๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๐๗,๒๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๑ การทำเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ การทำนาทำไร่ ทำสวนผลไม้และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตารางที่ ๒๔ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดนครปฐม

กิจกรรม การเกษตร	อำเภอ							รวม
	เมืองฯ	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธ มณฑล	
๑. ข้าว (ไร่)								
๑.๑ ข้าวนาปี	๙,๐๕๘	๒๒,๓๗๘	๒๖,๗๗๔	๑๓,๗๘๓	๑๓๖,๕๐๐	๕,๒๗๑	๑๑,๐๑๖	๒๒๔,๗๘๐
๑.๒ ข้าวนาปรัง	๕,๗๔๒	๑๙,๕๘๔	๒๗,๖๔๑	๑๒,๒๙๒	๑๔๓,๐๙๑	๕,๔๒๓	๑๐,๘๘๕	๒๒๔,๖๕๘
๒. พืชไร่	๒๒,๙๕๙	๑๐๓,๓๒๑	๑๑๙	๒๒๖	๒๐๓	๓๘	-	๑๒๖,๘๖๖
๓. พืชผัก	๑๖,๕๑๒	๑๓,๓๔๔	๑๐,๕๖๑	๕,๒๑๗	๖,๕๘๗	๑,๕๙๘	๑๘๒	๕๕,๐๐๑
๔. ไม้ดอก/ ไม้ประดับ	๑,๕๕๓	๑,๒๕๑	๔,๗๗๓	๑,๑๔๐	๔,๕๓๔	๔,๐๗๙	๘๗๓	๑๘,๒๐๓
๕. ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	๖,๓๒๕	๒,๖๓๙	๑๐,๐๓๘	๔,๗๙๕	๔,๖๙๙	๒๗,๕๗๗	๗๓๑	๕๖,๘๐๔
๖. สมุนไพร/ เครื่องเทศ	๘๕	๘๐	๒๑๙	๑๕๖	๖๘๐	๓๙๘	-	๑,๖๑๘
๗ ปศุสัตว์ (ไร่) (พืชอาหารสัตว์)	๘๖๖	๙๘๘	๒๔	๖	๒๒	๘	-	๑,๙๑๔
๘. ประมง (ไร่)	๑๗,๖๙๒.๙๓	๓๖,๙๕๘.๖๒	๑๑,๕๔๑.๗๗	๘,๖๔๒.๑๘	๔๑,๓๕๐.๐๖	๓,๗๙๕.๒๒	๑๓๑.๐๖	๑๒๐,๑๑๑.๘๓

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานนครปฐม/

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม)

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำค่อนข้างอุดมสมบูรณ์เนื่องจากตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำสำคัญ ๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา จึงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ จากลุ่มน้ำแม่กลอง และโครงการเจ้าพระยาใหญ่ จากลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น ๘๖๖,๔๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่การเกษตร และ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๒ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด การชลประทานในจังหวัด ได้มีการจัดสรรน้ำระบายให้แก่พื้นที่เพาะปลูกรวม ๘ โครงการ

แหล่งน้ำชลประทาน มีการพัฒนาแหล่งน้ำโดยจัดทำเป็นระบบชลประทานเพื่อการเกษตร อุปโภค-บริโภค และอื่นๆ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยมี

- ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ โดยรับน้ำจากเขื่อนแม่กลองในจังหวัดกาญจนบุรี โครงการชลประทาน ๕ โครงการ (โครงการที่ ๑-๕) ขึ้นอยู่กับสำนักงานชลประทานที่ ๑๓

- ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานเจ้าพระยา โดยรับน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาในจังหวัดชัยนาท โครงการชลประทาน ๓ โครงการ (โครงการที่ ๖-๘) ขึ้นอยู่กับสำนักงานชลประทานที่ ๑๑

โครงการชลประทานในจังหวัดได้มีการจัดสรรน้ำระบายให้แก่พื้นที่เพาะปลูกรวม ๘ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอมืองนครปฐม กำแพงแสน ดอนตูม บางเลน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๖๓,๙๗๑ ไร่

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอมืองนครปฐม กำแพงแสน สามพราน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๗๔,๓๒๑ ไร่

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอมืองนครปฐม และสามพราน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๔๑,๓๘๙ ไร่

๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอกำแพงแสน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๕๓,๘๔๙ ไร่

๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอกำแพงแสน ดอนตูม และอำเภอบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๘๔,๑๓๑ ไร่

๖. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๘๕,๒๙๕ ไร่

๗. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอบางเลน นครชัยศรี และพุทธมณฑล รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๑,๕๐๓ ไร่

๘. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอสามพราน นครชัยศรี และพุทธมณฑล รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๒๑,๙๗๖ ไร่

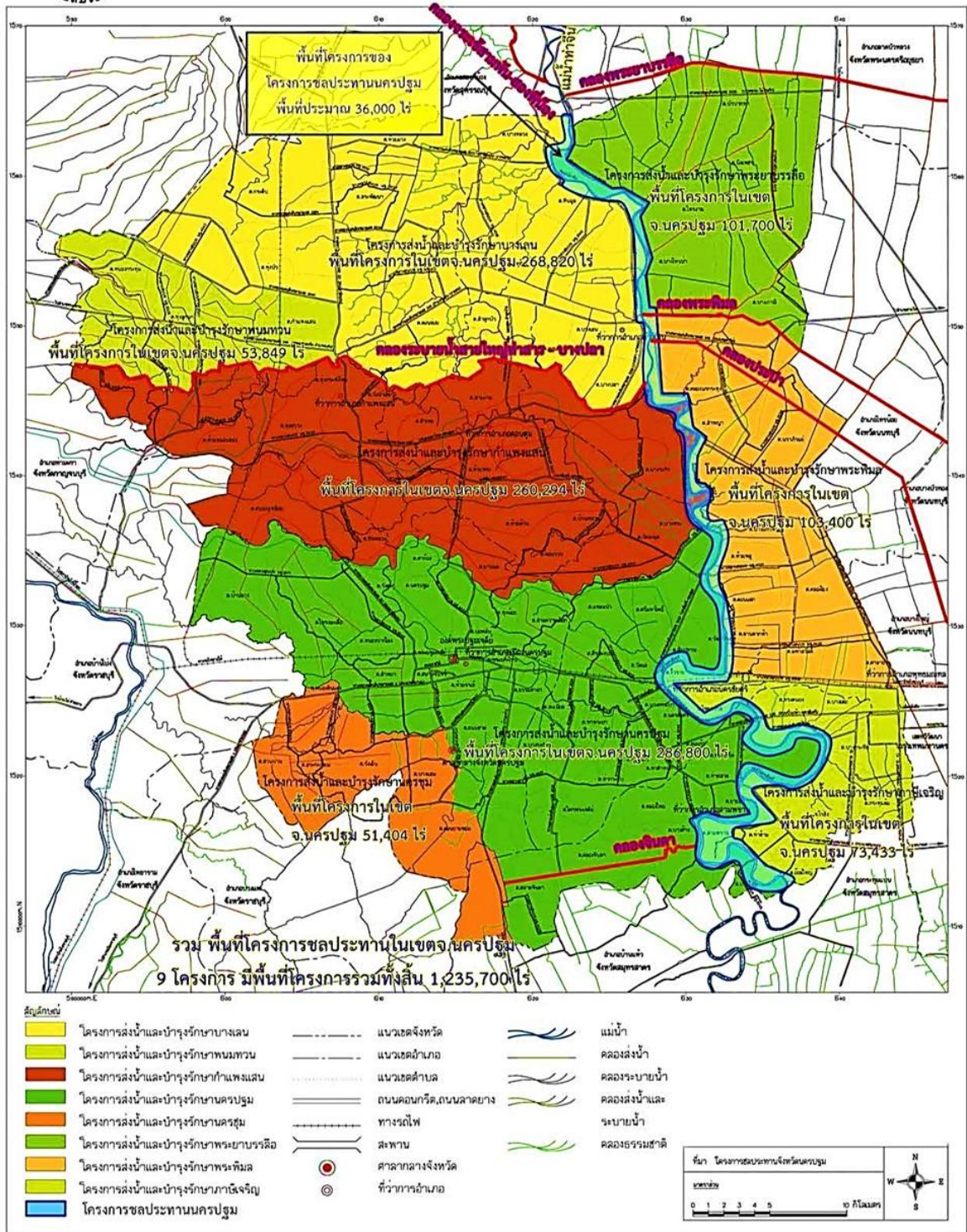
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลพื้นที่รับประโยชน์จากชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

ที่	โครงการ	จำนวนพื้นที่รับ ประโยชน์ทั้ง จังหวัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ในความรับผิดชอบรายอำเภอ (ไร่)						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
๑	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษากำแพงแสน	๑๖๓,๙๗๑.๐๐	๒๙,๖๑๑.๐๐	๔๙,๙๐๕.๐๐	๑๕,๔๑๙.๐๐	๔๒,๘๑๑.๐๐	๒๖,๒๒๕.๐๐	-	-
๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษานครปฐม	๑๗๔,๓๒๑.๐๐	๖๐,๓๒๕.๐๐	๖๓๔.๐๐	๕๓,๐๓๗.๐๐	-	-	๖๐,๓๒๕.๐๐	-
๓	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษานครชุม	๔๑,๓๘๙.๐๐	๓๕,๔๐๖.๐๐	-	-	-	-	๕,๙๘๓.๐๐	-
๔	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาพนมทวน	๕๓,๘๔๙.๐๐	-	๕๓,๘๔๙.๐๐	-	-	-	-	-
๕	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาบางเลน	๑๘๔,๑๓๑.๐๐	-	๙๖,๐๓๕.๐๐	-	๘,๖๖๔.๐๐	๗๙,๔๓๒.๐๐	-	-
๖	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาพระยาบรรลือ	๘๕,๒๙๕.๐๐	-	-	-	-	๘๕,๒๙๕.๐๐	-	-
๗	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาพระพิมล	๑๐๑,๕๐๓.๐๐	-	-	๒๒,๔๐๕.๐๐	-	๕๘,๔๘๓.๐๐	-	๒๐,๖๑๕.๐๐
๘	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาภาษีเจริญ	๒๑,๙๗๖.๐๐	-	-	๓,๖๓๓.๐๐	-	-	๑๖,๙๔๘.๐๐	๑,๓๙๕.๐๐
รวมทั้ง ๘ โครงการ		๘๒๖,๔๓๕.๐๐	๑๒๕,๓๔๒.๐๐	๒๐๐,๔๒๓.๐๐	๙๔,๔๙๔.๐๐	๕๑,๔๗๕.๐๐	๒๔๙,๔๓๕.๐๐	๘๓,๒๕๖.๐๐	๒๒,๐๑๐.๐๐

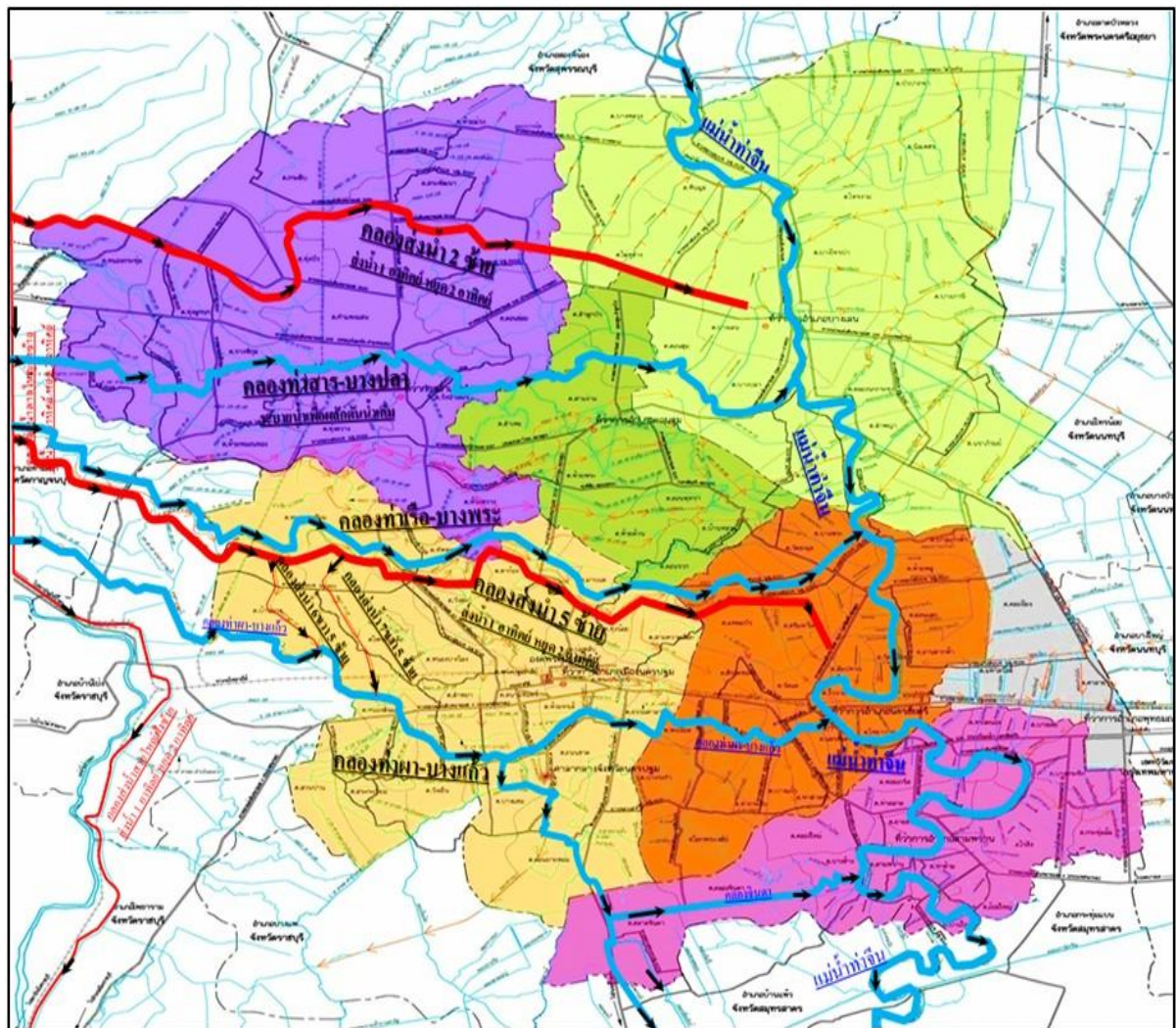
รูปที่ ๙ แสดงแผนที่โครงการชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

แผนที่แสดงโครงการชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

รูปที่ ๑๐ แสดงแผนที่แสดงเส้นทางน้ำเข้าพื้นที่จังหวัดนครปฐม

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตารางที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

อำเภอ	ที่สาธารณประโยชน์	เนื้อที่ (ไร่)	แม่น้ำลำคลอง		หนองบึง	
	จำนวน (แห่ง)		จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)
กำแพงแสน	๖๓	๓,๐๑๑	๒๕	๒,๖๖๔	๓๘	๓๔๗
ดอนตูม	๑๙	๓๓๑	๑๑	๑๕๕	๘	๑๗๖
นครชัยศรี	๖๑	๔,๔๘๕	๖๐	๔,๒๓๕	๑	๒๕๐
บางเลน	๗๙	๖,๘๔๖	๗๕	๖,๓๗๓	๔	๔๗๓
พุทธมณฑล	๔	๘๒๐	๔	๘๒๐	-	-
เมืองนครปฐม	๑๐๐	๕,๐๕๑	๖๘	๓,๕๕๓	๓๒	๑,๔๙๘
สามพราน	๑๔๐	๔,๘๑๓	๑๓๙	๔,๒๖๗	๑	๕๔๖
รวม	๔๖๖	๒๕,๓๕๗	๓๘๒	๒๒,๐๖๗	๘๔	๓,๒๙๐

ที่มา: สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๖

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด พื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๔๐,๕๔๘ ไร่ (๔๗.๒๗% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๒๗๐,๐๙๔ ไร่ พืชไร่ ๖๓,๗๕๙ ไร่ พืชสวน ๑๗๔,๑๙๗ ไร่ ปศุสัตว์ และพืชอาหารสัตว์ ๑,๘๓๘ ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๘๗๘,๔๔๔ ไร่ (๑๓๗.๑๔ % ของพื้นที่เกษตรกรรม)

๒.๔.๑ ด้านพืช ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ได้แก่ ข้าว โดยปลูกทั้งข้าวนาปีและนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูกทั่วทุกอำเภอ มากที่สุดที่อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรีและอำเภอกำแพงแสน พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุด ได้แก่

ข้าวเจ้าพื้นแข็ง: พันธุ์สุพรรณบุรี ๑ , กข๓๑ , กข๔๑ , กข๕๑ , กข๔๗ , กข๔๙

ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม: พันธุ์ กข๔๓ , กข๒๑ , กข๗๙ และอื่นๆ เช่น ข้าวหอมปทุม

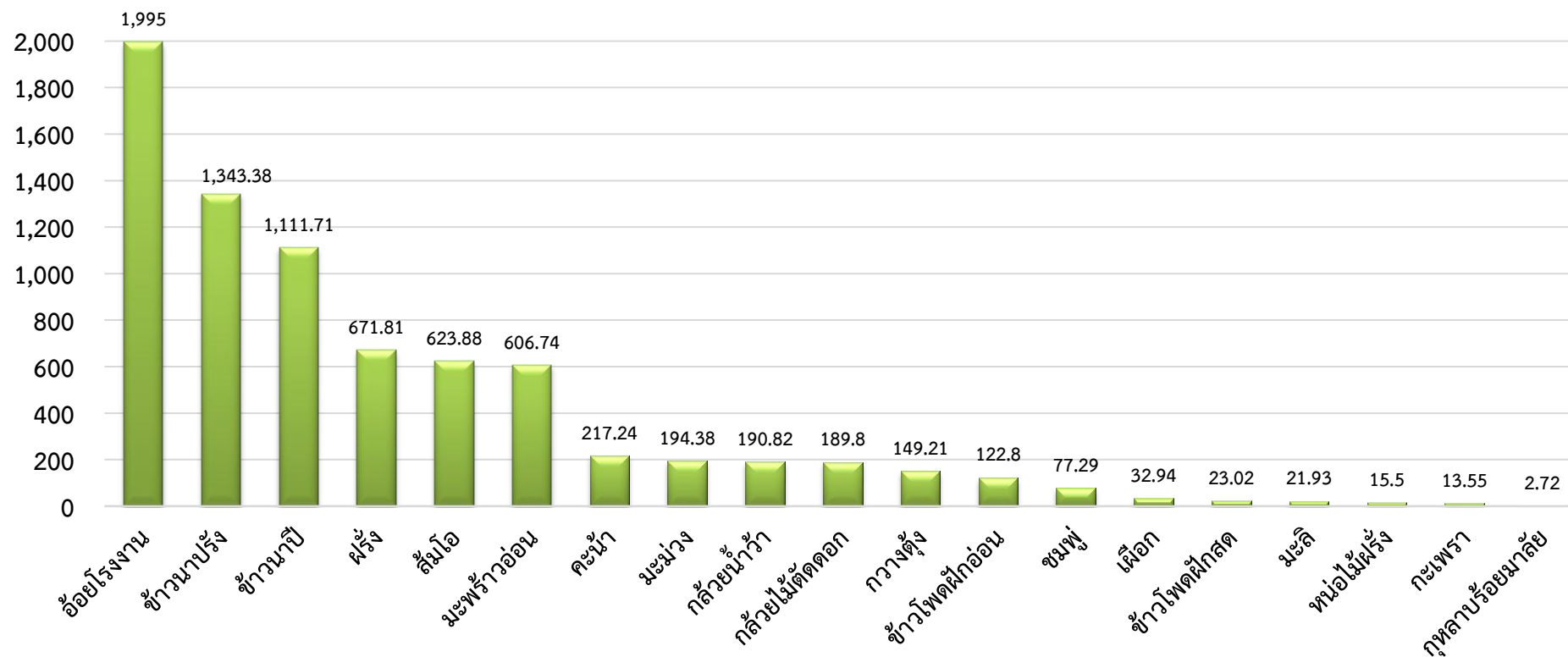
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกร และพื้นที่การเพาะปลูกพืชที่สำคัญ

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	พื้นที่ปลูกรายอำเภอ (ไร่)						
				เมือง	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
๑	ข้าวนาปี	๑๓,๔๘๖	๒๒๔,๗๘๐	๙,๐๕๘	๒๒,๓๗๘	๒๖,๗๗๔	๑๓,๗๘๓	๑๓๖,๕๐๐	๕,๒๗๑	๑๑,๐๑๖
๒	ข้าวนาปรัง	๑๒,๙๕๘	๒๒๔,๖๕๘	๕,๗๔๒	๑๙,๕๘๔	๒๗,๖๔๑	๑๒,๒๙๒	๑๔๓,๐๙๑	๕,๔๒๓	๑๐,๘๘๕
๓	อ้อยโรงงาน	๒,๘๗๙	๑๒๕,๒๗๑	๒๒,๕๓๖	๑๐๒,๖๓๐	๔๕	๒๐	๔๐	-	-
๔	เผือก	๒๕๐	๗๙๘	๒๘๕	๒๘๙	๒๑	๒๐๓	-	-	-
๕	ส้มโอ	๑,๕๒๔	๖,๔๐๔.๙๖	๕๓.๒๕	๔๙.๕๐	๑,๑๓๒.๒๕	๓๔๙	๓๔๓	๔,๓๑๑	๑๖๖.๙๖
๖	ฝรั่ง	๑,๘๙๐	๘,๐๘๔.๙๖	๖๗๓.๗๕	๑๓๕	๑,๘๕๘.๕๐	๙๕.๒๕	๓๔๗.๕๐	๔,๙๖๙.๙๖	๕
๗	ชมพู	๘๐๙	๒,๗๐๒	๑๖๘	๓๕.๕๐	๒๗๐	๑๔.๕๐	๕	๒,๒๐๙	-
๘	กล้วยน้ำว้า	๒,๒๔๘	๓,๘๙๑.๙๘	๙๖๓	๖๒๑.๗๕	๕๗๗.๒๕	๑๘๐	๔๖๔	๙๖๑.๒๓	๑๒๔.๗๕
๙	มะม่วง	๒,๘๘๘	๗,๕๓๒.๗๖	๑,๒๐๐.๒๕	๔๙๑	๑,๘๒๖.๒๕	๕๓๙	๘๓๓.๕๐	๒,๕๑๗.๒๖	๑๒๕.๕๐
๑๐	มะพร้าวอ่อน	๓,๐๘๙	๑๙,๗๕๖.๗๖	๒,๓๑๕.๒๕	๔๙๒.๕๐	๓,๑๙๕.๒๕	๓,๒๖๓	๑,๙๔๔.๗๕	๘,๓๗๒.๐๑	๑๗๔
๑๑	หน่อไม้ฝรั่ง	๑๕๖	๖๘๖.๒๕	๓๔๕.๒๕	๓๒๔	-	๑๗	-	-	-
๑๒	ข้าวโพดฝักอ่อน	๑,๐๖๔	๗,๙๖๙	๒,๑๑๔	๕,๘๕๓	-	๒	-	-	-
๑๓	ข้าวโพดฝักสด	๑๒๒	๑,๓๑๖	๖๖๐	๔๙๙	-	๑๕๗	-	-	-
๑๔	คะน้า	๕๒๘	๗,๘๗๖.๕๐	๑,๕๗๔	๕๗๕	๒,๘๗๓.๕๐	๑,๒๖๙	๑,๕๘๕	-	-
๑๕	กวางตุ้ง	๕๑๓	๖,๐๙๐.๕๐	๑,๘๑๒	๘๐๔	๑,๙๙๔.๕๐	๑,๓๑๘	๑๖๒	-	-
๑๖	กะเพรา	๕๗๓	๑,๕๐๑	๒๗๔	๗๘๘	๗๙.๒๕	๑๕๒	๑๕๓	๑.๗๕	๕๓
๑๗	กล้วยไม้ตัดดอก	๖๕๐	๑๐,๘๒๔.๑๗	๑,๐๖๖.๗๕	๘๕๗	๑,๘๘๕	๔๑๑	๔,๐๒๗	๑,๙๖๘.๔๒	๖๐๙
๑๘	กุหลาบร้อยมาลัย	๖๕	๒๐๓.๕๐	๙๑	๓๕	๗๑.๕๐	-	-	๖	-
๑๙	มะลิ	๒๒๓	๑,๓๓๗.๕๐	๓๗	๘๔	๘๕๒	๑๗๙	๑๘๐.๕๐	๕	-

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปี	๑๓,๔๘๖	๒๒๔,๗๘๐	๑๘๒,๒๔๘	๐.๘๐	๖,๑๐๐	๑,๑๑๑.๗๑
๒	ข้าวนาปรัง	๑๒,๙๕๘	๒๒๔,๖๕๘	๑๘๕,๒๙๔	๐.๘๐	๗,๒๕๐	๑,๓๔๓.๓๘
๓	อ้อยโรงงาน	๒,๘๗๙	๑๒๕,๒๗๑	๑,๖๐๖,๒๗๙	๑๒.๘๔	๑,๒๔๒	๑,๙๙๕
๔	เผือก	๒๕๐	๗๙๘	๑,๓๔๖	๒.๘๓	๒๔,๔๗๓	๓๒.๙๔
๕	ส้มโอ	๑,๕๒๔	๖,๔๐๔.๙๖	๙,๕๘๘	๓.๓๗	๖๕,๐๖๙	๖๒๓.๘๘
๖	ฝรั่ง	๑,๘๙๐	๘,๐๘๔.๙๖	๒๗,๘๔๙.๓๖	๕.๗๔	๒๔,๑๒๓	๖๗๑.๘๑
๗	ชมพู	๘๐๙	๒,๗๐๒	๒,๒๕๑.๑๕	๒.๓๘	๓๔,๓๓๕	๗๗.๒๙
๘	กล้วยน้ำว้า	๒,๒๔๘	๓,๘๙๑.๙๘	๑๒,๓๘๕.๓๗	๓.๕๓	๑๕,๔๐๗	๑๙๐.๘๒
๙	มะม่วง	๒,๘๘๘	๗,๕๓๒.๗๖	๘,๓๘๕.๘๔	๑.๖๔	๒๓,๑๘๐	๑๙๔.๓๘
๑๐	มะพร้าวอ่อน	๓,๐๘๙	๑๙,๗๕๖.๗๖	๕๒,๘๙๓.๖๓	๓.๗๔	๑๑,๔๗๑	๖๐๖.๗๔
๑๑	หน่อไม้ฝรั่ง	๑๕๖	๖๘๖.๒๕	๑๗๑.๕๗	๐.๒๘	๙๐,๓๒๗	๑๕.๕๐
๑๒	ข้าวโพดฝักอ่อน	๑,๐๖๔	๗,๙๖๙	๑๓,๘๐๘.๘๐	๑.๔๐	๘,๘๙๓	๑๒๒.๘๐
๑๓	ข้าวโพดฝักสด	๑๒๒	๑,๓๑๖	๑,๙๘๕	๑.๗๒	๑๑,๕๙๗	๒๓.๐๒
๑๔	คะน้า	๕๒๘	๗,๘๗๖.๕๐	๑๓,๖๔๒.๔๙	๒.๐๔	๑๕,๙๒๔	๒๑๗.๒๔
๑๕	กวางตุ้ง	๕๑๓	๖,๐๙๐.๕๐	๑๑,๓๑๙.๓๗	๒.๐๖	๑๓,๑๘๒	๑๔๙.๒๑
๑๖	กะเพรา	๕๗๓	๑,๕๐๑	๗๙๓	๐.๖๑	๑๗,๐๘๙	๑๓.๕๕
๑๗	กล้วยไม้ตัดดอก	๖๕๐	๑๐,๘๒๔.๑๗	๔๐,๐๒๕.๔๖	๓.๒๐	๔๗,๔๒๑	๑๘๙.๘๐
๑๘	กุหลาบร้อยมาลัย	๖๕	๒๐๓.๕๐	๕๘.๓๔	๐.๒๙	๔๖,๕๕๒.๕๐	๒.๗๒
๑๙	มะลิ	๒๒๓	๑,๓๓๗.๕๐	๑๒๑.๔๙	๐.๑๖	๑๘๐,๕๒๕	๒๑.๙๓

แผนภูมิแสดงมูลค่าการผลิตพืชเศรษฐกิจ จังหวัดนครปฐม
(ล้านบาท)

๒.๔.๒ ด้านปศุสัตว์ ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพ มากจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง โดยมีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ คือ โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็ดเนื้อ และเป็ดไข่

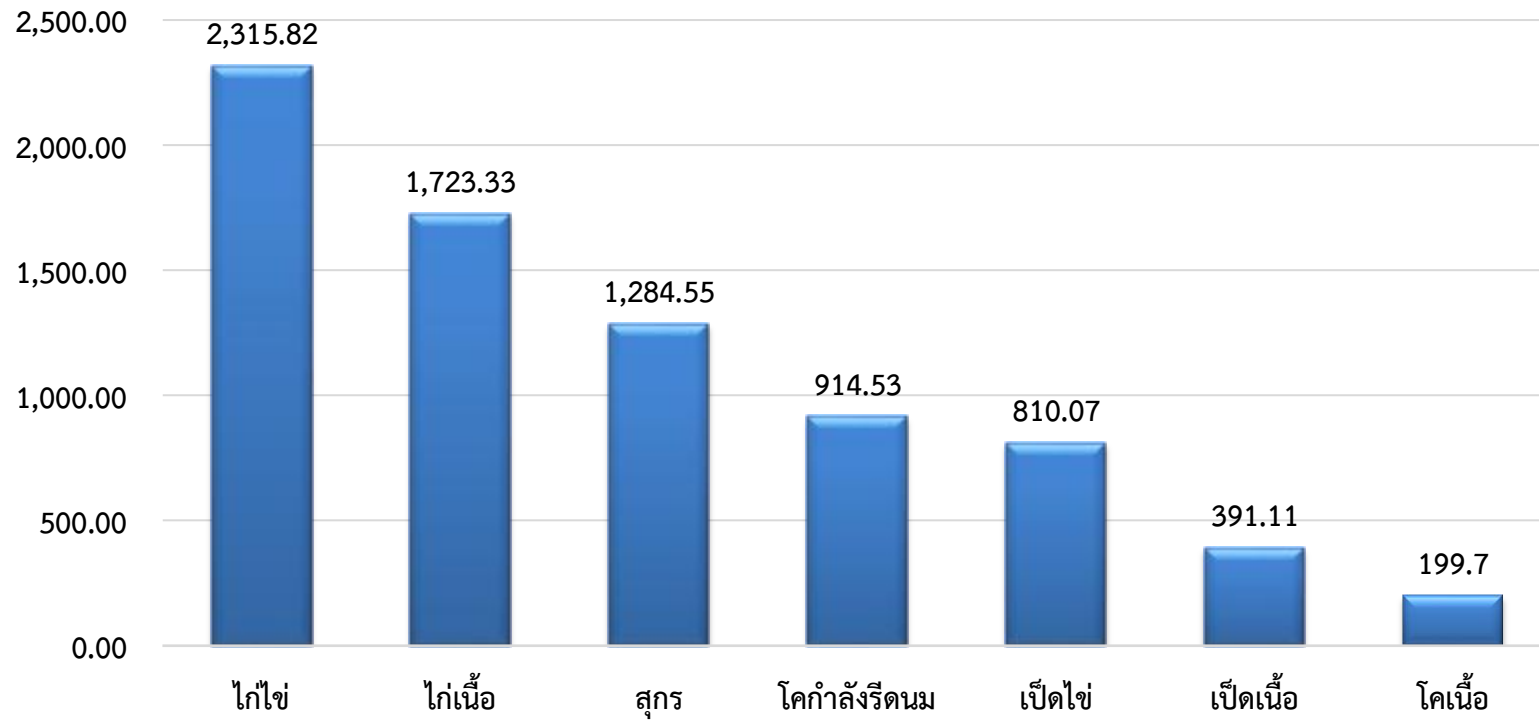
ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกร และการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ

ที่	ชนิด สินค้า	เมือง		กำแพงแสน		นครชัยศรี		ดอนตูม		บางเลน		สามพราน		พุทธมณฑล	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
๑	โคเนื้อ	๑๓,๗๖๘	๕๙๓	๑๔,๑๐๖	๗๐๑	๓,๖๓๑	๑๘๐	๔,๙๖๓	๓๐๔	๗,๐๓๖	๑๒๓	๒๓๙	๒๙	๕๐	๗
๒	โคกำลัง รีดนม	๑,๙๑๔	๑๕๘	๑๐,๐๔๙	๖๖๕	๐	๐	๐	๐	๓๙	๑	๑๑	๑	๐	๐
๓	สุกร	๕๓,๙๙๐	๖๓	๓๔,๔๓๔	๒๖	๑๖๑	๓	๔๗๗	๙	๗,๑๗๕	๑๒	๓๒๗	๑๓	๐	๐
๔	ไก่เนื้อ	๑,๘๒๖,๒๔๑	๓๓	๒๕๘,๓๓๘	๗๕	๑,๓๑๘,๐๘๕	๔	๖๑,๗๑๓	๗	๒๐,๑๑๑	๑๗	๕๑๖	๑๘	๐	๐
๕	ไก่ไข่	๑๔,๗๐๔	๒๐	๙,๙๖๒	๑๙๐	๑,๔๑๐	๒๒	๖๑,๒๔๘	๔๓	๒,๖๔๖,๗๘๔	๑๓๘	๔,๗๘๙	๕๘	๕๒๒	๓๔
๖	เป็ดเนื้อ	๗๘๖,๖๒๖	๑๙	๘,๖๖๗	๙๘	๓,๑๔๕	๒๗	๓๑๗	๕	๑๕,๒๖๘	๙	๗๘๓	๒๒	๐	๐
๗	เป็ดไข่	๒๗,๑๕๓	๑๘	๕๕,๔๘๐	๑๖๔	๗,๒๘๒	๔๘	๒๐,๗๐๖	๑๘	๖๐๐,๒๓๙	๒๔๒	๑,๔๒๗	๖๐	๓๐๒	๒๕

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลการทำปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ปริมาณผลผลิต (ตัว)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	โคเนื้อ	๑,๙๓๗	๔๓,๗๙๓	๖,๕๖๙	๔๐๐	๗๖.๐๐	๑๙๙.๗๐
๒	โคก้ำล้งรึดนม	๘๒๕	๑๒,๐๑๓	๔๓,๙๖๗,๕๘๐ (กิโลกรัม)	๓,๖๖๐	๒๐.๘๐	๙๑๔.๕๓
๓	สุกร	๑๒๖	๙๖,๕๖๔	๑๙๑,๗๒๔	๑๐๐	๖๗.๐๐	๑,๒๘๔.๕๕
๔	ไก่เนื้อ	๑๕๔	๓,๔๘๕,๐๐๔	๑๗,๔๒๕,๐๒๐	๒.๓	๔๓	๑,๗๒๓.๓๓
๕	ไก่ไข่	๕๐๕	๒,๗๓๙,๔๑๙	๖๒๒,๕๓๒,๙๖๙ (ฟอง)	๓๐๓ (ฟอง)	๓.๗๒ (ฟอง)	๒,๓๑๕.๘๒
๖	เป็ดเนื้อ	๑๘๐	๘๑๔,๘๐๖	๒,๔๔๔,๔๑๘	๒.๕	๖๔.๐๐	๓๙๑.๑๑
๗	เป็ดไข่	๕๗๕	๗๑๒,๕๘๙	๑๙๙,๕๒๔,๙๒๐ (ฟอง)	๒๘๐ (ฟอง)	๔.๐๖ (ฟอง)	๘๑๐.๐๗

แผนภูมิแสดงมูลค่าการผลิตปศุสัตว์เศรษฐกิจ จังหวัดนครปฐม
(ล้านบาท)

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชอาหารสัตว์ของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ (ไร่)	จำนวนเกษตรกรปลูกพืชอาหารสัตว์ (ราย)
เมืองนครปฐม	๘๖๖	๑๔๕
กำแพงแสน	๙๘๘	๒๑๕
นครชัยศรี	๒๔	๑๓
ดอนตูม	๖	๕
บางเลน	๒๒	๓
สามพราน	๘	๒
พุทธมณฑล	๐	๐
ยอดรวม	๑,๙๑๔	๓๘๓

๒.๔.๓ ด้านประมง ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดนครปฐม มีกระจายทั่วไปในทุกอำเภอ พื้นที่เพาะเลี้ยงจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และอำเภอเมืองนครปฐม

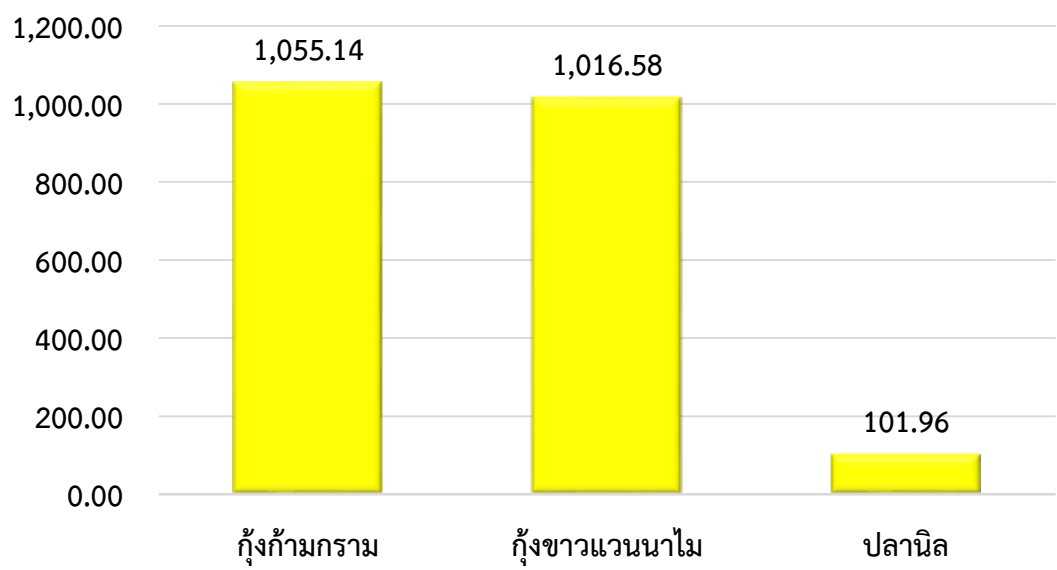
ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกร และการทำประมงที่สำคัญ

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	เมืองนครปฐม		กำแพงแสน		นครชัยศรี		ดอนตูม		บางเลน		สามพราน		พุทธมณฑล	
		เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
๑	กุ้งขาวแวนนาไม	๔๐๖	๕,๗๖๐.๔๘	๑,๕๑๐	๑๗,๔๗๐.๙๑	๔๐๘	๓,๘๓๓.๕๐	๒๐๔	๒,๒๙๒.๕๕	๑,๑๘๕	๑๒,๕๘๔.๔๗	๑๘๐	๑,๒๓๒.๘๑	๔	๒๑.๖๓
๒	กุ้งก้ามกราม	๓๔๑	๕,๑๔๖.๒๓	๑,๖๖๔	๑๘,๗๑๙.๕๑	๒๖๕	๒,๘๔๐.๕๐	๑๕๑	๑,๖๐๕.๓๕	๑,๐๗๓	๑๑,๑๓๙.๙๗	๕๖	๖๑๑.๕๐	๓	๓.๑๔
๓	ปลาตะเล	๑	๓.๔๐	๑	๔.๐๐	๑๓	๗๘.๓๐	-	-	-	-	๕	๑๒.๙๕	-	
๔	ปลาน้ำจืด	๔๔๘	๖,๐๕๔.๐๖	๑๑๒	๕๕๑.๒๓	๕๙๘	๔,๕๒๒.๙๐	๕๕๔	๔,๕๖๗.๐๘	๑,๔๓๐	๑๗,๕๘๖.๕๗	๔๖๘	๑,๘๖๗.๐๘	๔๘	๑๐๐.๖๒
๕	ปลาสวยงาม	๓๘๓	๖๐๒.๙๐	๑๓	๔๙.๕๕	๒๒๓	๒๕๐.๔๘	๑๘	๗๗.๙๘	๙	๑๔.๖๕	๒๗	๕.๑๔	๔	๑.๑๐
๖	ปูน้ำจืด	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๑.๐๒	-	-	๑	๐.๕๑
๗	หอยน้ำจืด	๑	๐.๐๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๘	สัตว์น้ำอื่นๆ	๓๗	๑๒๕.๘๐	๓๐	๑๖๓.๔๓	๒๒	๑๖.๑๐	๒๑	๙๙.๒๓	๑๕	๒๓.๓๙	๑๒	๖๕.๗๓	๒	๔.๐๗

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลการทำประมงเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	กุ้งก้ามกราม	๓,๕๕๓	๔๐,๐๖๖.๒๐	๔,๐๔๖.๕๕	๑๐๑	๒๖๐.๗๕	๑,๐๕๕.๑๔
๒	กุ้งขาวแวนนาไม	๓,๘๙๗	๔๓,๑๙๖.๓๕	๖,๙๙๓.๙๙	๑๖๑.๙๑	๑๔๕.๓๕	๑,๐๑๖.๕๘
๓	ปลานิล	๒,๘๑๗	๒๗,๘๕๘.๑๐	๒,๒๓๔.๕๕	๘๐.๒๑	๔๕.๖๓	๑๐๑.๙๖

แผนภูมิแสดงมูลค่าการผลิตประมงเศรษฐกิจ จังหวัดนครปฐม
(ล้านบาท)

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดนครปฐม มีสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ๓ ชนิด ได้แก่

๑) ส้มโอนครชัยศรี (พันธุ์ขาน้ำผึ้งและพันธุ์ทองดี) ซึ่งมีพื้นที่ปลูกอยู่ในอำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล

ลักษณะเด่น

➤ พันธุ์ขาน้ำผึ้ง

- รูปทรง กลมนูน
- เปลือกผิว บาง มีต่อมน้ำมันใหญ่
- เนื้อ มีสีขาวคล้ายน้ำผึ้ง เนื้อแน่นน้ำหนกดี เมื่อแก่จัดเนื้อแห้ง
- รสชาติ รสหวานอมเปรี้ยว ไม่มีรสขมและรสซ่า

➤ พันธุ์ทองดี

- รูปทรง กลมแป้น
- เปลือกผิว บาง มีต่อมน้ำมันเล็ก
- เนื้อ มีสีชมพูอมแดง เนื้อแน่นน้ำหนกดี ฉ่ำและนิ่ม
- รสชาติ รสจัดกลมกล่อม ออกหวานอมเปรี้ยว ไม่มีรสขมและรสซ่า

ส้มโอนครชัยศรี ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๗ มีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๑๙ ราย พื้นที่ ๑๙๖ ไร่ แบ่งเป็น

- อ.สามพราน จำนวน ๑๔ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๑๓๕ ไร่
- อ.นครชัยศรี จำนวน ๕ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๖๑ ไร่

๒) มะพร้าวน้ำหอมสามพราน หมายถึง มะพร้าวน้ำหอมพันธุ์หมู่สี่ (ต้นเตี้ย) ซึ่งมีพื้นที่ปลูกอยู่ในอำเภอสามพราน และ อำเภอนครชัยศรี

ลักษณะเด่น

➤ พันธุ์หมู่สี่ (ต้นเตี้ย)

- ผล ผลลักษณะตั้งตรง ทรงสูง เป็นรูปหัวลิง ก้านเป็นพู ๓ พู
- เปลือก สีเขียวปนเหลือง
- เนื้อ สีขาว นุ่ม
- รสชาติ รสชาติหวาน และมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย

มะพร้าวน้ำหอมสามพราน ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ขอบเขตพื้นที่การผลิตมะพร้าวสามพราน ครอบคลุมพื้นที่ ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี มีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๔๕ ราย พื้นที่ ๕๔๑.๕ ไร่ แบ่งเป็น

- อำเภอสามพราน จำนวน ๔๒ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๕๐๑.๕ ไร่
- อำเภอนครชัยศรี จำนวน ๓ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๔๐ ไร่

๓) ฝรั่งสามพราน หมายถึง ฝรั่งพันธุ์กิมจู พันธุ์สุ่ยมี พันธุ์แป้นสีทอง

พันธุ์สาลี่ทองไร้เมล็ด พันธุ์หงเป่าสือ พันธุ์เฟิ่นหงมี และพันธุ์แดงโม

ลักษณะเด่น

➤ พันธุ์กิมจู

- ผล ทรงผลกลมแป้น หัวชี้หรือหัวจุกนูน ขนาดผลปานกลาง
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบเป็นสัน ผลอ่อนมีสีเขียวเข้ม ผลแก่มีสีขาวอมเหลือง
- เนื้อ กรอบฟู สีขาว เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดน้อย
- รสชาติ หวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่ฝาด

➤ พันธุ์สุ่ยมี

- ผล ทรงผลกลมแป้น หัวยาวไม่ติดกึ่ง ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบเป็นสัน ผลอ่อนมี สีเขียวเข้ม ผลแก่มีสีขาวอมเหลือง
- เนื้อ กรอบฟู สีขาว เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดน้อย
- รสชาติ หวานมาก ไม่ฝาด

➤ พันธุ์แป้นสีทอง

- ผล ทรงผลกลมแป้น หัวยาวไม่ติดกึ่ง ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกขรุขระมีเหลี่ยมสัน ผลอ่อนมีสีเขียวเข้ม ผลแก่มีสีเขียวอ่อน
- เนื้อ เนื้อแน่นกรอบ สีขาว เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดมาก
- รสชาติ หวาน ไม่ฝาด

➤ พันธุ์สาลี่ทองไร้เมล็ด

- ผล ทรงผลกลมค่อนข้างยาว หัวยาวไม่ติดกึ่ง ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบ เป็นสัน ผลอ่อนมีสีเขียวเข้ม ผลแก่มีสีขาวอมเหลือง
- เนื้อ เนื้อแน่นกรอบ สีขาว ไม่มีเมล็ด ใต้กลางเนื้อเนียน และตรงกลาง อาจมีช่องว่างขนาดเล็ก
- รสชาติ หวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่ฝาด

➤ พันธุ์หงเป่าสือ

- ผล ทรงผลกลมแป้นมาก หัวชี้หรือหัวจุกนูน ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบ ผลอ่อนมีสีเขียว ผลแก่มีสีเขียวอ่อนอมชมพูเนื้อในเป็นวง
- เนื้อ เนื้อฟูกรอบ สีแดง เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดน้อย
- รสชาติ หวานมาก ไม่ฝาด

➤ พันธุ์เฟิ่นหงมี

- ผล ทรงผลกลมแป้น มีร่องกลางผล หัวยาวไม่ติดกึ่ง ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบ ผลอ่อนมีสีเขียว ผลแก่มีสีเขียวอ่อนอมชมพูเนื้อในเป็นวง
- เนื้อ เนื้อฟูกรอบ สีแดง เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดน้อย
- รสชาติ หวาน ไม่ฝาด

➤ พันธุ์แดงโม

- ผล ทรงผลกลมรี หัวจุก หัวยาวไม่ติดกึ่ง ขนาดผลใหญ่
- เปลือก ผิวเปลือกเรียบ ผลอ่อนมี สีเขียว ผลแก่มีสีเขียวอ่อนอมชมพูเนื้อในเป็นวง
- เนื้อ เนื้อแน่นกรอบ สีแดง เนื้อล่อนออกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดน้อย
- รสชาติ หวาน ไม่ฝาด

ฝรั่งสามพราน ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๘ ขอบเขตพื้นที่การผลิต ฝรั่งสามพราน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลโคกพระเจดีย์ ตำบลท่ากระชับ และตำบลบางแก้ว มีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) อำเภอสามพรานจำนวน ๓๖ ราย พื้นที่ ๒๙๑.๒๕ ไร่

๔) เนื้อโคขุนกำแพงแสน หมายถึง เนื้อโคขุนคุณภาพสูง ผลิตจากโคขุนเพศผู้พันธุ์กำแพงแสน ที่พัฒนาจากโคสามสายพันธุ์ คือ พันธุ์พื้นเมืองไทยร้อยละ ๒๕ พันธุ์บราห์มันร้อยละ ๒๕ และพันธุ์ชาโรเลส์ ร้อยละ ๕๐

ลักษณะทางกายภาพ เนื้อมีสีแดงสด นุ่ม ไขมันแทรกในเนื้อเล็กน้อย ระดับคะแนนไขมันแทรกที่ ๒ - ๓ ไม่มีกลิ่นสาบ ซึ่งผ่านกระบวนการเลี้ยง การแปรรูปและการตัดแต่งตามมาตรฐาน

เนื้อโคขุนกำแพงแสน ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘ ในขอบเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอบางเลน และอำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม อยู่ระหว่างการรับสมัครผู้ขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒.๔.๕ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

(๑) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic) คือ ระบบการจัดการด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงวัตถุดิบที่ได้จากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้จากการดัดแปรพันธุกรรม (จีเอ็มโอ) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์โดยเน้นการแปรรูป ด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน

(๒) มาตรฐาน GAP คือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต สำหรับการผลิตสินค้าเกษตร ๓ ประเภท ได้แก่ พืชผักผลไม้ ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ

(๓) มาตรฐาน PGS คือ ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม พีจีเอสเป็นระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยชุมชน การมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชน ภายใต้หลักการพื้นฐาน ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเป็นเครือข่ายทางสังคม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (IFOAM) PGS เป็นระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ ของเกษตรกรรายย่อยให้มีโอกาสเข้าถึงตลาดได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการบริโภคในประเทศ ด้วยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการรับรองอย่างน่าเชื่อถือ

(๔) โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP คือ สถานที่และอาคารที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการฆ่าสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตมาใช้ในการบริโภคของมนุษย์ มาตรฐานนี้ครอบคลุมระบบการฆ่าสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะและคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์ ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่ดีที่เหมาะสมในโรงงาน ให้ใช้เป็นแบบในการสร้างและจัดการโรงฆ่าสัตว์เพื่อให้ได้เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ที่ปลอดภัย มาใช้ในการบริโภคทั้งภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

จังหวัดนครปฐม มีสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านข้าว

อำเภอ	มาตรฐาน GAP		มาตรฐานอินทรีย์	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
เมืองนครปฐม	๓	๒๑	๑	๒๖
กำแพงแสน	๑๓	๙๔	-	-
นครชัยศรี	๖	๗๗	-	-
สามพราน	๑	๑๗	๒	๓๗
รวม	๒๓	๒๐๙	๓	๖๓

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

ตารางที่ ๓๕ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านพืช

อำเภอ	มาตรฐาน GAP			มาตรฐานอินทรีย์		
	แปลง	ราย	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	ราย	พื้นที่ (ไร่)
เมืองนครปฐม	๔๓๖	๒๐๖	๑,๑๘๐.๔๙	๑๙	๑๗	๙๓.๕๘๒๕
กำแพงแสน	๒๕๐	๑๓๓	๗๔๔.๘๗	๒๔	๒๓	๑๑๐.๐๕๒๕
นครชัยศรี	๒๘๕	๑๔๕	๑,๔๕๕.๔๖	๔	๔	๑๐.๒๕
ดอนตูม	๙๕	๕๐	๑,๙๐๘.๖๐	๑	๑	๑๘
บางเลน	๓๘๒	๒๐๐	๑,๗๗๓.๕๐	๑	๑	๕
สามพราน	๔๒๒	๒๕๓	๒,๗๙๕.๑๑	๘	๘	๘๓.๘๔
พุทธมณฑล	๔๖	๒๘	๒๑๖.๘๕	๕	๕	๑๔.๖๙๖๒
รวม	๑,๙๑๖	๑,๐๑๕	๑๐,๐๗๔.๘๘	๖๒	๕๙	๓๓๕.๔๒๑๒

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม

ตารางที่ ๓๖ การรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม PGS

กลุ่ม	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรเมืองนครปฐม อ.เมืองนครปฐม	๑๑	๒๕	
กลุ่มเกษตรอินทรีย์บางช้าง อ.สามพราน	๖	๓๕	
กลุ่มหัวอ่าวออร์แกนิก อ.สามพราน	๖	๒๘	
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านคลองโยง อ.พุทธมณฑล	๕	๑๐	
กลุ่มส้มมาชีพเกษตรอินทรีย์	๕	๒๙	
รวม	๓๓	๑๒๗	

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม

ตารางที่ ๓๗ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านปศุสัตว์

สินค้า	มาตรฐาน	รวมทั้ง จังหวัด	อำเภอ						
			เมือง นครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สาม พราน	พุทธมณฑล
ไก่เนื้อ	GAP (ฟาร์ม)	๖๕	๒๖	๒๓	๘	๖	๒	-	-
	อินทรีย์ (ฟาร์ม)	๒	-	-	-	๑	๑	-	-
	คอมพาร์ทเมนต์ (แห่ง)	๓	๓	-	-	-	-	-	-
ไก่ไข่	GAP (ฟาร์ม)	๔๒	๑	๓	-	๒	๓๖	-	-
	อินทรีย์ (ฟาร์ม)	๔	-	๑	-	๑	๑	๑	-
ไก่ไข่รุ่น	GAP (ฟาร์ม)	๑	-	-	-	-	๑	-	-
ไก่ไข่ Cage free	GAP (ฟาร์ม)	๑	-	-	-	-	๑	-	-
ไก่ไข่ freerange	GAP (ฟาร์ม)	๒	๑	-	-	-	๑	-	-
เป็ดเนื้อ	GAP (ฟาร์ม)	๑๘	๑๕	๒	๑	-	-	-	-
	คอมพาร์ทเมนต์ (แห่ง)	๑	-	-	-	-	-	๑	-
เป็ดไข่	GAP (ฟาร์ม)	๔๑	๑	๓	-	๑	๓๖	-	-
	อินทรีย์ (ฟาร์ม)	๑	-	-	-	-	๑	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๗ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านปศุสัตว์ (ต่อ)

สินค้า	มาตรฐาน	รวมทั้งจังหวัด	อำเภอ						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
เปิดพันธุ์	GAP (ฟาร์ม)	๒	๑	-	-	-	๑	-	-
นกกกระโท	GAP (ฟาร์ม)	๓	๒	-	-	๑	-	-	-
โคเนื้อ	GAP (ฟาร์ม)	๗	๑	๕	๑	-	-	-	-
	อินทรีย์ (ฟาร์ม)	๑	-	๑	-	-	-	-	-
โคนม	GAP (ฟาร์ม)	๒๖๔	๑๗	๒๔๖	-	-	๑	-	-
สุกร	GAP (ฟาร์ม)	๔๒	๒๔	๑๓	-	-	๒	๓	-
รวมทั้งสิ้น	GAP (ฟาร์ม)	๔๘๘	๘๙	๒๙๕	๑๐	๑๐	๘๑	๓	-
	อินทรีย์ (ฟาร์ม)	๘	-	๒	-	๒	๓	๑	-
	คอมพาร์ทเมนต์ (แห่ง)	๔	๓	-	-	-	-	๑	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๗ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านปศุสัตว์ (ต่อ)

สินค้า	มาตรฐาน	รวมทั้งจังหวัด	อำเภอ						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
โรงพักไข่	GAP (แห่ง)	๕	๑	๑	-	๑	๑	-	-
สถานที่รวบรวมไข่	GAP (แห่ง)	๑๙	๖	-	-	-	๑๓	-	-
รวม	GAP (แห่ง)	๒๓	๗	๑	-	๑	๑๔	-	-

สินค้า	มาตรฐาน	รวมทั้งจังหวัด	อำเภอ						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
สุกร	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๔๖	๒๘	๑๓	-	๒	-	๓	-
โค	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๒๐	๑๐	๕	-	๓	๒	-	-
เป็ด	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๑๓	๙	๑	๑	๑	๑	-	-
ไก่	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๓๔	๑๓	๕	-	๑๔	๑	๑	-
ห่าน	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๑	-	-	-	๑	-	-	-
แพะ	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๑	๑	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน (แห่ง)	๑๑๕	๖๑	๒๔	๑	๒๑	๔	๔	-

ตารางที่ ๓๘ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านประมง

หน่วย : ฟาร์ม

สินค้า	มาตรฐาน	รวมทั้งจังหวัด ฟาร์ม	อำเภอ						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
ปลานิล	GAP กรมประมง	๒	-	-	-	๑	๑	-	-
	มกษ.๗๔๓๖	๑๙	๑	-	-	๓	๑๕	-	-
	มกษ.๗๔๑๗	๑	-	-	๑	-	-	-	-
กุ้งทะเล	GAP กรมประมง	๑	๑	-	-	-	-	-	-
	มกษ.๗๔๓๖	๑๐๑	๑๕	๓	๒๓	๑๖	๗	๓๗	-
	มกษ.๗๔๐๑ (ฟาร์มเลี้ยง)	๑๐	๓	๑	๔	-	-	-	๒
กุ้งก้ามกราม	มกษ.๗๔๓๖	๒	๑	๑	-	-	-	-	-
กบ	มกษ.๗๔๓๖	๒	๑	-	-	๑	-	-	-
สัตว์น้ำรวมกันหลาย ชนิด กุ้งทะเล + กุ้ง ก้ามกราม + ปลา	มกษ.๗๔๓๖	๖๗๓	๕๔	๑๖๗	๔๘	๗๘	๓๑๓	๑๒	๑
จระเข้	GAP กรมประมง	๑๑	-	๑๐	-	-	-	-	๑
กุ้งเครย์ฟิช	GAP กรมประมง	๒	-	๒	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น		๘๒๔	๗๖	๑๘๔	๗๖	๙๙	๓๓๖	๔๙	๔

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้านประมง (ต่อ)

หน่วย : ไร่

สินค้า	มาตรฐาน	รวมพื้นที่ ทั้งจังหวัด (ไร่)	อำเภอ						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธ มณฑล
ปลานิล	GAP กรมประมง	๗๕.๒๒	-	-	-	๕๕.๒๒	๒๐	-	-
	มกษ.๗๔๓๖	๓๗๐.๕๐	๓๕.๕๐	-	-	๑๓๖	๑๙๙	-	-
	มกษ.๗๔๑๗	๖๕.๐๗	-	-	๖๕.๐๗	-	-	-	-
กุ้งทะเล	GAP กรมประมง	๐.๑๕	๐.๑๕	-	-	-	-	-	-
	มกษ.๗๔๓๖	๑,๗๑๓.๘๐	๓๑๒.๗๕	๙๕.๕๐	๓๒๒.๗๕	๕๓๘.๘๐	๑๑๐.๗๕	๓๓๓.๒๕	-
	มกษ.๗๔๐๑ (ฟาร์มเลี้ยง)	๑๔๔	๗๑.๕๐	๒๐	๓๑.๕๐	-	-	-	๒๑
กุ้งก้ามกราม	มกษ.๗๔๓๖	๖๔	๒๔	๔๐	-	-	-	-	-
กบ	มกษ.๗๔๓๖	๑.๒๑	๑	-	-	๐.๒๑	-	-	-
สัตว์น้ำรวมกันหลายชนิด กุ้งทะเล + กุ้งก้ามกราม + ปลา	มกษ.๗๔๓๖	๑๐,๓๐๕.๗๑	๑,๕๘๒.๙๓	๒,๕๒๘.๕๑	๗๓๓.๐๗	๑,๐๘๘.๘๐	๔,๒๖๑.๑๙	๑๐๙.๕๐	๑
จระเข้	GAP กรมประมง	๔๘	-	๔๕	-	-	-	-	๓
กุ้งเครย์ฟิช	GAP กรมประมง	๖	-	๖	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น		๑๒,๗๙๒.๙๕	๒,๐๒๗.๘๓	๒,๗๓๕.๐๑	๑,๑๕๒.๓๙	๑,๘๑๙.๐๓	๔,๕๙๐.๙๔	๔๔๒.๗๕	๒๕

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

(๑) ปศุสัตว์ OK คือมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าปศุสัตว์ ด้านอาหารโดยการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การรับรองมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ การรับรองสถานที่รวบรวมไข่ และการรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์

(๒) ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) คือ ร้านอาหารที่ใช้วัตถุดิบที่มีความปลอดภัย ซึ่งวัตถุดิบดังกล่าวได้จากการผลิตตามมาตรฐานและผ่านการรับรอง หรือเป็นผลผลิตที่เกิดจาก ผู้ผลิตที่รับรองตนเองว่าผลิตโดยไม่ใช้สายเคมีหรือจำกัดการใช้สารเคมี

(๓) สถานที่จำหน่ายสินค้า Q คือ แผงในตลาดสด และร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหาร ที่ได้รับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้สัญลักษณ์ Q ผู้บริโภคสามารถมั่นใจได้ว่าสินค้า Q เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน และมีความปลอดภัย และสามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของสินค้าได้

(๔) นครปฐมการ์รันตี คือ ตราสัญลักษณ์ที่จังหวัดนครปฐมรับรองคุณภาพสินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และบริการท่องเที่ยว เพื่อการันตีมาตรฐาน ความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือ ซึ่งช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นยกระดับของดีท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

อำเภอ	ปศุสัตว์ OK (แห่ง)		ร้านอาหาร Q Restaurant (แห่ง)	สถานที่จำหน่าย สินค้า Q (แห่ง)
	เนื้อสัตว์	ไข่สด		
เมืองนครปฐม	๒๘	๒๑	๑๐	๑๕
กำแพงแสน	๑๒	๗	๗	๑
นครชัยศรี	๗	๕	๙	๖
ดอนตูม	๗	๔	๒	-
บางเลน	๘	๖	๒	๒
สามพราน	๒๔	๑๗	๙	๖
พุทธมณฑล	๓๐	๘	๓	๔
รวม	๑๑๖	๖๘	๔๒	๓๔

ที่มา : ๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

๒. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔๐ การดำเนินการรับรองคุณภาพสินค้าและบริการภายใต้ตราสัญลักษณ์ นครปฐมการันตี/
 nakhonpathom Guarantee ที่มีใบรับรองตราสัญลักษณ์ฯ ระหว่างปี ๒๕๖๗ -
 ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเภท	จำนวนผู้ได้รับตราสัญลักษณ์ (ราย)
๑	ด้านเกษตร	
	- พืช	๕๒๓
	- ปศุสัตว์	๙
	- ประมง	๑๗
	- ร้านค้าประกอบการ Q	๗
๒	อาหาร สินค้าแปรรูป	๑๖
๓	หัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน	๖๖
๔	ท่องเที่ยวและบริการ	๒๕
รวม		๖๖๓

๒.๔.๖ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map) เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์มีประสิทธิภาพตรงตามศักยภาพของที่ดินและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยการกำหนดเขตเหมาะสมในการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อหาความเหมาะสมของการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรรมมีผลกำไรที่สูงกว่าการทำเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

ตารางที่ ๔๑ แสดงข้อมูล Zoning สีนค้ำ ข้าว

ที่	อำเภอ	เนื้อที่อำเภอ (ไร่)	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)					พื้นที่ปลูกในปัจจุบัน (ไร่)					ที่อยู่อาศัย (ไร่)	แหล่งน้ำ (ไร่)
			S๑	S๒	S๓	N	รวม	S๑	S๒	S๓	N	รวม		
๑	เมืองนครปฐม	๒๕๖,๘๗๖.๖๑	๔๖,๐๙๓.๐๖	๑๐,๐๘๘.๗๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๖,๑๘๑.๘๒	๑๙,๐๐๖.๒๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๙,๐๐๖.๒๐	๗๗,๙๔๑.๒๖	๙,๒๕๒.๔๔
๒	กำแพงแสน	๓๐๑,๕๐๗.๒๗	๔๑,๙๘๓.๒๒	๑๘,๕๕๒.๔๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๖๐,๕๓๕.๖๔	๓๑,๖๐๕.๗๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๑,๖๐๕.๗๙	๖๑,๓๒๕.๙๔	๑๑,๗๙๐.๒๒
๓	นครชัยศรี	๑๖๓,๑๘๒.๐๘	๕๘,๕๗๑.๒๐	๙,๘๘๑.๓๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๖๘,๔๕๒.๕๕	๓๙,๐๗๕.๓๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๙,๐๗๕.๓๙	๓๕,๐๑๔.๑๗	๕,๒๖๔.๐๔
๔	ดอนตูม	๙๔,๓๑๘.๒๖	๓๐,๕๖๑.๔๒	๒๔,๗๔๕.๙๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๕,๓๐๗.๔๑	๒๕,๓๘๐.๑๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๕,๓๘๐.๑๖	๑๗,๐๔๓.๔๑	๓,๗๑๘.๗๒
๕	บางเลน	๓๓๘,๓๕๕.๑๐	๑๖๘,๓๓๐.๘๙	๑๑๑,๓๓๔.๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๗๙,๖๖๕.๑๙	๑๖๒,๑๐๗.๑๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖๒,๑๐๗.๑๓	๓๗,๘๔๑.๗๑	๑๔,๙๓๒.๑๒
๖	สามพราน	๑๔๓,๓๘๙.๙๗	๑๕,๘๔๐.๖๗	๗,๙๔๑.๑๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๓,๗๘๑.๘๕	๙,๙๐๔.๑๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๙,๙๐๔.๑๔	๔๖,๔๑๕.๕๑	๔,๒๙๗.๑๒
๗	พุทธมณฑล	๔๑,๘๙๕.๙๘	๑๖,๑๐๒.๖๗	๑๕,๙๘๒.๔๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๒,๐๘๕.๐๗	๑๕,๔๙๕.๒๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๕,๔๙๕.๒๔	๑๖,๐๗๑.๗๗	๑,๐๐๖.๘๘
รวม		๑,๓๓๙,๕๒๔.๒๗	๓๗๗,๔๘๓.๑๓	๑๙๘,๕๑๖.๔๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๗๕,๙๙๙.๕๓	๓๐๒,๕๗๔.๐๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๐๒,๕๗๔.๐๖	๒๙๑,๖๕๓.๗๗	๕๐,๒๖๑.๕๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม

ตารางที่ ๔๒ แสดงข้อมูล Zoning สินค้า ก่อสร้างไม้

ที่	อำเภอ	เนื้อที่อำเภอ (ไร่)	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)					พื้นที่ปลูกในปัจจุบัน (ไร่)					ที่อยู่อาศัย (ไร่)	แหล่งน้ำ (ไร่)
			S๑	S๒	S๓	N	รวม	S๑	S๒	S๓	N	รวม		
๑	เมืองนครปฐม	๒๕๖,๘๗๖.๖๑											๗๗,๙๔๑.๒๖	๙,๒๕๒.๔๔
๒	กำแพงแสน	๓๐๑,๕๐๗.๒๗											๖๑,๓๒๕.๙๔	๑๑,๗๙๐.๒๒
๓	นครชัยศรี	๑๖๓,๑๘๒.๐๘											๓๕,๐๑๔.๑๗	๕,๒๖๔.๐๔
๔	ดอนตูม	๙๔,๓๑๘.๒๖											๑๗,๐๔๓.๔๑	๓,๗๑๘.๗๒
๕	บางเลน	๓๓๘,๓๕๔.๑๐											๓๗,๘๔๑.๗๑	๑๔,๙๓๒.๑๒
๖	สามพราน	๑๔๓,๓๘๙.๙๗											๔๖,๔๑๕.๕๑	๔,๒๙๗.๑๒
๗	พุทธมณฑล	๔๑,๘๙๕.๙๘											๑๖,๐๗๑.๗๗	๑,๐๐๖.๘๘
รวม		๑,๓๓๙,๕๒๔.๒๗	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๙๑,๖๕๓.๗๗	๕๐,๒๖๑.๕๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม

ตารางที่ ๔๓ แสดงข้อมูล Zoning สิ้นค้า มะพร้าว

ที่	อำเภอ	เนื้อที่อำเภอ (ไร่)	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)					พื้นที่ปลูกในปัจจุบัน (ไร่)					ที่อยู่อาศัย (ไร่)	แหล่งน้ำ (ไร่)
			S๑	S๒	S๓	N	รวม	S๑	S๒	S๓	N	รวม		
๑	เมืองนครปฐม	๒๕๖,๘๗๖.๖๑	๓๔,๓๗๕.๑๒	๑๑๕,๐๔๐.๘๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๔๙,๔๑๕.๙๖	๑,๗๘๗.๒๒	๑,๕๐๒.๔๗	๐.๐๐	๐.๐๐	๓,๒๘๙.๖๙	๗๗,๙๔๑.๒๖	๙,๒๕๒.๔๔
๒	กำแพงแสน	๓๐๑,๕๐๗.๒๗	๑๔๒,๑๙๑.๘๘	๘๑,๐๑๕.๐๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๒๓,๒๐๖.๙๗	๘๔๘.๐๑	๑๙.๙๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๘๖๗.๙๕	๖๑,๓๒๕.๙๔	๑๑,๗๙๐.๒๒
๓	นครชัยศรี	๑๖๓,๑๘๒.๐๘	๑,๒๒๖.๔๗	๓,๙๗๕.๓๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๕,๒๐๑.๘๐	๑,๒๒๖.๔๗	๒,๙๗๘.๙๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๔,๒๐๕.๔๕	๓๕,๐๑๔.๑๗	๕,๒๖๔.๐๔
๔	ดอนตูม	๙๔,๓๑๘.๒๖	๒๔๓.๕๙	๑๘,๖๘๔.๖๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๘,๙๒๘.๒๒	๒๔๓.๕๙	๒๔๒.๘๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๘๖.๔๘	๑๗,๐๔๓.๔๑	๓,๗๑๘.๗๒
๕	บางเลน	๓๓๘,๓๕๔.๑๐	๐.๐๐	๕๕๕.๕๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๕๕.๕๑	๐.๐๐	๕๕๕.๕๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๕๕.๕๑	๓๗,๘๔๑.๗๑	๑๔,๙๓๒.๑๒
๖	สามพราน	๑๔๓,๓๘๙.๙๗	๘,๑๖๙.๖๖	๑,๘๓๒.๒๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐,๐๐๑.๙๑	๘,๑๖๙.๖๖	๑,๘๓๒.๒๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐,๐๐๑.๙๑	๔๖,๔๑๕.๕๑	๔,๒๙๗.๑๒
๗	พุทธมณฑล	๔๑,๘๙๕.๙๘	๐.๐๐	๒๕๑.๔๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๕๑.๔๕	๐.๐๐	๒๕๑.๔๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๕๑.๔๕	๑๖,๐๗๑.๗๗	๑,๐๐๖.๘๘
รวม		๑,๓๓๙,๕๒๔.๒๗	๑๘๖,๒๐๖.๗๒	๒๒๑,๓๕๕.๑๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๐๗,๕๖๑.๘๒	๑๒,๒๗๔.๙๕	๗,๓๘๓.๔๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๙,๖๕๘.๔๔	๒๙๑,๖๕๓.๗๗	๕๐,๒๖๑.๕๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม

๒.๔.๗ ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญคือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

ตารางที่ ๔๔ ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดนครปฐม

ที่	ชื่อศูนย์	สินค้าเด่น ของศูนย์ฯ	ที่ตั้ง		ชื่อ - สกุล ประธานศูนย์ฯ	โทรศัพท์	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม
			หมู่	ตำบล			
๑	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองนครปฐม	ข้าว	๔	บ้านยาง	นายวัฒนา ใจชื่อ	๐๘-๓๑๓๙-๒๑๔๙	๑. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. การแปรรูปผลผลิต
๒	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอกำแพงแสน	ข้าว	๑	ทุ่งขวาง	นางอารมย์ อูยเกตุ	๐๘-๖๐๐๔-๒๒๖๓	การผลิตข้าวสารคุณภาพ
๓	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอนครชัยศรี	ข้าว	๘	แหลมบัว	นายณรงค์ กลิ่นถือศีล	๐๙-๓๖๕๕-๖๐๗๘	เกษตรทฤษฎีใหม่
๔	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอดอนตูม	ข้าว	๑๑	สามง่าม	นายวิมล พุ่มพูล	๐๖-๓๔๗๘-๓๐๓๐	การลดต้นทุนการผลิตข้าว
๕	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางเลน	ข้าว	๙	หินมูล	นายไพรัช เส็งเจริญ	๐๘-๑๙๒๓-๖๒๘๒	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๖	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสสามพราน	ข้าว	๕	ไร่จิง	นายบุญมา ปัดวี	๐๘-๕๑๓๐-๒๐๙๔	๑. การใช้สารชีวภัณฑ์ ๒. การปลูกพืชในโรงเรือน ๓. การทำการเกษตรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๗	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอกุพทอง	ข้าว	๔	มหาสวัสดิ์	นายสุทัศน์ สวัสดิ์จัน	๐๖-๑๓๗๙-๘๑๔๐	การลดต้นทุนการผลิตข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๔.๘ ข้อมูลการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดนครปฐม

การเกษตรแบบแปลงใหญ่ คือ การส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิตและการบริหารจัดการร่วมกัน โดยมีเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน เพื่อหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด เพิ่มโอกาสในการแข่งขัน โดยมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในลักษณะประชารัฐ

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดนครปฐม

ที่	ชื่อแปลงใหญ่	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ที่ตั้งกลุ่ม		
				หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
๑	แปลงใหญ่ (ต้นแบบ)	๕๘	๑,๓๙๙	๙	หินมูล	บางเลน
๒	แปลงใหญ่ข้าวโพดฝักอ่อน	๕๐	๓๐๐	๑๑	ทุ่งลูกนก	กำแพงแสน
๓	แปลงใหญ่ข้าว	๕๑	๑,๐๖๔.๒๕	๔	มหาสวัสดิ์	พุทธมณฑล
๔	แปลงใหญ่ข้าว	๕๑	๑,๐๘๗	๘	แหลมบัว	นครชัยศรี
๕	แปลงใหญ่กุ้งขาว	๕๙	๗๖๑	๑	สระสีมูม	กำแพงแสน
๖	แปลงใหญ่ข้าว	๑๒๒	๓,๑๘๔	๑๑	บางปลา	บางเลน
๗	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๓๐	๔๑๐	๑	บางแก้วฟ้า	นครชัยศรี
๘	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๒๐	๓๐๔	๗	คลองโยง	พุทธมณฑล
๙	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๒๐	๘๐๘	๙	นราภิรมย์	บางเลน
๑๐	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๑๘	๖๒๘	๗	ไผ่หูช้าง	บางเลน
๑๑	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๑๐	๓๙๗	๒	สระพัฒนา	กำแพงแสน
๑๒	แปลงใหญ่กล้วยไม้	๒๐	๓๐๐	๑	นครปฐม	เมือง
๑๓	แปลงใหญ่พืชผัก	๕๐	๓๐๐	๔	ห้วยด้วน	ดอนตูม
๑๔	แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม	๒๕	๓๘๕	๕	บางช้าง	สามพราน
๑๕	แปลงใหญ่ข้าว	๑๓๐	๒,๕๕๑	๗	บางปลา	บางเลน
๑๖	แปลงใหญ่ข้าว	๘๐	๑,๘๔๙	๓	ไผ่หูช้าง	บางเลน
๑๗	แปลงใหญ่โคนมนครปฐม ๑	๒๙	๓๘๒	๖	ทุ่งลูกนก	กำแพงแสน
๑๘	แปลงใหญ่โคนมกำแพงแสน ๑	๓๑	๔๕๓	๑๐	ทุ่งลูกนก	กำแพงแสน
๑๙	แปลงใหญ่ข้าว	๕๗	๑,๔๓๙.๗๕	๘	นิลเพชร	บางเลน
๒๐	แปลงใหญ่ส้มโอ	๓๗	๓๓๖	๒	ดอนแฝก	นครชัยศรี
๒๑	แปลงใหญ่ข้าว	๓๗	๗๗๗	๕	ไร่ขิง	สามพราน

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ที่	ชื่อแปลงใหญ่	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ที่ตั้งกลุ่ม		
				หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
๒๒	แปลงใหญ่ข้าว	๔๐	๖๙๐.๒๕	๑๑	สามง่าม	ดอนตูม
๒๓	แปลงใหญ่ข้าว	๓๙	๓๒๕.๒๕	๔	บ้านยาง	บ้านยาง
๒๔	แปลงใหญ่ข้าว	๓๒	๔๓๓	๑	ทุ่งขวาง	กำแพงแสน
๒๕	แปลงใหญ่กะเพรา โหระพา	๔๔	๒๑๑	๑๓	บางปลา	บางเลน
๒๖	แปลงใหญ่ไทรประดับ	๕๘	๔๑๐	๙	บางปลา	บางเลน
๒๗	แปลงใหญ่มันเทศ	๔๔	๓๐๙	๙	ลำพญา	บางเลน
๒๘	แปลงใหญ่ข้าว (ไผ่หุช้าง๒)	๙๓	๒,๒๕๕	๓	ไผ่หุช้าง	บางเลน
๒๙	แปลงใหญ่กุ้งก้ามกราม	๔๑	๙๗๔	๖	ดอนยายหอม	เมือง
๓๐	แปลงใหญ่ไก่พื้นเมือง	๔๓	๑,๙๗๘	๑	บ้านยาง	เมือง
๓๑	แปลงใหญ่ข้าว	๗๒	๑,๖๓๘	๖	นราภิรมย์	บางเลน
๓๒	แปลงใหญ่พืชผัก	๔๓	๑๙๓.๗๕	๗	หนองงูเห่ล้อม	เมือง
๓๓	แปลงใหญ่กล้วย	๓๐	๑๕๖.๒๕	๖	บ้านยาง	เมือง
๓๔	แปลงใหญ่ผัก (บัวบก)	๕๒	๑๐๐.๒๕	๘	นิลเพชร	บางเลน
๓๕	แปลงใหญ่ข้าว	๔๐	๖๕๕	๑	นราภิรมย์	บางเลน
๓๖	แปลงใหญ่ข้าว	๓๗	๗๔๘	๘	คลองนกกระทุง	บางเลน
๓๗	แปลงใหญ่กุ้งก้ามกราม	๕๖	๖๙๙.๒๕	๗	บางหลวง	บางเลน
๓๘	แปลงใหญ่ข้าะไคร้	๔๒	๑๔๖.๒๕	๒	นราภิรมย์	บางเลน
๓๙	แปลงใหญ่ข้าว	๓๗	๕๗๔	๕	ดอนตูม	บางเลน
๔๐	แปลงใหญ่ฝรั่ง	๓๒	๑๕๒.๗๕	๕	บางช้าง	สามพราน
๔๑	แปลงใหญ่มะม่วง	๒๑	๓๑๗	๔	ดอนยายหอม	เมือง
๔๒	แปลงใหญ่อ้อยโรงงาน	๓๐	๗๔๘	๒	หนองงูเห่ล้อม	เมือง
๔๓	แปลงใหญ่ผัก	๑๘	๓๓๔	๔	บางหลวง	บางเลน
๔๔	แปลงใหญ่ผัก	๓๕	๑๔๘.๒๕	๓	ดอนตูม	บางเลน
๔๕	แปลงใหญ่ผัก	๓๒	๑๒๓.๕	๔	นราภิรมย์	บางเลน
๔๖	แปลงใหญ่ข้าว	๔๒	๖๘๕	๓	ห้วยพลู	นครชัยศรี

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ที่	ชื่อแปลงใหญ่	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ที่ตั้งกลุ่ม		
				หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
๔๗	แปลงใหญ่ข้าว	๖๐	๑,๓๖๒	๕	บัวปากท่า	บางเลน
๔๘	แปลงใหญ่ข้าว	๓๒	๕๕๕.๒๕	๑๕	บางระกำ	บางเลน
๔๙	แปลงใหญ่ข้าว	๓๔	๗๖๘	๘	นราภิรมย์	บางเลน
๕๐	แปลงใหญ่ข้าว	๗๓	๑,๕๗๑	๑๔	บางปลา	บางเลน
๕๑	แปลงใหญ่กุ้ง	๓๑	๓๓๙.๗๕	๔	ห้วยม่วง	กำแพงแสน
๕๒	แปลงใหญ่ผัก	๓๒	๑๒๕.๕๐	๘	หินมูล	บางเลน
๕๓	แปลงใหญ่บัวสาย	๓๐	๒๐๐	๘	บางปลา	บางเลน
๕๔	แปลงใหญ่กุยช่าย ผักชีฝรั่ง	๓๒	๑๐๔	๑	บางแก้วฟ้า	นครชัยศรี
๕๕	แปลงใหญ่กุ้งก้ามกราม	๓๕	๗๒๘.๗๕	๒	บางระกำ	นครชัยศรี
๕๖	แปลงใหญ่ผัก	๓๐	๕๐	๗	โพรงมะเดื่อ	เมือง
๕๗	แปลงใหญ่ผัก	๓๓	๗๘.๘	๙	ทัพหลวง	เมือง
๕๘	แปลงใหญ่ผัก	๔๑	๑๖๐	๕	หนองดินแดง	เมือง
๕๙	แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม	๓๗	๒๗๘.๗๕	๕	วัดละมุด	นครชัยศรี
๖๐	ข้าว	๓๐	๕๘๒.๗๕	๙	ดอนตูม	บางเลน
๖๑	ข้าว	๔๑	๗๑๓.๗๕	๗	สามง่าม	ดอนตูม
๖๒	มะพร้าวน้ำหอม	๓๐	๓๓๓	๑๐	คลองจินดา	สามพราน
๖๓	ผักบุ้งแก้ว	๓๐	๑๔๕.๕	๙	หินมูล	บางเลน
๖๔	ฝรั่ง	๓๐	๑๘๙	๓	บางแก้ว	นครชัยศรี
๖๕	กระชาย	๓๒	๑๔๖.๒๕	๑๔	ลำเหย	ดอนตูม
๖๖	หน่อไม้ฝรั่ง	๕๓	๑๖๘.๗๕	๒	หนองงูเหลือม	เมืองนครปฐม
๖๗	กุ้งก้ามกราม	๔๐	๖๕๗.๗๐	๙	สามง่าม	ดอนตูม
๖๘	ผัก	๓๑	๑๑๐		คลองโยง	พุทธมณฑล
๖๙	ผัก	๓๐	๑๓๔		ห้วยพลู	นครชัยศรี
๗๐	มะพร้าวน้ำหอม	๓๐	๓๐๗		แหลมบัว	นครชัยศรี
๗๑	ข้าว	๔๐	๗๒๐		บางระกำ	บางเลน

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๔.๙ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่บริหารจัดการโดยเกษตรกร เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการเรื่องดินและปุ๋ยด้วยตนเอง

ตารางที่ ๔๖ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จังหวัดนครปฐม

ชื่อ ศดปช.	ระดับ	ที่ตั้ง ศดปช.			จำนวนสมาชิก (ราย)	พืชหลัก	ประเภท ศดปช.
		เลขที่	หมู่	ตำบล			
ศดปช. บ้านยาง	A+	๔๙	๔	บ้านยาง		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. หุ้งขวาง	A+	๑๓๘	๑	หุ้งขวาง		ข้าว, ฝัก	ศดปช. หลัก
ศดปช. หินมูล	A	๓๐/๑	๙	หินมูล		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. สามง่าม	B	๒๐๑	๑๑	สามง่าม		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. แหลมบัว	B	๑๔/๑	๘	แหลมบัว		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. ไร่ชิง	B	๖๑/๑	๙	ไร่ชิง		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. มหาสวัสดิ์	B	๑	๔	มหาสวัสดิ์		ข้าว	ศดปช. หลัก
ศดปช. กระทุ่มล้ม	C	๑๙/๒	๑	กระทุ่มล้ม	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. บ้านคลองสว่างอารมณ์	C	๓๔	๖	นราภิรมย์	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. บ้านหนองน้ำเปรี้ยว	C	๑๒๘	๕	ดอนตูม	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. คลองโยง	C	๗๕	๑	คลองโยง	๒๐	ข้าว/ฝัก	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. ลานตากฟ้า	C	๙๖	๓	ลานตากฟ้า	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. ห้วยหมอนทอง	C	๒๐	๘	ห้วยหมอนทอง	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. กดอนรวก	C	๕๗	๑	ดอนรวก	๒๐	ฝัก	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. หนองดินแดง	C	๓๗/๑	๕	หนองดินแดง	๓๐	ฝัก	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. ทัพหลวง	C	๓๑	๙	ทัพหลวง	๓๐	ฝัก	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. ดอนยายหอม	C	๓๒๐	๑	ดอนยายหอม	๒๐	ข้าว	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. หนองปากโลง	C	๙๙	๙	หนองปากโลง	๒๐	ฝัก	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. บ้านสุขสบาย	C	๒๐	๑๔	ลำเหย	๒๒	กระชาย	ศดปช. เครือข่าย
ศดปช. เกษตรปลอดภัยคลองใหม่	C	๘๘	๑	คลองใหม่	๒๓	ฝรั่ง	ศดปช. เครือข่าย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๔.๑๐ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เป็นแหล่งเรียนรู้และกลไกแก้ไขปัญหาศัตรูพืชโดยเกษตรกร ดำเนินการตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร ให้ชุมชนจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง

ตารางที่ ๔๗ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนจังหวัดนครปฐม

ลำดับ	ชื่อศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ระดับ ชั้น	สมาชิก (ราย)	อำเภอ	ตำบล	ชนิด พืช หลัก
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหนองปากโลง นาย สุรินทร์ เหลืองเพิ่มสกุล	A	๓๒	เมือง นครปฐม	หนองปากโลง	ผักอื่นๆ
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลทุ่งขวาง นาย เจน บุญวัฒน์	A	๓๒	กำแพงแสน	ทุ่งขวาง	ข้าวเจ้า
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลห้วยขวาง นาย สุรเดช คำภีร์	B	๒๐	กำแพงแสน	ห้วยขวาง	ข้าวเจ้า
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลรางพิกุล นาย แสง กุหลาบแก้ว	C	๒๐	กำแพงแสน	รางพิกุล	ข้าวเจ้า
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสะพาน นาย วิชัย สระทองโดย	B	๒๐	กำแพงแสน	สะพาน	ผักอื่นๆ
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลกระต๊อบ นาย ณรงค์ชาญ รอดดอนไพร	B	๔๐	กำแพงแสน	กระต๊อบ	ข้าวเจ้า
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลห้วยม่วง น.ส. เสาวณีย์ ประจิม	C	๑๕	กำแพงแสน	ห้วยม่วง	ข้าวเจ้า
๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลทุ่งบัว นาย มั่นส จ้อยร่อย	B	๒๐	กำแพงแสน	ทุ่งบัว	ข้าวเจ้า
๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลห้วยหมอนทอง นาย จำลอง จันทรดี	A	๒๐	กำแพงแสน	ห้วยหมอนทอง	ผักอื่นๆ
๑๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหนองงูเหลือม นาย พิเชษฐ ไทยวัฒนานนท์	B	๓๐	เมือง นครปฐม	หนองงูเหลือม	อ้อย โรงงาน
๑๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลหนองดินแดง นาย สุทน พาทัน	A	๔๓	เมือง นครปฐม	หนองดินแดง	ผักอื่นๆ
๑๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลทัพหลวง นาย ภักดี พุทธิจุล	A	๓๐	เมือง นครปฐม	ทัพหลวง	ข้าวเจ้า
๑๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านยาง นาย วัฒนา ใจชื่อ	A	๓๐	เมือง นครปฐม	บ้านยาง	ข้าวเจ้า
๑๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสามง่าม นาย วิมล พุ่มพูล	C	๓๐	ดอนตูม	สามง่าม	ข้าวเจ้า
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลดอนรวก นาย วีระชัย สุขแจ่ม	A	๒๕	ดอนตูม	ดอนรวก	ผักกาด อื่นๆ
๑๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไร่ชิง นาย สมศักดิ์ คุ่มถนอม	B	๓๐	สามพราน	ไร่ชิง	ข้าวเจ้า

ตารางที่ ๔๗ ศูนย์จัดการจัดการศัตรูพืชชุมชนจังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ระดับชั้น	สมาชิก (ราย)	อำเภอ	ตำบล	ชนิดพืช หลัก
๑๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านคลองสว่าง อารมณ์ นาย บุรินทร์ กล่อมเลิศ	A	๓๐	บางเลน	นราภิรมย์	ข้าวเจ้า
๑๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา นาย มงคล เทียมหงษ์	B	๓๐	พุทธมณฑล	ศาลายา	ข้าวเจ้า
๑๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลคลองโยง นาย พรภิรมย์ อ่อนสัมพันธ์	B	๓๐	พุทธมณฑล	คลองโยง	ข้าวเจ้า
๒๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหมู่ที่ ๔ ตำบลคลองโยง นาย โดม ชื่อนเที่ยงธรรม	A	๒๗	พุทธมณฑล	คลองโยง	ข้าวเจ้า
๒๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านหนอง มะม่วง น.ส. สมถวิล แสงพิจิตร	B	๒๓	บางเลน	บางหลวง	ข้าวเจ้า
๒๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไผ่หูช้าง นาย สุนทร ก้อนทอง	B	๒๕	บางเลน	ไผ่หูช้าง	ข้าวเจ้า
๒๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านบัวล้มช้าง นาง บัณฑิต จ้อยทองมูล	B	๓๐	บางเลน	หินมูล	ข้าวเจ้า
๒๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลนิลเพชร นาย สมบัติ เล็บครุฑ	B	๒๐	บางเลน	นิลเพชร	ข้าวเจ้า
๒๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านสระพังแพ ลอยนาย ประยงค์ บุญชอบ	A	๓๐	บางเลน	นิลเพชร	บัวบก
๒๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไทรงาม น.ส. รพีพรรณ เหมหงษา	C	๒๖	บางเลน	ไทรงาม	ข้าวเจ้า
๒๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางระกำ นาย คมชนะ ขวัญเรืองใจ	B	๓๐	บางเลน	บางระกำ	ข้าวเจ้า
๒๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนคลองบางซื่อ นาย สำรวย กันทวิ	B	๒๐	สามพราน	ไร่จึง	ข้าวเจ้า
๒๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนกระทุ่มล้ม นาย บุญส่ง สุขโหมด	B	๓๐	สามพราน	กระทุ่มล้ม	ข้าวเจ้า
๓๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลคลองใหม่ นาย เกรียงศักดิ์ พระเขียนทอง	B	๒๕	สามพราน	คลองใหม่	ฝรั่ง
๓๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลคลอง จินดานาย มงคล กวียรักษา	B	๓๐	สามพราน	คลองจินดา	ไม้ผล อื่นๆ

ตารางที่ ๔๗ ศูนย์จัดการจัดการศัตรูพืชชุมชนจังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ระดับ ชั้น	สมาชิก (ราย)	อำเภอ	ตำบล	ชนิดพืช หลัก
๓๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนสามควายเผือก นาย อุ่น เหล็กอ้อม	A	๑๙	เมือง นครปฐม	สามควายเผือก	ข้าวเจ้า
๓๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนทุ่งน้อย น.ส. พชรมน ญูฉาย	B	๒๕	เมือง นครปฐม	ทุ่งน้อย	ผักอื่นๆ
๓๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านคอกช้าง นาย สกล ญาติบรรทุง	A	๔๐	นครชัยศรี	แหลมบัว	ข้าวเจ้า
๓๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนห้วยพลู นาย ดำรง วงศ์ศรี	B	๓๒	นครชัยศรี	ห้วยพลู	ข้าวเจ้า
๓๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนโคกพระเจดีย์ นาย นิพนธ์ ชาติเขยแดง	B	๓๑	นครชัยศรี	โคกพระเจดีย์	มะม่วง
๓๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบางแก้วฟ้า นาย สุรพล แก้วแว่น้อย	B	๓๐	นครชัยศรี	บางแก้วฟ้า	กุยช่าย
๓๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดอนแฝก นาย ชำนาญ ศรีทองคำ	B	๓๐	นครชัยศรี	ดอนแฝก	ข้าวเจ้า
๓๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนวัดละมุด นาย ประเวช ศรีจิงใจ	B	๓๐	นครชัยศรี	วัดละมุด	มะพร้าว
๔๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายหมู่ที่ ๘ ตำบลคลองโยง นาย บุญลือ เจริญมี	C	๑๕	พุทธมณฑล	คลองโยง	ข้าวเจ้า
๔๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหมู่ที่ ๔ ตำบล มหาสวัสดิ์ นาย สุทัศน์ สวัสดิ์จัน	B	๑๕	พุทธมณฑล	มหาสวัสดิ์	ข้าวเจ้า
๔๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหนองกระโดน - กรับใหญ่ นาย งาม แจ็กพันธ์	C	๓๒	เมือง นครปฐม	บ้านยาง	หน่อไม้ฝรั่ง
๔๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลตลาดจินดา นาย น้อย นุตโร	B	๓๑	สามพราน	ตลาดจินดา	มะพร้าว
๔๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหนองงูเหลือม รักษ์สิ่งแวดล้อม นาย ตรีเนตร รอดโพธิ์ทอง	C	๓๒	เมือง นครปฐม	หนองงูเหลือม	ผักกวางตุ้ง
๔๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านคลองทางหลวง นาย จรัส อังกาบ	B	๓๐	นครชัยศรี	บางแก้ว	ฝรั่ง
๔๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านสุขสบาย นาย สมควร แม้นประเสริฐ	C	๓๑	นครปฐม	ลำเหย	กระชาย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๔.๑๑ ศูนย์ข้าวชุมชน เป็นแหล่งบริหารจัดการเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีโดยเกษตรกรในท้องถิ่น ดำเนินการภายใต้การดูแลของกรมการข้าว เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าว ลดต้นทุน และเป็นศูนย์กลางกระจายพันธุ์ข้าวดีให้ชาวนาในชุมชนนำไปเพาะปลูกได้อย่างทั่วถึง

ตารางที่ ๔๘ ศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครปฐม

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้ง		
		เลขที่	ตำบล	อำเภอ
๑	ดอนตูม	๑๖/๓	ดอนตูม	บางเลน
๒	บางปลา	๓๖	บางปลา	บางเลน
๓	เหมืองนา	๓๘	บางแก้วฟ้า	นครชัยศรี
๔	แหลมบัว	๑๑๑/๑	แหลมบัว	นครชัยศรี
๕	บ้านไผ่แซว	๕๓	ไผ่หูช้าง	บางเลน
๖	บ้านคลองนกกระทุง	๓๙	คลองนกกระทุง	บางเลน
๗	บ้านสระพังแพลอย	๘	นิลเพชร	บางเลน
๘	ตำบลสามง่าม	๒๐๓/๒	สามง่าม	ดอนตูม
๙	ตำบลทุ่งขวาง	๑๗๘	ทุ่งขวาง	กำแพงแสน
๑๐	นราภิรมย์ ๒	๑๐๐	นราภิรมย์	บางเลน
๑๑	นราภิรมย์ ๑	๓๔	นราภิรมย์	บางเลน
๑๒	สหกรณ์นิคมการเกษตรบ้านคลองโยง	๔๕/๓	คลองโยง	พุทธมณฑล
๑๓	บัวลุ่มช้าง	๗๕	หินมูล	บางเลน
๑๔	คลองพระมอพิสัย	๓๓/๑	นราภิรมย์	บางเลน
๑๕	บ้านหนองมะม่วง	๓๘	บางหลวง	บางเลน
๑๖	เกษตรยางสามยอดตำบลบ้านยาง	๕๓/๒	บ้านยาง	เมือง
๑๗	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวพันธุ์ดีทุ่งไผ่ลิง	๑๐	บางระกำ	บางเลน
๑๘	การพัฒนาคุณภาพข้าว	๔๑/๓	คลองโยง	พุทธมณฑล
๑๙	ตำบลบัวปากท่า	๑๓๒	บัวปากท่า	บางเลน
๒๐	ตำบลกระทุ่มล้ม	๒๒	กระทุ่มล้ม	สามพราน
๒๑	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ประจำตำบลลำพญา	๑๐๙	ลำพญา	บางเลน

ตารางที่ ๔๘ ศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้ง		
		เลขที่	ตำบล	อำเภอ
๒๒	ตำบลไร่ขิง	๖๑/๑	ไร่ขิง	สามพราน
๒๓	บางภาษี	๖๘	บางภาษี	บางเลน
๒๔	ตำบลดอนพุทรา	๒๐/๑	ดอนพุทรา	ดอนตูม
๒๕	ตำบลวัดสำโรง	๙/๙	วัดสำโรง	นครชัยศรี
๒๖	บ้านบางไทรป่า	๖๘	บางไทรป่า	บางเลน
๒๗	บางไทรซ้อน	๘๕	ดอนแฝก	นครชัยศรี
๒๘	ตำบลหอมเกร็ด	๙๑/๒	หอมเกร็ด	สามพราน
๒๙	หมู่๑๒ ตำบลบางภาษี	๒๑๕	บางภาษี	บางเลน
๓๐	ตำบลดอนแฝก	๖๐/๑	ดอนแฝก	นครชัยศรี
๓๑	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบ้านใหม่เจริญพร	๕๙	หนองกระทุ่ม	กำแพงแสน
๓๒	บ้านหนองปรัง หมู่ ๒	๒๔	ไผ่หูช้าง	บางเลน
๓๓	หมู่ ๕ หมู่ ๘ ต.หนองกระทุ่ม	๒๘	หนองกระทุ่ม	กำแพงแสน
๓๔	ห้วยหมอนทอง	๒๐	ห้วยหมอนทอง	กำแพงแสน
๓๕	ตำบลบางกระทีก	๗๕	บางกระทีก	สามพราน
๓๖	ปลูกข้าวเจริญสุข	๖๐	คลองโยง	พุทธมณฑล

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

๒.๕ ผู้ประกอบการโรงสีในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔๙ ผู้ประกอบการโรงสีในจังหวัดนครปฐม ประเภท โรงสีขนาดใหญ่

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่	กำลังการผลิต
๑	หจก.โรงสีนิวัตรพาณิชย์	๒๖ ม.๑๒ ต.บางภาษี อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๔๐๐
๒	หจก.โรงสีไพสมบูรณ์การค้า	๕ ม.๒ ต.บางกระทีก อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๒๑๐	๔๐๐
๓	บริษัท โรงสีข้าวเจริญพาณิชย์กำแพงแสน จำกัด	๑๔๔-๑๔๔/๑ ม.๑๑ ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๖๐๐
๖	บริษัท โรงสีโชคถาวร จำกัด	๑๒ ม.๒ ต.สระพัฒนา อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๔๐๐
๘	บริษัท สหชัย ๒ จำกัด	๑๕๖ ม.๑ ต.ถนนขนาด อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๔๕๐
๔	บริษัท โรงสีข้าวธัญสวัสดิ์ จำกัด	๗๔ ม.๙ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๕๐๐
๗	หจก.โรงสีวัฒนาวานิช	๑๒๖ ม.๑๒ ต.ดอนข่อย อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๓๕๐
๕	บริษัท โรงสีกิจประเสริฐ จำกัด	๖๐ ม.๘ ต.บางปลา อ.บางเลน จ.นครปฐม	๔๕๐

ตารางที่ ๕๐ ผู้ประกอบการโรงสีในจังหวัดนครปฐม ประเภท โรงสีขนาดกลาง

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ	สถานที่ประกอบการ	กำลังการผลิต
๑	หจก.โรงสีไฟกิจวัฒนา	๗๓ ม.๘ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๑๒๐
๒	บริษัท โรงสีรุ่งวานิช จำกัด	๔๙ ม.๙ ต.สระสีมูม อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๒๐๐
๓	หจก.โรงสีบ้านดอน	๙๖ ม.๑๕ ต.สระสีมูม อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๑๘๐
๔	บริษัท หมุยหลืทวีทรัพย์ จำกัด	๑๕๔ ม.๘ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๒๕๐
๕	บริษัท โรงสีข้าว ธัญญาวัฒน์ จำกัด	๖๕ ม.๒ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๖	บริษัท โรงสี ช.รุ่งเรือง (๑๙๙๕) จำกัด	๕๘/๑ ม.๙ ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๓๐๐
๗	หจก.เกษตรรุ่งเรืองพัฒนา	๑๓๐ ม.๙ ต.บางไทรป่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๘	สิงห์โชคอำนวย ๒	๑๖๔ ม.๓ ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๑๕๐
๙	บริษัท ธัญญกิจนครปฐม(๒๕๒๑) จำกัด	๘๐/๕ ม.๔ ต.บางภาษี อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๑๐	บริษัท ไทยหิรัญไรซ์มิลล์ จำกัด	๙๒ ม.๕ ต.ลำพญา อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๑๒๐
๑๑	หจก.โรงสีไฟ ป.เฟื่องฟูธัญญกิจ	๑๕ ม.๘ ต.หินมูล อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๑๕๐
๑๒	บริษัท โรงสีเกษตรธรรม จำกัด	๗๙/๓ ม.๘ ต.วังตะกู่ อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๒๐๐
๑๓	หจก.โรงสีไฟปฐมวิวัฒน์	๖/๖ ม.๒ ต.วัดละมุด อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐	๓๐๐
๑๔	หจก.โรงสีอุดมธัญญา	๘๘ ม.๘ ถ.มาลัยแมน ต.วังตะกู่ อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๒๐๐

ตารางที่ ๕๐ ผู้ประกอบการโรงสีในจังหวัดนครปฐม ประเภท โรงสีขนาดกลาง (ต่อ)

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ	สถานที่ประกอบการ	กำลังการผลิต
๑๕	บริษัท ชัยยอินเตอร์ไรซ์ จำกัด	๘๑ ม.๑๗ ต.ห้วยขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๑๐๐
๑๖	บริษัท ทวีพัฒนา ๒ จำกัด	๙๙ ม.๓ ต.นราภิรมย์ อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๑๗	บริษัท โรงสีดีลัก อินเตอร์ไรซ์ จำกัด	๒๐๗,๒๐๗/๑ ม.๕ ต.หุ้ไผ่ช้าง อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๑๘	บริษัท โรงสีทรัพย์สมบัติ จำกัด	๓๔/๕ ม.๘ ต.วังตะกู่ อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๘๐
๑๙	บริษัท สหมิตรชูสังข์ จำกัด	๑๗๓ ม.๕ ต.หนองกระทุ่ม อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๒๕๐
๒๐	บริษัท หลักชัยธัญญวนิช จำกัด	๕๗ ม.๙ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๒๐๐
๒๑	บริษัท สหชัย ๒ จำกัด	๑๕๖ ม.๑ ต.ถนนขนาด อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๒๕๐
๒๒	บริษัท โรงสี รุ่งเรืองไพศาล จำกัด	๔/๑ ม.๘ ต.บัวปากท่า อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐	๓๐๐
๒๓	หจก. โรงสีอุ้นเจริญทรัพย์	๖๐ ม.๑ ต.สวนป่าน อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๑๕๐

ตารางที่ ๕๑ ผู้ประกอบการโรงสีในจังหวัดนครปฐม ประเภท โรงสีขนาดเล็ก

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ	สถานที่ประกอบการ	กำลังการผลิต
๑	หจก.โรงสีไทยเพิ่มผล (นครปฐม)	๙๐ ม.๑๐ ต.ตาก้อง อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๖๐
๒	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครปฐม จำกัด	๔๑๓ ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๒๔
๓	หจก.โรงสีदैพานิขเจริญ	๑๙๒ ม.๕ ถ.คชทอง ต.สามง่าม อ.ดอนตูม จ.นครปฐม ๗๓๑๕๐	๑๕
๔	โรงสีสิงห์โชคอำนวย	๘๒ ม.๓ ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	๒๐
๕	บริษัท แสงเจริญทรัพย์ จำกัด	๔๖ ม.๒ ต.บางหลวง อ.บางเลน จ.นครปฐม ๗๓๑๙๐	๓๕
๖	จึ้งเฮงถั่ง	๓๖-๓๖/๑ ม.๖ ต.ห้วยด้วน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม	๖๐
๗	โรงสีไฟทวีภณธ์	๓๘๒ ม.๒ ต.หนองดินแดง อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐	๔๐

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

๒.๖ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๕๒ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. กำแพงแสน	๑.นายสุธรรม จันทร์อ่อน
๒. บางเลน	๒.นายสง คุ่มวิเชียร

๒.๗ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดนครปฐม มีอาสาสมัครเกษตรกรที่เป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ในแต่ละสาขาที่รับผิดชอบ เพื่อร่วมกิจกรรมการเกษตรในท้องถิ่น เป็นศูนย์รวมของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนงานของภาครัฐ ดังนี้

ตารางที่ ๕๓ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖ (ปี ๒๕๖๗/ ยังไม่แนบชุด)

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร								
	เกษตรกรหมู่บ้าน	ปศุสัตว์	ชาวนา	หมอดิน	สหกรณ์	ครูบัญชี	ชลประทาน	ปฏิรูปที่ดิน	เศรษฐกิจการเกษตร
เมืองนครปฐม	๒๑๐	๒	๑	๒๓๕	๑๖	๒๔	๑๓	-	๑
กำแพงแสน	๒๐๔	๒	-	๒๑๒	๗	๑๒	๒๘	-	๑
นครชัยศรี	๙๘	๒	๔	๑๖๖	๓	๕	๑	-	๑
ดอนตูม	๖๙	๑	๗	๙๗	๒	๔	๗	-	๑
บางเลน	๑๗๙	๑	๑๕๗	๑๘๓	๒	๑๙	๔๓	๑๗	๑
สามพราน	๑๓๗	๑	๒	๑๑๗	๑	๖	๓	-	๑
พุทธมณฑล	๑๘	๑	-	๒๐	๑	๔	๒	๓	๑
รวม	๙๑๕	๑๐	๑๗๑	๑,๐๓๐	๓๒	๗๔	๙๗	๒๐	๗

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๕๔ แสดงข้อมูล Smart farmer / Young smart farmer จังหวัดนครปฐม

Smart farmer / Young smart farmer คือ เกษตรกร/เกษตรกรรุ่นใหม่ ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนกับภาครัฐ และมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง โดยนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการบริหารจัดการฟาร์ม แบบครบวงจร เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่พึ่งพาตนเองได้ และเป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น

ที่	อำเภอ	เกษตรกร		ข้าว	ปศุสัตว์
		Smart farmer	Young smart farmer	Smart farmer	Smart farmer
๑	เมืองนครปฐม	๕๙๙	๖๕	-	๑๐
๒	กำแพงแสน	๕๘๗	๑๔	๔	๑๐
๓	นครชัยศรี	๓๖๗	๑๗	-	๒
๔	ดอนตูม	๓๐๙	๑๑	๑	๒
๕	บางเลน	๕๔๓	๔๗	๘๕	๒
๖	สามพราน	๔๖๑	๒๐	๑	๒
๗	พุทธมณฑล	๑๙๒	๘	-	๒
รวมทั้งจังหวัด		๓,๐๕๘	๑๘๒	๙๑	๓๐

ที่มา : หน่วยงานเจ้าของข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

๒.๘ การรวมกลุ่ม

จังหวัดนครปฐม มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร เป็นการรวมตัวของบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักตั้งแต่ ๓๐ คนขึ้นไป มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือกันและกันในการผลิต แปรรูป หรือจำหน่ายผลผลิต เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ ๕๕ แสดงข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ไม่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวน กลุ่มรวม (กลุ่ม)	จำนวน สมาชิกรวม (ราย)	กลุ่มสถาบันเกษตรกร							
				วิสาหกิจชุมชน		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	
				(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๑๐๕	๑,๔๘๒	๕๒	๑,๑๖๒	๗	๘๕	๑๕	๒๗๕	๓๐	๔๔๗
๒	กำแพงแสน	๑๐๙	๒,๐๘๑	๕๑	๑,๐๕๑	๑๒	๑๔๓	๑๒	๑๘๓	๓๐	๓๓๓
๓	นครชัยศรี	๗๓	๘๕๘	๓๒	๓๖๖	๑๑	๑๒๙	๑๖	๒๑๕	๑๒	๑๙๑
๔	ดอนตูม	๔๘	๕๒๘	๓๑	๓๒๘	๑๐	๑๐๓	๖	๙๔	๗	๙๐
๕	บางเลน	๑๑๘	๒,๐๔๗	๗๘	๑,๖๒๘	๑๑	๑๓๐	๑๕	๒๙๙	๑๓	๒๔๓
๖	สามพราน	๙๒	๑,๘๙๘	๕๕	๘๘๓	๙	๑๑๘	๑๒	๔๒๕	๒๐	๓๗๕
๗	พุทธมณฑล	๖๓	๗๗๑	๔๘	๕๘๖	๕	๗๑	๙	๑๒๖	๓	๓๔
	รวมทั้งจังหวัด	๖๐๘	๙,๖๖๕	๓๔๗	๖,๐๐๔	๖๕	๗๗๙	๘๕	๑,๖๑๗	๑๑๕	๑,๗๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๕๖ แสดงข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	กลุ่มเกษตรกรรวม (กลุ่ม)	สมาชิกรวม (ราย)	กลุ่มเกษตรกร					
				กลุ่มเกษตรกรทำนา		กลุ่มเกษตรกรทำสวน		กลุ่มเกษตรกรทำไร่	
				(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๕	๒๘๑	๑	๔๖	๒	๑๑๗	๒	๑๑๘
๒	กำแพงแสน	๒	๖๕	๒	๖๕	-	-	-	-
๓	นครชัยศรี	๑	๘๕	๑	๘๕	-	-	-	-
๔	ดอนตูม	๑	๕๘	๑	๕๘	-	-	-	-
๕	บางเลน	๑	๖๓	๑	๖๓	-	-	-	-
๖	สามพราน	๒	๘๗	-	-	๒	๘๗	-	-
๗	พุทธมณฑล	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด		๑๒	๖๓๙	๖	๓๑๗	๔	๒๐๔	๒	๑๑๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๕๗ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร

๑. สหกรณ์ภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	รวมทั้งสิ้น
- สหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์การเกษตรดอนตูม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์การเกษตรนครชัยศรี จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบางเลน จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์การเกษตรบางเลน จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์การเกษตรสตรีบางภาษี จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์การเกษตรสามพราน จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครปฐม จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์ปศุสัตว์กำแพงแสนพัฒนา จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดินนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์บ้านคลองโยง จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งนครปฐม จำกัด			๑	๑
* สหกรณ์ประมงนครปฐม จำกัด จัดตั้งยังไม่ครบ ๒ ปี จึงไม่เข้าเกณฑ์การประเมิน				
รวม	๖	๕	๖	๑๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๕๗ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	รวมทั้งสิ้น
- สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์กรมการสัตว์ทหารบก จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๗ จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลศูนย์นครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานเทศบาลนครนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์บางกอกไซเคิล อินดัสเตรียล ออมทรัพย์ จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ไทเรเท็กซ์ไทล์ (ประเทศไทย) จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์เทพผดุงพรมะพร้าว จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์แอล.เอ. ไปซิเคิล จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลห้วยพลู จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยางไอตานิ จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานอำพลฟูดส์โปรเซสซิง จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ไทยแอลกอฮอล์ จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์กลุ่ม บมจ.ทีพีไอ จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์ออมทรัพย์สามพรานการทอ จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์บริการหอการค้านครปฐม จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์เคหสถานบ้านพร้อมสุข จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์บ้านมั่นคง เมืองศาลายา จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์รถยนต์โดยสารพุทธมณฑล จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์เคหสถานบางแก้วฟ้า จำกัด	๑			๑

๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ต่อ)

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	รวมทั้งสิ้น
- สหกรณ์เคหสถานนนทรีเจ้าพระยา จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์บ้านมั่นคงชุมชนสามตำบล จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เคหสถาน เกิด เงิน พูล ทรัพย์ จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์รถยนต์โดยสารนครปฐม จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เคหสถานชุมชนบางหลวง ร.ศ. ๑๒๒ จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เคหสถานทรัพย์มั่นคงบางหลวง จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เคหสถานชุมชนพระนครธนบุรี จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เคหสถานคลองจินดา จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์บ้านมั่นคงเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ เฉลิมพระเกียรติ จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์เคหชุมชนประชาร่วมใจ จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์เคหชุมชนบ้านฟ้าสดใส จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์บ้านบางประแดงพัฒนา จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์เคหสถานบ้านใหม่ร่วมใจพัฒนา จำกัด			๑	๑
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนนักบุญเปโตร จำกัด	๑			๑
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนสระพัฒนา จำกัด		๑		๑
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนเมืองไร่ชิง จำกัด		๑		๑
- ร้านสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำกัด		๑		๑
- ร้านสหกรณ์เกษตรศาสตร์ จำกัด			๑	๑
รวม	๒๕	๑๒	๙	๔๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๕๗ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๓. กลุ่มเกษตรกร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	รวมทั้งสิ้น
- กลุ่มเกษตรกรทำนาดอนยายหอม		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำนาบราภิรมย์		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำนาวัดละมุด		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านหลวง			๑	๑
- กลุ่มเกษตรกรทำนาวังน้ำเขียว			๑	๑
- กลุ่มเกษตรกรทำนาสระพัฒนา			๑	๑
- กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งน้อย		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำสวนมาบแค		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำสวนบางช้าง		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำสวนคลองจินดา		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่บ้านยาง		๑		๑
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองงูเห่ล้อม		๑		๑
รวม		๙	๓	๑๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม